Limburgs Dagblad

Versnipperd

Dinsdag 7 september 1993 — 75e jaargang nr. 210.

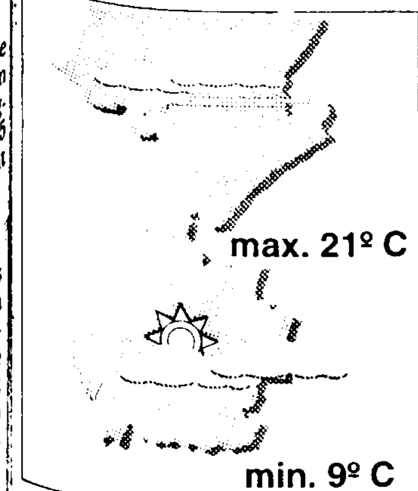
Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,65

Man verdacht van doden baby

MAASTRICHT – Een 23-jarige inwoner van Maastricht is aangehouden op verdenking van het doden van een acht maanden oude baby. Dit heeft het openbaar ministerie in Maastricht gisteren bekendgemaakt.

De baby overleed donderdag 26 augustus in het Academisch Ziekenhuis in Maastricht aan ernstige verwondingen die het had opgelopen. Artsen vertrouwden de zaak niet en brachten de politie op de hoogte van de onnatuurlijke dood van de baby. Het daaropvolgende onderzoek leidde tot de aanhouding van de verdachte.

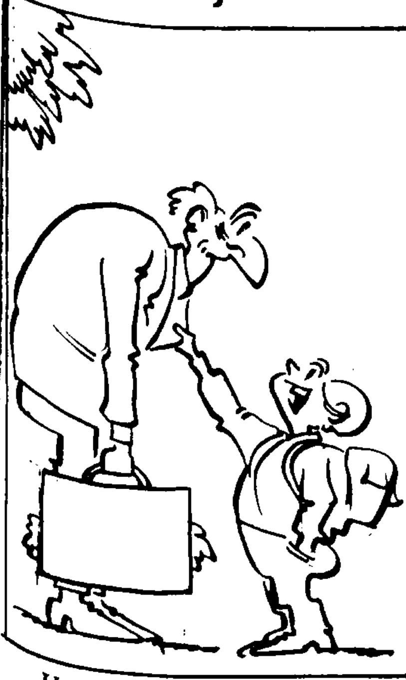
De persofficier van justitie in Maastricht, mr. M. Kolkert, bevestigt alleen de aanhouding, maar wil verder geen mededelingen doen over de naar zijn zeggen „hoogst gevoelige kwestie".

TOENEMENDE BEWOLKING

Na het optrekken van wat ochtendnevels krijgen we een zonnetje te zien dat af en toe schuil gaat achter sluierbewolking. Er kan een enkele stapelwolk ontstaan terwijl verder de sluierbewolking geleidelijk toeneemt. In de namiddag is het nagenoeg geheel bewolkt, met later op de avond wat lichte regen. De wind is eerst zuidoostelijk en zwak tot matig en draait later op de dag naar het zuiden en is daarbij matig. Met deze stroming bereikt de temperatuur een waarde van 21 graden. De komende nacht daalt de temperatuur tot 9 graden.

Tehuizen voor bejaarden verdwijnen

„U kunt bij mij slapen!"

Fransen krijgen ruime meerderheid in machtige combinatie

FNV vreest banenverlies na fusie Volvo-Renault

Van onze redactie economie

HEERLEN - Zowel de centrale ondernemingsraad van NedCar als de Industriebond FNV vrezen voor het verdwijnen van de ontwerp- en inkoopafdeling van de Nederlandse autofabriek als gevolg van de gisteren bekendgemaakte fusie tussen Volvo en Renault. Nu werken op die afdelingen nog 600 mensen.

Renault en Volvo kondigden gisteren een fusie aan die 1 januari in zal gaan. De Fransen krijgen tweederde van de aandelen van het nieuwe concern in handen. Volvo heeft een belang van eenderde in NedCar, door de fusie krijgen ook de Fransen veel invloed bij het Nederlandse bedrijf. Volgens COR-voorzitter Gerard Kortenoeven komen de Helmondse ontwerpers door de fusie 'tussen hamer en aambeeld' te liggen. Met name Renault heeft in Parijs ruim voldoende ontwikkelingscapaciteit om de klus van NedCar vanaf 1995 over te nemen. Een eigen ontwerpafdeling voor NedCar zouden de fusiepartners veel te duur vinden.

Garantie

Bij de totstandkoming van NedCar, enkele jaren geleden, hebben de drie aandeelhouders, Volvo, de Nederlandse overheid en Mitsubishi, de garantie gegeven dat de ontwikkelingsafdeling tot 1995 in stand wordt gehouden.

Kortenoeven vreest dat de ontwikkelingsafdeling wordt gedecimeerd zodra de ontwikkeling van de opvolger van de huidige 400-serie is afgerond. De ontwikkelingsafdeling wordt dan vermoedelijk ingekrompen van 600 naar 200 tot 250 mensen. Een minimumbezetting blijft nodig voor kleine aanpassingen. Een beslissend rapport over de toekomst van de ontwikkelingsafdeling wordt in dit najaar verwacht.

Pehr Gyllenhammar, de Zweedse topman van Volvo, heeft de vrees van de bonden en de COR gisteren krachtig tegengesproken. Volgens Gyllenhammar is er geen sprake van het verdwijnen van NedCars ontwerpafdeling. Ook minister Andriessen van Economische Zaken en Tweede Kamerlid Henk Vos zeiden gisteren dat de fusie geen verandering zal brengen in eerdere afspraken over de werkgelegenheid en de toekomst van NedCar.

Zie verder pagina 4
● **Touwtrekken om Nedcar**

Nog geen spoor van Tanja

● *Speurwerk vanuit de lucht boven De Heeg naar sporen van het vermiste meisje.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

'Circumflex' steunt politie met posters

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De Maastrichtse politie heeft gisteren geen resultaat geboekt met de voortgezette zoekacties naar de 18-jarige studente Tanja Groen die sinds het ontgroeningsfeest op dinsdagavond 31 augustus is verdwenen. Het laatst is het meisje gesignaleerd in Sociëteit Circumflex aan de Herbenusstraat, waar zij tot middernacht aan het feest heeft deelgenomen. Zij is niet meer in haar woning aan de Rijksweg in Gronsveld aangekomen. De politie houdt steeds sterker rekening met een misdrijf. De studentensoos steunt het werk van de politie met posters van Tanja Groen.

Net als zondag is gisteren, maar nu intensiever, met een helikopter van het korps Landelijke Politiediensten de omgeving tussen Gronsveld en Maastricht de hele namiddag – van 14.00 tot 17.00 uur – afgezocht vanuit de lucht. De bemanning van de helikopter stond in verbinding met acht politieauto's op diverse hoeken van de wegen die de studente benut kan hebben om naar haar woning aan de Rijksweg in Gronsveld te fietsen.

Zie verder pagina 13
● **Nog geen getuigen van verdwijning studente**

Twee bejaarden zwaar gewond na moordaanslag

WATERINGEN – Twee bejaarde vrouwen in Wateringen zijn maandagmorgen zwaar gewond in een ziekenhuis in Delft opgenomen nadat ze slachtoffer waren geworden van een moordaanslag.

Een buurman en een familielid troffen de beide vrouwen, twee schoonzusters van 79 en 81 jaar, aan in hun huis aan de Noordweg met ernstig hoofdletsel. De vrouwen waren vastgebonden aan het meubilair. Hun huis stond gedeeltelijk in brand.

Nadat de brand door de brandweer was geblust, bleek dat het huis was doorzocht. Daarbij is een grote ravage aangericht, het is nog niet duidelijk of er sprake is van diefstal.

Veertien doden na historische zege Columbia

BOGOTA – Bij ongeregeldheden en aanslagen na afloop van de WK-kwalificatiewedstrijd tussen Argentinië en Colombia zijn in Bogota tenminste veertien en misschien wel 20 mensen om het leven gekomen. Er vielen 378 gewonden. De ziekenhuizen in de buurt hadden grote moeite zo'n groot aantal op te vangen.

Het Colombiaanse elftal bereikte door een opzienbarende overwinning van 5-0 in Buenos Aires de eindronde van de wereldtitelstrijd in de Verenigde Staten. Volgens een officiële lezing vierden de inwoners van Bogota de eclatante zege uitgebreid op straat, toen 'communistische guerilla's' een bloedbad aanrichtten.

● *Bankpresident Duisenberg toont vol trots de nieuwe biljetten van honderd gulden.* Foto: ANP

'Steenuil' kenmerkt biljet van honderd

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – Met ingang van vandaag komt in Nederland een nieuw bankbiljet van honderd gulden in omloop, de 'de steenuil'. Het biljet is ontworpen door Jaap Drupsteen. Het nieuwe honderdje zal enkele jaren naast de oude vertrouwde 'snip' van ontwerper Oxenaar uit 1977 circuleren en dan langzamerhand het enige honderd-gulden-biljet worden.

President W. Duisenberg van De Nederlandsche Bank (DNB) noemde het nieuwe biljet 'het mooiste ter wereld'. Duisenberg presenteerde het nieuwe biljet als een nieuw wapenfeit in de strijd tegen vervalsers, 'die steeds meer sophisticated worden'. De kopieerders, met name diegenen die gebruikmaken van een kleurenkopieerapparaat 'gaan steeds geavanceerder te werk', zo zei de bankier.

De nieuwe honderd gulden krijgt als schaduwwatermerk de steenuil, één van de kenmerken waarmee het publiek biljetten op hun echtheid kan beoordelen. De voor- en achterkant van het biljet zijn opgebouwd uit een raster van honderd sneeuwkristallen met als dominante kleur legerkleurig bruin. Verder is het biljet aan één kant bedekt met nopjes van kleurloze inkt, een zeer goed herkenningsmiddel voor visueel gehandicapten, aldus Duisenberg.

Op het biljet staat in het doorzichtregister de afbeelding van een muis, de prooi van de steenuil. Die afbeelding is diagonaal in vier parten opgedeeld, waarbij telkens twee tegenover elkaar liggende delen aan één zijde zichtbaar zijn. Wordt het biljet tegen het licht gehouden dan vormen die vier onderdelen 'naadloos' de muis. Ook staan op het biljet kleine lettertjes, waaronder de gebruiksaanwijzing voor het biljet en enkele regels van een gedicht 'de Uil' van Cees Buddingh.

Maarten 't Hart over 'Het woeden der gehele wereld'

'Het is waar dat ik me overlever aan de massa'

DOOR [illegible] MAASSEN

[illegible] ... laat zit vol krassen en tikken. [illegible] eens te [illegible]. In zichzelf [illegible] mee van Bachs cantate [illegible] een onzichtbaar [illegible] zijn schelle stem uit [illegible] uitvoering van Frits Wer- [illegible] de piano. Het is een prach- [illegible] van de hele wereld

[illegible] de lezer moet [illegible]. Je kunt wel literatuur op de [illegible] maken, die [illegible] maar [illegible]. Neem nu Marcel Möring, de winnaar van de laatste Ako-prijs [illegible]. Dat is een goed boek, maar saai [illegible].

[illegible] ... Nederland is een [illegible] land en grote literatuur [illegible] ontstaat pas in omstan- [illegible] als bijvoorbeeld een oor- [illegible] Tweede [illegible] in onze recente [illegible] een belangrijk [illegible] ook steeds op [illegible] terug. Die christe- [illegible] dat mijn jeugd is me [illegible] zo ontzettend prettig [illegible] teksten op te roepen. Het arse- [illegible] jeugdherinneringen is on- [illegible]."

Kritiek

[illegible] Het woeden der [illegible] wereld' hier en daar al een [illegible] 't Harts oeuvre ge- [illegible] 't Hart niet verle- [illegible] erkenning. Dat zegt hij [illegible] komt op de eerste plaats [illegible] de lezers en de kopers. En daar [illegible] het echt niet aan. Je kunt [illegible] worden door de critici [illegible] de boeken gratis [illegible] En als niemand [illegible].

[illegible] tweede [illegible] De wereld van de litera- [illegible] maar klein.

[illegible] 'Onder de korenmaat' [illegible] meest geslaagde werk is. De [illegible] vertelt het verhaal van een [illegible] gereformeerde [illegible] componist [illegible] [illegible] het [illegible] kaasstekers [illegible].

Travestie

'Onder de korenmaat' was in eerste [illegible] ... Ik wist dat dat boek niet goed genoeg was. 'Onder de Korenmaat' is eigenlijk te veel autobiografisch, het boek [illegible] op [illegible] eigen ervaringen. Dan kun je daar niet goed afstand van nemen. [illegible] laatste roman. De hoofdpersoon is in beide boeken dezelfde. 't Hart werkte al aan 'Het woeden der gehele wereld', toen hij besloot om via een andere roman de 'ellende' van een buitenechtelijke relatie te vergeten. „Maar dat heeft eigenlijk niet [illegible] af en dat levert over het algemeen niet echt goede literatuur op."

[illegible] Het afmaken van [illegible] 'Het woeden der gehele wereld' [illegible].

Het [illegible] 't Hart [illegible] ... William [illegible] ... travestie [illegible] ... Dat werkte [illegible] heel goed. Toen ik het boek schreef [illegible] de travestie een sterk [illegible] door het boek heen is daar van [illegible]. Ik wil graag een [illegible] schrijven. Daarom heb ik dat stuk over William er als een soort van beginnetje in gestopt. [illegible] Ik heb veel meer zin om te schrijven over de opera die Alexander [illegible] gaat maken en uitvoeren."

Het is [illegible] of 't Hart wat het [illegible] heeft afgezworen. [illegible] 't Hart met het idee om een van de dertien televisieprogramma's die hij momenteel voor de VPRO maakt te wijden aan het onderwerp travestie. In dat programma, de opvolger van 'Hier is... Adriaan van Dis', spreekt 't Hart wekelijks met drie schrijvers over een bepaald thema. „Het is de vraag of ik schrijvers vind die samen met mij in dameskleding op de buis willen. René Stoute misschien en Gerard Reve, die hebben er over geschreven. En dan zou je ook een vrouw erbij moeten hebben. Dat kan Elly de Waard zijn, die loopt altijd in mannenpakken. Bij vrouwen is dat trouwens volstrekt vanzelfsprekend, het staat ook heel leuk. Maar een man in een jurk is meestal afschuwelijk, dat ziet er schonkig en lelijk uit. Dat is het oneerlijke van de natuur."

Drank

De eerste uitzending van het programma, op 4 oktober, heeft als onderwerp drank. Zelf heeft 't Hart daar helemaal niets mee, in tegenstelling tot veel andere schrijvers. „Goede schrijvers zijn drinkende schrijvers, lijkt het wel. Ik vind dat geheimzinnig. Ik wilde weten wat daar achter zit. Velen wilde niet meewerken, die waren ineens geheelonthouder geworden. Ik vind de eerste aflevering niet zo goed gelukt, maar bij de VPRO zijn ze wel tevreden. Het presenteren van een programma is een vak apart, heel moeilijk. Reken maar dat alle columnisten al klaar staan om mij af te maken."

„Maar ik ben niet bang. Het is niet zoals een boek, waarin je je hele ziel en zaligheid stopt. Maar het is absoluut waar dat ik me overlever aan de massa. Ik doe steeds [illegible] dan die domme dingen, zoals in een jurk naar het boekenbal gaan. Ik zou ook rustig in mijn tuin kunnen zitten met een groot hek er om heen, ver van het woeden van de wereld. Waarom ik dat niet doe? Ik denk dat het leven voor mij anders toch te saai wordt."

● *Maarten 't Hart: „De columnisten staan al klaar om me af te maken."* Foto GPD

Van onze kunstredactie

De Trust grossiert in theaterprijzen

DEN HAAG — Zeven prijzen waren [illegible] te vergeven in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag, waar de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties de jaarlijkse onderscheidingen toekende. Vier prijzen, waaronder de Dommelsch Theaterprijs voor de beste voorstelling, kwamen terecht bij het Amsterdamse gezelschap De Trust, dat eerder ook al de Prijs van de Kritiek in ontvangst had mogen nemen.

De [illegible] van de Dommelsch Theaterprijs [illegible] het niet eens worden [illegible] beste theatervoorstelling van het seizoen 1992-1993 en kende derhalve de prijs ex aequo toe aan twee voorstellingen van De Trust: 'Friedrichswald' en 'Overgewicht, onbelangrijk: vormeloos'. Daardoor kwam het geldbedrag (50.000 gulden) [illegible] in handen van het gezelschap rond artistiek leider Theu Boermans. Dat goede nieuws kondigden de leden van De Trust gebruiken [illegible] vorige week van de gemeente Amsterdam de mededeling dat ze niet het theater [illegible] aan de Hellingweg per 31 maart 1994 dienen te verlaten.

Rik Launspach kreeg de Arlecchino voor de beste mannelijke bijrol in 'Overgewicht, onbelangrijk: vormeloos' van De Trust. De Colombina voor de beste vrouwelijke bijrol was voor Launspachs tegenspeelster Anneke Blok, die behalve voor haar aandeel in 'Overgewicht' ook genomineerd was voor haar rol in 'Friedrichswald' van De Trust.

Artistiek leider Boermans kreeg tenslotte zelf ook een onderscheiding: de [illegible] voor de tekst en de regie van 'Friedrichswald', door de VSCD-jury omschreven als „de meest aantrekkelijke voorstelling van het afgelopen seizoen".

Hans Croiset, artistiek leider van Het Nationale Toneel, vond het vervolgens 'fantastisch' om het Trust festival even te mogen onderbreken' voor de toekenning van de Louis d'Or voor de beste mannelijke hoofdrol aan Gijs Scholten van Aschat. De acteur van het Haagse gezelschap, die indruk maakte met zijn dubbelrol in 'Decadence', kon de prijs als enige genomineerde niet ontgaan.

De open strijd bij de vrouwen (daar waren vier genomineerden) werd gewonnen door Sacha Bulthuis, die voor de tweede keer in haar carrière de Theo d'Or kreeg. De onderscheiding werd toegekend voor de indrukwekkende wijze waarop zij gestalte gaf aan Lotte in 'Groot en klein'.

Evenals vorig jaar besloot de jury de Oeuvreprijs toe te kennen. Na Mary Dresselhuys was Peter Oosthoek ditmaal de laureaat. Een half jaar nadat Oosthoek de Albert van Dalsumring overdroeg aan Pierre Bokma werd de acteur en regisseur van Toneelgroep Amsterdam opnieuw met hoge eer bekleed.

---

k

Expositie, kamermuziek Russische avond

Accent Kunstdagen op Bach en Mendelssohn

Van onze kunstredactie

WITTEM — De Kunstdagen Wittem [illegible] bedacht als [illegible] voor de [illegible] het [illegible] Tegenwoordig [illegible] voor het [illegible] de ANWB. Niet dat [illegible] tegenwoordig de [illegible] maar het geeft toch [illegible] te Kunstdagen [illegible] ontwikkeld.

Het budget daarentegen blijf met 5.000 gulden van sponsors en 1.000 gulden van de gemeente Wittem bescheiden. De overige 5.000 gulden moet aan recette binnenkomen.

Hoewel de gemeente het festival een beetje cultair [illegible] in het Mergelland al arrangementen in de aanbieding waar de Kunstdagen deel van uitmaken. Minder [illegible] dan het budget is in elk geval de opening op zaterdag 11 september: een integrale uitvoering van Bachs 'Die Kunst der Fuge', door leden van het Orkest van de Achttiende Eeuw, op authentieke instrumenten.

● *Pianiste Marja Bon*

● *Cellist Peter Doberitz*

De [illegible] met veel [illegible] de vorige aflevering. Het accent [illegible] kamermuziek van Bach en Mendelssohn. De laatste [illegible] ontwikkeling van het romantische [illegible].

Behalve kamermuziekconcerten biedt Wittem [illegible] expositie met werk van kunstenaars uit de regio en een Russische avond, waarop de Moskouse pianist Dmitri Kimov werk speelt van Rachmaninoff, [illegible] en Scriabine. Ook staat er een liederenavond op het programma.

In het gemeenschapshuis aan de Wilhelminastraat in Epen exposeren drie Zuidlimburgse kunstenaars. Te zien zijn schilderijen van Jan van der Hijden, sculpturen van Carina Canton en grafieken van Theo Winters. Ook de concerten vinden trouwens plaats in het gemeenschapshuis. De componist Robert Heppener zal de Kunstdagen Wittem op [illegible] september om 20.15 uur openen. Verder zullen musici als Harmen de Boer, Marja Bon, Peter Doberitz, Roeland Gehlen, Sepp Grotenhuis en Harry Peeters hun opwachting maken.

---

de slimme slapjanus

KIJK UIT!

ZONDAGSRIJDER!

hij draait zich om! hij zal opnieuw aanvallen!

daar weet ik wel wat op!

een onderzichtige groene sluier doet ontstaan en OEPS!

---

recept

Kabeljauw met lenteuitjes en kaas

(4 personen)

In plaats van lenteuitjes kunt u ook een dunne prei nemen. Fruit de preiringen dan bij voorkeur wel 1-2 minuten in weinig boter zacht.

Ingrediënten: ca. 700 gram kabeljauwfilet, 2-3 lenteuitjes, peper en zout, citroensap, 1 1/4 dl witte wijn, 3 eetlepels geraspte kaas, 2 eetlepels paneermeel, flintertjes boter

Spoel de kabeljauwfilet onder de stromende kraan af en dep de vis droog. Bestrooi het stuk filet met peper en zout en besprenkel de vis met citroensap. Maak de lenteuitjes schoon en snijd ze in uiterst dunne ringen.
Vet een ovenschaal in met boter en leg hierin het stuk kabeljauwfilet. Strooi de ringetjes lenteui over en naast de vis. Schenk hierover de witte wijn.
Meng geraspte kaas en paneermeel en strooi dit bovenop de vis. Leg hier en daar een flintertje boter. Schuif de ovenschaal in het midden van een voorverwarmde oven van 200 C.
Laat de vis in 30-35 minuten in de oven gaarstoven en het kaas-paneermeel krokant worden.

---

puzzel van de dag

P&P E1708

22	5	1	4	15	17	31	62	44	13	55	51	45	46	3

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 troep; 6 wagen; 11 vis; 12 wig; 14 gehoororgaan; 15 kaartterm; 17 veldgewas; 19 strijdperk; 21 zangvogel; 22 tak van sport; 23 klaar; 24 de manschappen; 26 radium; 27 soort touw; 29 muzieknoot; 30 pad; 32 vuurwapen; 34 plant; 36 bovenafsluiting; 37 titel; 38 hemellichaam; 39 liefderijk; 41 argument; 44 proper; 45 door; 47 insekteneter; 49 voorzetsel; 51 lengtemaat; 53 bergplaats; 54 burcht; 56 zangstem; 58 grondsoort; 59 eetgerei; 61 vogelwoning; 62 Europeaan; 64 duivenhok; 65 schrijfgerei; 66 weefsel; 67 hoorn.

VERTIKAAL: 1 paardetoiletart.; 2 hemellichaam; 3 bergplaats; 4 oude lengtemaat; 5 alvorens; 7 in oprichting; 8 deurwachter; 9 voerbak; 10 soort mouw; 12 vaarroute; 13 voormuur; 16 zouteloos; 17 hechtmiddel; 18 pluis; 20 hansworst; 25 onderwerpenheid; 27 weefsel; 28 behaagziek; 30 waterdamp; 31 makker; 32 huisdier; 33 gevangenis; 34 afgelegen; 35 kloosterzuster; 40 telwoord; 42 predikant; 43 zuilvoet; 45 verf; 46 opstandeling; 48 roofdier; 50 onwrikbaar; 51 blad papier; 52 dwaas; 53 vrij; 55 signaal; 57 kampeerart.; 60 zaadkorrel; 63 zangnoot; 65 rivier in Italië.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 2123

HORIZONTAAL: 1 slap; 4 toets; 7 blik; 10 demi; 11 pree; 12 oker; 14 radar; 17 tulp; 19 mol; 20 pas; 21 Lek; 23 koe; 24 p.p.; 25 postelein; 28 Mr.; 29 ijsel; 31 are; 32 leep; 35 tromp; 37 stoel; 40 Ido; 41 Se; 42 om; 43 ier; 44 ophef; 47 zeelt; 49 klei; 50 ree; 52 toer; 54 NN; 55 kraagbeer; 58 O.L.; 60 eik; 62 tam; 63 oer; 64 hei; 65 lens; 67 regel; 69 vest; 70 oord; 71 duif; 72 sits; 73 elfde; 74 ster.

VERTIKAAL: 1 stomp; 2 adel; 3 pe[illegible] 4 tiras; 5 eed; 6 Spree; 7 Bet; 8 leuk [illegible] 9 kaper; 13 kopij; 15 astap; 16 alles [illegible] 18 lomp; 20 poloshirt; 22 kilometer; 25 [illegible] per; 26 er; 27 nee; 30 stool; 33 elite [illegible] 34 mie; 36 mee; 38 toe; 39 dra[illegible] 45 pek; 46 frame; 47 zeboe; 48 ior; 49 knie; 51 eg; 53 roes; 54 Neils; 56 aarde; 57 Eelde; 59 liter; 61 knot; 64 heft; 66 S.O.S.; 68 gif; 69 vis.

Winwoord: MAGAZIJNBEDIENDE

Limburgs Dagblad
Directie: [illegible]
Hoofdkantoor: [illegible]
Telefoon: [illegible]
Fax: [illegible]
Banken: [illegible]
Rayonkantoren: [illegible]
Abonnementsprijzen: [illegible]

Van onze redactie buitenland

SARAJEVO – De evacuatie van gewonde burgers uit een provisorisch ziekenhuis in het moslim-gedeelte van Mostar is gisteren begonnen. Spaanse blauwhelmen hebben veertien patiënten, onder wie een kind, over land naar Medjugorje, 15 kilometer ten zuiden van Mostar, gebracht. Daarvandaan werden ze met een helikopter van het Bosnische regeringsleger naar Zenica in Midden-Bosnië worden vervoerd.

VN starten evacuatie gewonden uit Mostar

De evacuatie die zaterdag al zou beginnen werd uitgesteld omdat de Bosnische helikopter niet was gearriveerd in Medjugorje. In ruil voor de evacuatie uit Mostar mochten Kroaten worden getransporteerd uit een ziekenhuis in Nova Bila. Zaterdag zijn al 65 gewonden uit dit plaatsje in Midden-Bosnië gehaald en naar een ziekenhuis in de Kroatische havenplaats Split gebracht.

In Midden-Bosnië werd ook gisteren weer hevig gevochten tussen moslim- en Kroatische troepen. De moslims bij Fojnica en Konjic willen de Kroaten verdrijven.

Door de gevechten zijn duizenden vluchtelingen in de plaats Jablanica afgesneden van hulp. Zo'n 7.000 tot 10.000 mensen, verdreven door Kroatische troepen hebben hun toevlucht gezocht tot Jablanica.

Velen hebben geen onderdak en geen eten. De UNHCR probeert zo snel mogelijk een hulpkonvooi te sturen, maar dit hangt af van de veiligheidssituatie.

Agressie tegen Azerbeidzjan onaanvaardbaar

Iran waarschuwt Armenië opnieuw

Van onze redactie buitenland

MOSKOU – Iran heeft Armenië gisteren gezegd dat het zijn troepen uit Azerbeidzjan moet terugtrekken en zijn 'agressie' niet ongemerkt zal laten passeren. Iraanse soldaten zijn al gestationeerd op Azerbeidzjaans grondgebied om strategisch belangrijke punten aan de grens te verdedigen.

Armeense eenheden zijn de afgelopen weken vanuit de enclave Nagorno-Karabach opgerukt tot dichtbij de Iraanse grens in het zuidwesten van Azerbeidzjan. Hierdoor is in Teheran bezorgdheid ontstaan over de veiligheid van de eigen grenzen en een mogelijke komst van een groot aantal Azerbeidzjaanse vluchtelingen.

Door de gespannen situatie aan de grens zijn de diplomatieke activiteiten voor een regeling van het conflict uitgebreid. Iran verklaarde wel te willen bemiddelen in het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan. Iraanse troepen 'beschermen' inmiddels twee Azerbeidzjaanse stuwdammen in de grensrivier tegen Armeense troepen. Voorts is de Iraanse Rode Halve Maan bezig op Azerbeidzjaans grondgebied een tentenkamp op te zetten om 200.000 vluchtelingen onder te brengen. Vanuit Turkije werd volgens de Russische grensbewaking in Moskou in de nacht van zondag op maandag geschoten richting Armenië, nabij een door Russen bemande Armeense grenspost. Ankara meldde slechts dat bij een huwelijksfeest in de lucht is geschoten. Turkije maakt zich ook zorgen over de Armeense veroveringen in het zuidwesten van Azerbeidzjan. De Armeense opmars vormt een bedreiging voor de Azerbeidzjaanse enclave Nachitsjevan, die aan Turkije grenst. Turkije eiste vorige week de 'onmiddellijke en onvoorwaardelijke' terugtrekking van de Armeniërs en waarschuwde voor een internationaal conflict.

De Turkse premier Ciller vliegt morgen naar Moskou om onder meer te praten over de toenemende spanning in de regio.

punt uit

● Politie bestolen

Een partij van 800 kilo hasj, die vorige week bij toeval werd gevonden in de schuur in Lochem, is het afgelopen weekeinde gestolen uit de kluisruimte van een kantoor van de Regionale Politie Noord- en Oost-Gelderland in Vaassen. Op zoek naar de verdovende middelen forceerden de daders volgens de politie diverse deuren. De kluisruimte werd met grof geweld open gemaakt.

● Drugshandel

De wereldwijde samenwerking van de politie in de strijd tegen de internationale drugshandel heeft tot nu toe erg weinig succes geboekt. Het is nog maar de vraag of daar in de nabije toekomst verandering in komt, aldus de chef van Interpol. Volgens hem besteedt Interpol minstens zestig procent van haar tijd aan misdaad die te maken heeft met drugs. Er is volgens de interpol-baas geen enkele aanwijzing dat aan de criminaliteit een einde komt.

● Boeren

De melkveehouders hebben in 1992 aanzienlijk meer verdiend dan het jaar daarvoor. Ze kregen 135 miljoen gulden meer voor hun melk dan in 1991. Voor de gemiddelde veehouder betekende dat een stijging van het jaarinkomen uit melk van circa 5000 gulden. Ruim 27.000 boeren danken hun hogere inkomsten aan de gestegen melkprijs bij de grote concerns Friesland Frico Domo, Coberco en Campina Melkunie.

● Verhaal

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat in overleg met het ministerie van sociale zaken en de directeuren van gemeentelijke sociale diensten opnieuw bezien hoe de gemeenten verhaalsplicht van bijstandsuitkeringen aan ex-echtgenoten moeten aanpakken. De verhaalsplicht regelt dat de onderhoudsplichtige (een deel van) de aan de ex-echtgenoot verleende bijstand moet betalen. Aanleiding voor het overleg vormen recente uitspraken van de Raad van State. In vijf gevallen heeft de Raad geoordeeld dat het terugvorderen van verleende bijstand aan de ex-echtgenoot niet terecht was.

● Massagraven

Er heerst grote onduidelijkheid over de inzet van Nederlandse militairen bij het onderzoek naar massagraven in Oost-Kroatië. De opleiding voor een ondersteunende eenheid van negentien militairen is uitgesteld, omdat niet bekend is wat de VN op dit gebied precies van Nederland verwachten.

● Undercover

De politie van Amsterdam start vandaag met een grootscheepse campagne tegen roodlichten snelheidovertreders. Voor de agressieve verkeersdeelnemer zal de politie een undercovermotor inzetten die is uitgerust met video-apparatuur, zodat de overtredingen 'haarfijn' geregistreerd kunnen worden.

Ook Egypte optimistisch over snelle ondertekening akkoord

Steeds meer steun voor Arafat

CAIRO – Egypte is optimistisch over een spoedige ondertekening van het Israëlisch-Palestijnse akkoord. De Egyptische minister van Buitenlandse Zaken Amr Moussa, die gisteren sprak met Yasir Arafat, gaat ervan uit dat de ondertekening over een week in Washington zal plaatsvinden.

Arafat was gisteren in Egypte in het kader van zijn reis door Arabische landen voor overleg over de wederzijdse erkenning van de PLO en Israël. Zondag was hij in Damascus en gisteravond reisde hij door naar Oman.

Libanon liet ondertussen weten het akkoord, waarbij de Palestijnen beperkte autonomie krijgen in de bezette gebieden, niet in de weg te zullen staan.

In eerste instantie had Syrië laten blijken dat het 'verrast' was door het ontbreken van samenwerking tussen de PLO en haar Arabische partners bij het vredesproces in het Midden-Oosten. Maar zondag verklaarde president Hafez al-Assad dat het 'aan het Palestijnse volk is om de beslissingen te nemen die hun goed lijken'.

Gesterkt

Hoewel formele Syrische steun uitbleef en twee radicale Palestijnse groepen in Syrië uit protest tegen het akkoord weigerden met hem te praten, liet Arafat blijken zich duidelijk gesterkt te voelen na het gesprek dat hij 'als broers' met Assad had gevoerd. Hij heeft de vrije hand gekregen om tegenstanders van het akkoord met Israël over te halen.

Naar uit officiële bronnen in Caïro verluidt onderhandelt Egypte met zowel de PLO als Israël om de weg vrij te maken voor de wederzijdse erkenning tussen de PLO en Israël. Arafat zou uit zijn op een formule over het schrappen van de paragrafen in het PLO-handvest waarin wordt opgeroepen tot het uitroeien van het zionisme, zonder dat hij ze formeel schrapt. Over elke wijziging van het PLO-handvest is het laatste woord overigens aan het Palestijnse parlement-in-ballingschap. Ook Israël gaat ervan uit dat het akkoord aanstaande maandag zal worden ondertekend. „We zijn in het laatste stadium van het ontwerp," aldus de Israëlische onderhandelaar Joel Singer.

Golfstaten

Arafat werd gisteravond laat in het sultanaat Oman verwacht. Daar heeft hij een ontmoeting met sultan Qabous ben Saïd van Oman. Het is voor het eerst dat de PLO-leider een lidstaat van de Samenwerkingsraad voor de Golf (GCC) bezoekt sinds de Golfcrisis in 1990-91. Van deze landen, die hun financiële steun aan Arafat staakten omdat hij Irak steunde tijdens de Golfoorlog, wordt verwacht dat zij de Palestijnse autonomie grotendeels financieren.

De ministers van Buitenlandse Zaken van de GCC, die zondag in de Saoedische hoofdstad Riaad bijeenwaren, hechtten zondag hun goedkeuring aan de ontwerp-overeenkomst tussen de PLO en Israël.

Gespannen rust

● *Een Zuidafrikaanse soldaat rust uit bij twee in brandstaande rijtuigen in de buurt van een zwart woonoord in Johannesburg. Het geweld in de zwarte woonoorden is zo uit de hand gelopen, dat de politie gisteren blanken heeft gewaarschuwd dat een bezoek aan de townships gelijk staat aan zelfmoord.*

De politie zegt dit nadat een 37-jarige blanke afgelopen weekeinde in een zwarte woonwijk werd verbrand nadat hij met zijn auto een zwarte arbeider had afgezet. De blanke werd door jongeren mishandeld en in brand gestoken. Vooral nadat de populaire communistische leider Chris Hani in april door een blanke werd vermoord, is het voor blanken zeer gevaarlijk geworden om zich in de zwarte woonwijken te begeven. Twee weken geleden werd bij Kaapstad een Amerikaanse studente, die meewerkte aan een sociaal ontwikkelingsprogramma, door zwarten gedood.

Foto: AFP

Hulpmiddel voor consument om milieuvriendelijk in te kopen

Produkt met milieukeur nu eindelijk in de winkel

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Het langverwachte milieukeurmerk is er; de eerste produkten met het keurmerk zullen vanaf 13 september in de winkels liggen. Welk produkt als allereerste het keurmerk draagt, is nog niet bekend. Minister Alders van Milieu presenteert dit produkt volgende week maandag.

Het keurmerk, een jaar geleden ingesteld door de ministeries van Milieubeheer en Economische Zaken, is bedoeld als hulpmiddel voor de consument bij het kopen van allerlei artikelen. Levensmiddelen en farmaceutische produkten vallen hier niet onder. Daar gelden al bepaalde eisen voor.

Het keurmerk voorziet in de vraag van de consument naar duidelijkheid, aldus de initiatiefnemers. De consument ziet door de bomen het bos niet meer. Het ene produkt lijkt nog milieuvriendelijker dan het andere. De leek weet niet met welk produkt het milieu het minst wordt aangetast. De Stichting Milieukeur, waarin zowel de overheid als de verschillende belangenorganisaties vertegenwoordigd zijn, stelt de eisen waar een produkt aan moet voldoen, wil het het milieukeur dragen.

Eisen

Per produktgroep bepaalt de stichting of goederen aan de normen voldoen. De onderzoeken worden overigens uitbesteed. Dat waarborgt volgens H. Giezeman, directrice van de Stichting Milieukeur, de onafhankelijkheid. Bij het vaststellen van de eisen gaat het niet alleen om het eindprodukt, maar om de totale produktie.

Zo wordt gekeken naar het gebruik van energie en grondstoffen in het produktieproces, tot en met de verpakking en de verwerking van het produkt als afval. Giezeman: „Het milieukeurmerk wil niet zeggen dat het produkt milieuvriendelijk is, maar dat het minder belastend is voor het milieu. Alle kleine beetjes helpen in de goede richting."

Bedrijven die eigen groene logo's hanteren, kunnen dat blijven doen. De overheid kan ze dat niet verbieden. De consument bepaalt zelf welk merk hij koopt. Wel is het zo dat de produkten die het keurmerk van Stichting Milieukeur dragen, elk jaar opnieuw worden onderzocht. Tot nu toe zijn schrijfblokken, koffiezetapparaten, verf, douchekoppen en lampen onderzocht.

De produkten met het keurmerk zijn doorgaans duurder dan andere. Maar consumentenonderzoek heeft uitgewezen dat de klant best bereid is iets meer te betalen voor een bewuste aankoop. Hoeveel meer moet nog blijken.

'Ten onrechte paniek over bejaardenhuizen'

DEN HAAG – De Vereniging van Nederlandse Bejaardenoorden veroorzaakt ten onrechte paniek onder ouderen door de voorgenomen bezuinigingen op verzorgingshuizen te overdrijven. Bovendien verzuimt de VNB aan te geven dat kortingen op bejaardenoorden geheel ten goede komen aan de woonzorg-projecten, waarin ouderen langer zelfstandig kunnen wonen. Er is geen enkele reden tot commotie.

Dat zei PvdA-Kamerlid Vliegenthart gisteren op een bijeenkomst van de Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen (ANBO) in Tiel. Zij sprak in het kader van het Europese Jaar van de Ouderen.

Minister d'Ancona (WVC) kondigde begin dit jaar aan dat in 1994 60 miljoen gulden extra wordt uitgetrokken voor de thuiszorg en 100 miljoen voor de verpleeghuizen. Tegelijkertijd worden enkele tientallen miljoen gekort op het budget voor bejaardenoorden.

Volgens Vliegenthart gaat de ouderenzorg er met deze operatie op vooruit. Daar komt nog een plan voor extra banen in de zorgsector bovenop, waarvoor 200 miljoen extra is uitgetrokken.

Acties door specialisten naderen einde

UTRECHT – Het centraal bestuur van de Landelijke Specialisten Vereniging (LSV) gaat er van uit dat er volgende week voorlopig een eind komt aan de acties van specialisten tegen het tarieven- en budgetbeleid van staatssecretaris Simons van Volksgezondheid.

Dit blijkt uit een brief van LSV-voorzitter F. Palmen aan alle leden. Hij constateert daarin dat er volgende week landelijk zogeheten budgetterings- of volumebeperkende weken op stapel staan (alleen hulp in spoedgevallen). Inventarisatie heeft volgens hem geleerd dat deze week in veel regio's de afsluiting vormt van de 'Simons-weken'.

Hij stelt dat er maximale aandacht is geweest voor 'hetgeen specialistisch Nederland beroert' en dat het woord nu aan de politiek is.

Palmen zegt dat het LSV-bestuur bijzonder veel waardering heeft voor de inzet van de specialisten en de manier waarop zij hun zorg over de specialistische gezondheidszorg, en dus voor hun patiënten, onder de aandacht hebben gebracht.

Vrachtwagen maakt dodelijke rit door Brits dorp

LONDEN – Bij een verwoestende rit van een stuurloze vrachtwagen door het Noordengelse dorp Sowerby Bridge, zijn gisteren zeven personen gedood. Volgens ooggetuigen denderde de vrachtwagen na een botsing met een bestelwagen in volle vaart een hellende straat af. Aan het einde van de weg werden een overstekende moeder en kind verpletterd.

De truck ramde vervolgens twee huizen en kwam uiteindelijk tot stilstand in het postkantoor.

Daarbij kwamen de twee bestuurders en drie vrouwen om het leven.

Doorbraak in strijd tegen cellentekort

Hoofdbureau politie in gebruik als gevangenis

Van onze redactie binnenland

ROTTERDAM – De Rotterdamse rechtbank staat toe dat verdachten voor dertig dagen worden vastgezet in het hoofdbureau van de regiopolitie Rotterdam-Rijnmond aan het Doelwater. Vrijdag besloot de raadkamer van de rechtbank een eerste groep 'preventief gehechten' door te sturen naar de gloednieuwe cellenafdeling van dit bureau. Tot voor kort werden verdachten, onder wie zelfs overvallers, wegens cellentekort weer de straat opgestuurd.

Volgens persofficier van Justitie Gerding betekent dit besluit van de rechtbank 'een landelijke primeur'. „Het is bij mijn weten nog niet eerder voorgekomen dat politiecellen als cellen in een Huis van Bewaring fungeren," zegt hij. „Het regime in het cellenblok van het hoofdbureau is nu zo aangepast, dat het lijkt op een Huis van Bewaring."

Om dit mogelijk te maken heeft de korpsleiding van de politie al twee maanden geleden een convenant gesloten met de directie van het Gevangeniswezen van het ministerie van Justitie. In feite verhuurt de politie de 37 cellen nu aan het gevangeniswezen, en vallen ze direct onder de directeur van gevangenis De Noordsingel. Persrechter mr. L. de Bruin zegt dat de huidige 'beleidslijn' van de rechters uitzonderingen kent, en komen bijvoorbeeld 'gestoorde' verdachten niet in aanmerking voor de dertig dagen in een politiecel.

Rem

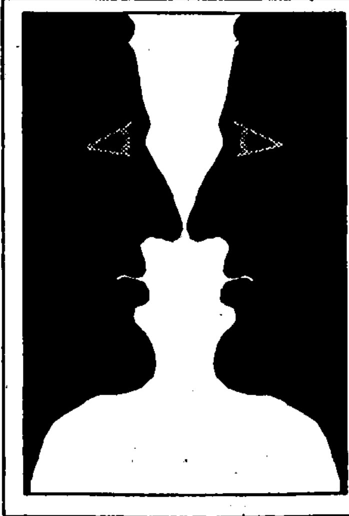
Het Openbaar Ministerie denkt dat hiermee een rem wordt gezet op het enorme aantal heenzendingen van verdachten. Rotterdam is in Nederland koploper met het wegsturen van preventief gehechten. In de eerste acht maanden van dit jaar gingen reeds 593 verdachten, die eigenlijk voor een plaatsje in een Huis van Bewaring in aanmerking kwamen, voorlopig vrijuit.

Jeltsins garde weert Roetskoj uit kantoor

MOSKOU - De presidentiële garde van Boris Jeltsin heeft gisteren de geschorste vice-president Aleksandr Roetskoj en zijn staf verhinderd hun kantoor binnen te gaan. Ook de geschorste vice-premier Vladimir Sjoemejko werd de toegang geweigerd. Beiden werden vorige week tijdelijk uit hun functie ontheven, omdat zij verdacht worden van corruptie.

Medewerkers van Roetskoj verklaarden gisteren ook dat de speciale telefoonlijnen van de regering naar het kantoor, naar zijn landhuis en auto waren afgesneden.

Het Russische parlement, waarin veel rivalen van Jeltsin zitting hebben, keerde zich vrijdag overigens tegen het besluit om Roetskoj te schorsen. Het corruptieschandaal kwam eind augustus tot een uitbarsting na maandenlang geruzie tussen Jeltsin en zijn politieke tegenstanders, onder wie Roetskoj. Een commissie geleid door minister van Justitie Kalmykov beschuldigde Roetskoj er toen van enkele miljoenen dollars naar een Zwitserse bankrekening te hebben gesluisd.

Verkiezingsprogramma herhaalt oude wensen en gedachten

PvdA smeekt kiezer om een tweede kans

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – „Wij kiezen voor het regeren in Nederland." PvdA-voorzitter Felix Rottenberg is al eerder betrapt op grote woorden. Zaterdag, bij de presentatie van het verkiezingsprogramma van zijn partij, nam Rottenberg opnieuw de kans te baat.

● *Partij-voorzitter Felix Rottenberg liet afgelopen zaterdag tijdens de presentatie van het verkiezingsprogramma weten dat zijn partij gelouterd is door de regeringsdeelname. Naast hem prof. J. de Beus, lid van de commissie die het program heeft opgesteld.* Foto: ANP

Volgens hem betekent het programma een nieuwe fase in de discussie tussen de PvdA, andere partijen en de kiezers. De PvdA is volgens de voorzitter „gelouterd en versterkt" door de regeringsdeelname. Men heeft geleerd.

De PvdA wil dus doorgaan. Het is bijna bij het gênante af, hoe de sociaal-democraten in het programma de kiezer smeken om een tweede kans. Uitgebreid wordt stilgestaan bij de afgelopen vier jaar. Het door het kabinet-Lubbers-Kok gevoerde beleid van 'strenge rechtvaardigheid' en de rol van de sociaal-democraten daarin. Een beleid dat volgens de PvdA haast door iedereen in ons land wordt onderschreven.

Op de vraag waarom het dan toch is misgegaan met de partij, waarom de PvdA in de peilingen op een dramatisch verlies staat en de leden bij bossen weglopen, komt een divers antwoord.

De erkenning dat elegant bezuinigen niet kan. Dat elke snoei-operatie in PvdA-kring gezien wordt als snijden in eigen vlees. Dat bezuinigen om elders iets nieuws op te bouwen, niet begrepen is. En dat er soms operaties bij waren die „buiten het boekje gingen." De wao en de bijstandskorting voor jongeren. Of een tegenvaller als de sociale vernieuwing.

De PvdA stond onder druk en betaalde een hoge prijs. Ze wil echter laten zien dat zij beter kan. Fraaie beloften willen de sociaal-democraten niet meer doen. Geen catechismus meer voor de komende vier jaar, die binnen een half jaar achterhaald is door de praktijk, aldus Thijs Wöltgens, voorzitter van de commissie die het programma maakte.

Wat dan wel? Filosofische beschouwingen, essays, over burgerzin. De motor van een nieuwe maatschappelijke beweging bestaande uit individuen, huishoudens, maatschappelijke organisaties en overheid. Burgerzin als besef dat eigen belangen en waarden onlosmakelijk verbonden zijn met een geordend en beschaafd samenleven.

Het is van daaruit dat de PvdA vooral teruggrijpt naar formules uit het verleden. Geen nieuwe ingrepen in de sociale zekerheid. Handhaving van de koppeling tussen lonen en uitkeringen. Handen af van het minimumloon. Geen bezuinigingen meer

nieuwsanalyse

bij onderwijs, stadsvernieuwing, gezondheidszorg, binnenlandse veiligheid.

Voorrang voor de laagstbetaalden, extra lasten voor degenen die een inkomen hebben van zo'n 50.000 gulden bruto en meer. Een actieve rol van de overheid bij het scheppen van werk voor werklozen en andere uitkeringstrekkers.

Een evenwichtige inkomensverdeling, overigens zonder nu al een koopkrachtstijging te beloven voor de 'gemiddelde' burger. Plus een beleid dat 100.000 nieuwe banen per jaar moet opleveren (waarvan er maar 25.000 concreet zijn ingevuld).

Dit alles gecombineerd met een fors ingeschatte economische groei van 1,75 procent per jaar, ongebreidelde groei van overheidsuitgaven, een geringe daling van het financieringstekort (één procent) en beperkte bezuinigingen: acht miljard gulden waarvan de helft bestaat uit extra inkomsten. Echt snijden gebeurt alleen bij Defensie (één miljard gulden).

Op de meeste beleidsterreinen herhaalt het programma reeds lang bekende wensen en gedachten, zonder daar iets nieuws aan toe te voegen. Ook al wilde Rottenberg iedereen anders doen geloven. En hij niet alleen. In de tekst van het programma wordt zelfs gerept over de eerste vernieuwing na Nieuw Links.

Of dat zo'n goede vergelijking is, valt te betwijfelen. Nieuw Links leidde aan het eind van de jaren zeventig tot een splitsing in de partij waaruit DS'70 ontstond. Het was de tijd waarin de PvdA koos voor polarisatie: het zich afzetten tegen andere partijen. In die dagen koos de PvdA ook voor het opstellen van een niet onderhandelbaar programma bij coalitiebesprekingen.

De strategie leidde tot zoveel weerstand bij de andere partijen, dat de PvdA na het kabinet-Den Uyl (1972-1977) de regeermacht voor twaalf jaar kwijtraakte. Even afgezien van een half jaar regeermacht in het mislukte tweede kabinet-Van Agt (1981-1982).

Hoever de PvdA nu doorschiet, moet worden afgewacht. Het programma koerst vooral op voortgang van het huidige kabinetsbeleid met een pas op de plaats waar dat te bedreigend wordt geacht voor de PvdA zelf. De lijn van Wim Kok lijkt daarmee de overhand te hebben, maar of dat voldoende is? Uitspraken van Rottenberg over andere partijen, en van Van Dam over gebrek aan durf en moed binnen de PvdA, geven iets anders aan.

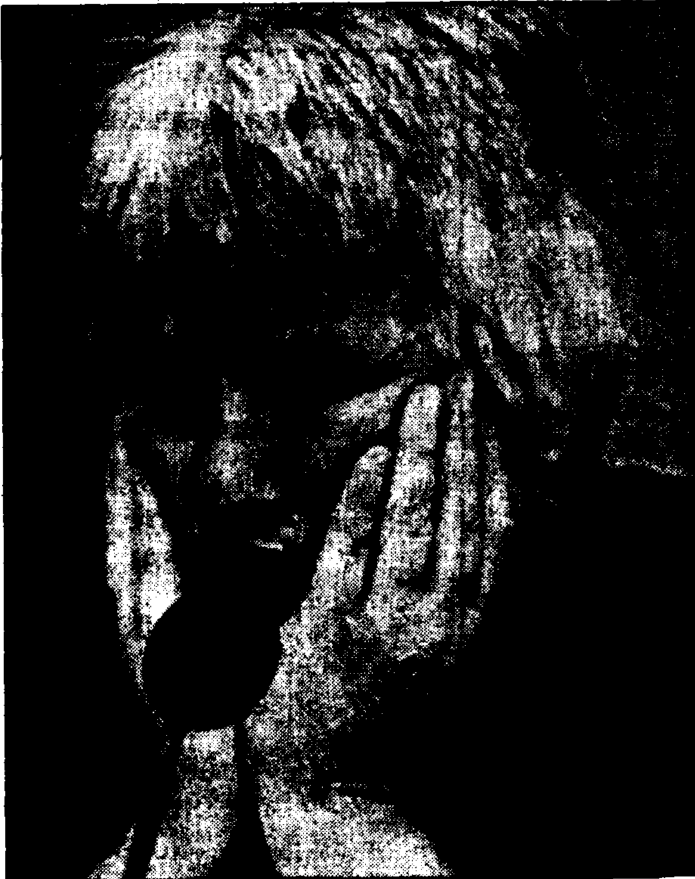
Coalitiepartner CDA lijkt de boodschap te hebben begrepen. Die partij legde met haar verkiezingsprogramma 'de waterscheiding' tussen oud en nieuw in 1994 bij de vorming van een volgend kabinet. De PvdA legt die waterscheiding in 1989. Een klein maar pikant verschil.

Staatssecretaris Wallage pronkt met veren voorgangster

Waarom moest Ter Veld nu eigenlijk opkrassen?

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – Staatssecretaris Wallage (Sociale Zaken) wordt binnen de PvdA op handen gedragen. Op zijn vorige post, Onderwijs, bereikte hij al veel, maar wat hij nu voor elkaar krijgt, slaat alles.

● *'Dwarsligger' Ter Veld*

● *'Duivelskunstenaar' Wallage*

Eerst weet de bewindsman de omstreden wao-besluiten door de Senaat te krijgen en nu komt hij ook nog met een akkoord over ingrepen in de bijstand, waar de PvdA mee kan leven.

Dat is toch wel heel iets anders dan te werken met die dwarsliggende en eigenwijze Elske ter Veld. Die dramde altijd maar door. Wilde nooit luisteren. Het is toch maar goed dat die verdwenen is.

Het wordt natuurlijk niet keihard gezegd binnen de PvdA. Maar gedacht wordt het zeker. Dus kon Kamerlid Margo Vliegenthart donderdagavond victorie kraaien. Het bijstandsakkoord bevatte „aanmerkelijke verbeteringen" ten opzichte van de plannen-Ter Veld. Voor jongeren onder 21 jaar werd er nu 'echt' een recht op werk gerealiseerd. Prima.

De specifieke maatregel voor de 21 tot 27-jarigen was ook van tafel. In plaats daarvan was nu gekozen voor het aanpakken van fraude en oneigenlijk gebruik in de bijstand. „Een prima zaak," aldus het Kamerlid triomfantelijk.

Kennelijk is Vliegenthart wat kort van memorie. Zeer kort. Wat Wallage en de Vereniging van Nederlandse gemeenten zijn overeengekomen is al eerder door Ter Veld uitgedragen.

Op 8 april van dit jaar stelde de oud-staatssecretaris in het tv-programma 'Met Witteman' voor de bijstandsuitkering voor iedereen terug te brengen naar vijftig procent van het minimumloon. Alleenstaanden die dat bij de gemeenten konden aantonen, kregen recht op zeventig procent. Zij had het voorstel bij het kabinet ingebracht.

De PvdA-fractie reageerde toen niet. Kwam pas in actie nadat het kabinet, mèt de PvdA, besloot jongeren tussen 18 en 21 jaar helemaal geen bijstand meer te geven en de bijstand voor mensen tussen 21 en 27 jaar op vijftig procent te zetten.

Dat mocht niet van de PvdA-fractie. Waarbij men voor het gemak voorbijging aan enkele niet onbelangrijke details. Zoals de mededeling dat gemeenten voor de jongeren tussen 18 en 21 jaar een uitzondering konden maken. En het bericht dat het jeugd werkgarantieplan (jwg) zou worden verbeterd zodat de jongeren voor wie de bijstand werd geschrapt of verlaagd een alternatief zouden hebben. Ook het feit dat de maatregelen alleen voor nieuwe gevallen zouden gelden, kon de PvdA-afwijzing niet keren.

nieuwsanalyse

Nee, het was allemaal fout. De strijd werd geopend en Ter Veld moest het veld ruimen. Wallage mocht komen. Voor de buitenwereld moest hij kunnen scoren. Een feit dat de PvdA nu driftig probeert aan te tonen. Maar zoals eerder bij Ter Veld het beeld werd verdraaid, gebeurt dat nu ook weer.

Op 11 juni immers schreven De Vries en Wallage al aan de Kamer dat jongeren onder 21 die door persoonlijke omstandigheden niet op school konden zitten, niet werkten en niet in het jwg konden een uitkering zouden krijgen van 330 gulden per maand. Kinderbijslag-niveau heet dat in het akkoord van vorige week.

Verder werd in juni toegezegd dat jongeren tot 21 jaar die een bijstandsuitkering hebben op het moment dat de nieuwe wet ingaat, die uitkering behouden.

Voor mensen tussen 21 en 27 jaar werden concrete bijstandsuitkeringen genoemd variërend van 928 gulden per maand voor een alleenstaande tot 1.860 gulden per maand voor gehuwden. Plus een mogelijke aanvulling van de gemeente.

Mensen tussen 21 en 27 met een bijstandsuitkering zouden die nog negen maanden houden nadat de wet was ingegaan. Een eerder voorziene netto besparing van 440 miljoen gulden werd verlaagd naar 380 miljoen gulden. Staat dat bedrag niet ook nu weer op papier?

Binnen het kabinet, inclusief de PvdA, werd medio juli al besloten de bijstandsuitkering voor iedereen te verlagen naar vijftig procent waarbij gemeentelijke aanvullingen mogelijk waren. Een besluit dat vice-premier Kok (PvdA) op 17 juli openbaarde.

De PvdA-fractie doet alsof de junibrief nooit heeft bestaan. Alsof het kabinetsbesluit nooit is gevallen. Roept nu heel hard 'hoera' over zaken die allang vastlagen of zijn voorgesteld.

Hoezo verbeteringen? Het 'echt' realiseren van werk voor jongeren stond nooit ter discussie. Een recht op bijstand voor uitzonderingsgevallen was er al. De specifieke maatregel voor mensen tussen 21 en 27 is nu voor iedereen gaan gelden. Tot 65 jaar. Is dat dan beter?

Het wijzen op strijd tegen misbruik van de bijstand is volksverlakkerij. Het kabinet is daar al jaren mee bezig. Dat is echt Wallages verdienste niet.

De PvdA-fractie heeft kennelijk maar één doel: aantonen hoezeer Wallage geslaagd is waar de door haar weggestuurde Ter Veld gefaald zou hebben. Een mislukte poging. Maar wat valt er ook eigenlijk te verwachten van iemand, Vliegenthart, die zelf Ter Velds val maatgevend veroorzaakte. Het eigen geweten moet kennelijk nog steeds gesust worden.

lezers schrijve

postbus 3100

In deze rubriek neemt de
dactie brieven van lezers
De redactie hoeft het niet
te zijn met de inhoud. De
ven dienen betrekking te
ben op publicaties in
krant en moeten kort en z
lijk zijn. Te lange brieven
den ingekort of geret
neerd. Een ingezonden
moet voorzien zijn van n
adres en telefoonnu

● Miswijn

Even wil ik reageren op het fotootje op de voorpagina van 28 augustus jl. over de miswijn. Zouden de priesters het nu ook niet eens billijk vinden als God hier misschien zijn helpende hand toesteekt?

Want tot nu toe mag ik meeproeven onder de heilige mis hoe de heer Jezus zijn kelk gepresenteerd krijgt: niet alleen met azijn, maar ook met gal.

Het is niet alleen het bloed van de heer Jezus in de kelk, maar hij verandert de wijn ook nog in azijn, die te zuur wordt voor onze ongelovige priesters.

Nog even en ze zullen ook de gal mogen proeven.

LANDGRAAF M. Doensen-Triepels

● Protest-stem

Bij deze een reactie op een artikel in uw krant van 30 augustus jl. getiteld 'Enquête: PvdA nu vierde partij'. Als er nu verkiezingen voor de Tweede Kamer zouden worden gehouden, zou de Partij van de Arbeid het er heel slecht vanaf brengen. Het blijft echter nog steeds de vierde partij! (Hoe is het mogelijk!)

Dat de PvdA zetels verliest, is m.i. een goede zaak en het loon voor hun beleid. Echter, gevaarlijk is de tendens onder de Nederlandse kiezers om, uit protest tegen CDA en PvdA, anders te gaan stemmen.

Het is een treurige zaak als dadelijk groepen als de Centrum Democraten en GroenLinks extra zetels krijgen, niet voor hun prestaties maar alleen uit protest tegen de gevestigde politieke groeperingen. Protest dat overigens wel degelijk een fundament heeft; zie maar waar alle sociale verworvenheden naar toe gaan! Bezuinigen is een goede zaak voor iedereen, maar menswaardig leven is toch belangrijker!

De Nederlanders die in armoede leven ten gevolge van dit afbraakbeleid, vertegenwoordigen een steeds grotere groep in onze samenleving. Echter, voor de gewone stemgerechtigde is het momenteel niet meer mogelijk om een goede keus te maken in het stemhokje. Tenminste, als je niet als een kip zonder kop wilt stemmen op een partij, omdat je ouders dit al deden, en als je zelf een beetje probeert te kijken wat voor beleid de partij van jouw keuze voert en of je daar achter wilt staan, en of dat beleid is afgestemd op je persoonlijke situatie in onze samenleving.

Maar het zou een slechte zaak zijn als er een verloren stem werd uitgebracht, uit protest, op ultra rechts of extreem links.

HOENSBROEK H.J.M. Halmans

● Princen 15

Gestoord heb ik me aan het warrige ingezonden stuk van de heer L. Bollen uit Landgraaf, inzake de landverrader Princen. De heer L. Bollen laat blijken dat hij zonder enige kennis van zaken schrijft. Ik beveel hem aan om zich te verdiepen in de navolgende stukken het onderwerp betreffende.

1. Het internationaal recht.
2. Het Nederlands recht inzake de consequenties van het in dienst treden in vreemde krijgsdienst, desertie enzovoorts.
3. Het Landoorlogsreglement.
4. De Conventies van Genève en hun protocollen.
5. De kennis van het land Indonesië; cultuur, geografie en geschiedenis.
6. De rede van koningin Wilhelmina van 7 december 1942.
7. De boekwerken van de heer Nasoetion inzake het ontstaan en de ontwikkeling van de Staat Indonesia.
8. De verslagen van de conferenties van de donorlanden inzake de Republiek Indonesia.

Indien hij deze materie beheerst, dan zal hij constateren, dat hij onzin heeft geschreven met uitzondering van één item: de ondersteuning van de mensenrechten. Ik kan u garanderen dat iedere normale Nederlander daar achter staat. We leven in een parlementaire democratie onder het Huis van Oranje. Daar zijn we blij mee.

Advies aan de regering van Indonesië: zodra Princen binnen is, laat hem er nooit meer uit. Dan krijgen onze mensen eindelijk rust.

Advies aan de heer L. Bollen: kom vandaag naar de dodenherdenking in Roermond bij gelegenheid van de Nationale Dodenherdenking bij het Indië-monument en sta stil bij de zuilen van onze gevallen jongens en meisjes, die mede dank zij Princen gesneuveld zijn. Misschien leert hij daar ook nog wat van. Ik ben er wel met meer dan 10.000 wapenbroeders en leg daar een krans neer namens allen uit diep respect voor hen die achterbleven.

GULPEN Hub J.M.TYh. Jongen, Voorzitter van de Bond van Wapenbroeders in Limburg

(Door de redactie ingekort)

● Princen 16

Vele weldenkende mensen in ons land vragen zich af of onze leden van de Tweede Kamer niets beters te doen hebben dan hun kostbare tijd te verdoen met
het houden van een lan
debat over het al of niet te
tot ons land van de overlo
deserteur Princen.
Het gaat hierbij om ieman
in de jaren 1948 en 194
schuldig of medeschuldig
gemaakt aan de dood van
Nederlandse en Indone
militairen, planters, politie
sen en andere functionaris
burgers.
Vandaag vindt in Roermon
het nationaal monument, de
lijkse herdenking plaats te
gedachtenis aan de meer
5.000 Nederlandse militaire
in de naoorlogse jaren hun
gaven in voormalig Indi
Nieuw Guinea; zij brachte
grootste offer voor een
zaak.
Nu zullen velen zich afvrag
die Kamerleden ook bereid
deze herdenking bij te won
kunnen ze daarvoor geen
vinden? Ook de televisie
steedde uitvoerig aandach
zendtijd aan de affaire Prin
We zijn benieuwd of deze
denking tenminste net zo
aandacht zal krijgen, of
men in Hilversum een kl
twee minuten zendtijd vold
de net als in het verleden? H
te hopen dat we achteraf
weer moeten zeggen dat je in
land beter misdadiger kunt
dan slachtoffer. Arm Nederl

HEERLEN B.G. M

● Dierenbescherming 1

Als mijn huisdieren door
voorziene omstandigheden
plaatst zouden moeten wor
zou ik dankbaar zijn als de D
renbescherming het beste ad
zou kiezen dat beschikbaar is
Dat wil zeggen: een aangep
adres, dat beantwoordt aan
leeftijd, het karakter, de fysi
behoeften van elk dier afzon
lijk. Dat Dierenbescherming S
tard dat ook voor (zwerf)kat
doet, verdient alleen maar
Bovendien: veel dierenartsen
ven het advies huisdieren,
meer dan één reden, tweem
per dag te voeren in plaats v
eenmaal.
Asiels zijn noodoplossingen v
thuisloze dieren. Iedereen kan
een dier halen, of de betreffen
persoon nu wèl of géén ken
heeft van dieren, ervoor vo
bereid is zich de nodige ken
eigen te maken, of hij voldoen
geduld en liefde kan opbreng
voor een dier, geld wil uitge
voor voeding, belasting, me
sche verzorging, vakantievo
zieningen.
Bij een massale afzet is het n
mogelijk, anders dan bij w
van steekproef, controle uit
oefenen. Geen blaam, maar j
alle respect voor Dierenbesch
ming Sittard e.o. die zo zorgv
dig te werk gaat bij het selec
ren van beschikbare adressen.

MAASTRICHT M. Brennenrae

● Dierenbescherming 2

Naar aanleiding van het arti
'Kattenliefhebber verwent hu
dier niet voldoende' van 28 a
gustus jl. wil ik het volgend
kwijt. Sinds enige tijd ben
gastgezin voor de betreffende a
deling van de Dierenbesch
ming.
Ik moet toegeven dat de 'pla
singsnormen' vrij hoog ligge
Dit is in de loop van de jaren
gegroeid om de dieren een
gunstig mogelijk toekomstpe
spectief te bieden. De betreffe
de asieleigenaars uit uw arti
zouden hier een voorbeeld a
moeten nemen.
Als zij wat meer voorwaarden
eisen zouden stellen, werd ve
asieldierenleed voorkomen. H
uitspraak: 'Mensen opschepe
met verwilderde katten' wil i
hierbij ontzenuwen. De Dieren
bescherming vangt inderdaa
jonge katjes uit de vrije natuu
Deze worden ondergebracht b
de gastgezinnen waar zij ee
'stoomcursus huiskat worde
krijgen. Dus als zij geplaat
worden, zijn zij net zo tam a
een huiskat.
Het enige wat heel langzaa
slijt, is hun schuwe oplettend
heid. Daarbij wordt de nieuw
eigenaar altijd verteld waar d
kat vandaan komt, dus van 'op
schepen' is geen sprake.

KERKRADE Maya Schuncken-Auste

'Nederland moet alle kaarten op Eurobank zetten'

GRONINGEN – Nederland moet op de ingelaste Europese Top van 29 oktober alles op alles zetten om Amsterdam aangewezen te krijgen als vestigingsplaats van de nieuwe Europese Centrale Bank (ECB). Alle andere opties moeten daarvoor wijken. Door te veel ijzers in het vuur te houden, loopt ons land het levensgrote risico uiteindelijk een 'niet' te trekken wanneer in Brussel de EG-zetels en -banen worden verdeeld.

Het VVD-Kamerlid Weisglas betrok die stelling gisteren op een partijbijeenkomst in Groningen. De liberaal maakt zich grote zorgen over de effectiviteit van de Nederlandse inspanningen ten behoeve van Amsterdam als vestigingsplaats van de ECB. Nederland houdt te veel ballen in de lucht en die kunnen bij één foute beweging allemaal op de grond vallen, vreest Weisglas.

Nederland aast naast de ECB voor Amsterdam op de vestiging van Europol, mikt op het Europees Merkenbureau, gokt op het voorzitterschap voor premier Lubbers van de Europese Commissie en schuift voormalig CDA-minister Braks naar voren voor de leiding van de wereldvoedselorganisatie FAO.

„Niet de vent, maar de tent," meent Weisglas. Hij herinnert aan het fiasco met de Oosteuropabank enkele jaren geleden. Het kabinet mikte toen zowel op de zetel als op toenmalig minister van Financiën Ruding als president. Ons land viel uiteindelijk geheel buiten de prijzen. Weisglas vindt de ECB met grote werkgelegenheid een onbeperkt aantal jaren „belangrijker dan een functie voor één Nederlander."

Vooral vestiging in Oude Pekela getroffen

Kartonreus KNP BT stoot 450 banen af

Van onze redactie economie

AASTRICHT – De zogenoemde Solid Board Divisie de NV Koninklijke KNP BT schrapt 450 arbeidssen. Daarbij valt volgens de papier- en kartonfabriniet te ontkomen aan gedwongen ontslagen. Een tal oud papierdepots in Zuid-Nederland, waaronder ert, wordt gesloten en vervangen door één groot w depot. De grootste klappen vallen bij de bedrijven Oude Pekela, waar in de jaren zeventig al honderden eidsplaatsen door de herstructurering van de toenmastrokartonindustrie verloren zijn gegaan.

verlies aan arbeidsplaatsen voort uit een ingrijpende renisatie, die volgt op de eerder aar aangegane fusie tussen de er- en kartongiganten Bührn Tetterode, KNP en handelsneming VRG. Een regeling vervroegde uittreding en een herplaatsingsbeleid moegevolgen voor het personeel en minimum beperken.

herstucturingsplan, opgesteld het organisatiebureau Horrin& De Koning, houdt ondermeer in dat vier kartonmachines bij de locaties in Oude Pekela buiten bedrijf worden gesteld; twee bij Britannia, één bij De Kroon en één bij Free. Daarnaast zal kartonnagefabriek Gelria in Barneveld worden geïntegreerd in Free en Sparreboom in Oude Pekela. Verder zullen de oud papieractiviteiten ten behoeve van de grondstofvoorziening van de fabrieken plaatsvinden vanuit vier grote depots in Marum, Zutphen, Antwerpen en een nieuw op te richten depot in het zuiden van Nederland. Een groot aantal kleine depots in met name het zuiden van het land moet daardoor sluiten.

Integratie en herstructurering van een aantal activiteiten moeten de concurrentiepositie van de combinatie verbeteren en de toekomst van de werkmaatschappijen veiligstellen. Daarbij moeten overcapaciteit en kosten worden gereduceerd, stelt het concern. Een maatregel, die volgens het concern ook zonder de fusie noodzakelijk zou zijn geweest.

De reorganisatie leidt tot het ontstaan van vier nieuwe business units: grafisch karton met produktie-locaties in Hoogezand en Sappemeer; specialiteitenkarton met drie produktielocaties in Oude Pekela; kartonnagekarton met locaties in Nieuweschans, Coevorden, Herzberg en Oberstrot (beide Duitsland); kartonnagebedrijven met produktie-locaties in Oude Pekela, Bergen op Zoom, Voorschoten, Hoogstraten (België), Corby (Engeland), Herzberg, Neuss, Oberau en Oberstrot (alle Duitsland).

● *Het KNP BT-bedrijf De Kroon in Oude Pekela. Als gevolg van de drastische reorganisatie worden in Oude Pekela drie kartonmachines uit bedrijf genomen. De Kroon is er één van.* Foto: ANP

k koffie wordt cent duurder

T – De consument betalen voor zijn kop. De stijging van de prijs e koffie en de ontwikkevan de koers van de Ameridollar zijn voor de grootbrander van ons land, Douwe erts, aanleiding de prijs te hogen. Voor de consument aagt de verhoging, die morn ingaat, 15 cent per pak van gram. Het valt te verwachten dere branders spoedig met erhogingen zullen volgen.

Heijn, ook een grotere nbieder, liet desgevraagd wedat er eveneens een verhog van 15 cent per pak in het zit, maar in Zaandam nam n aan dat de verhoging pas zin volgende week haar beslag krijgen.

FNV-bestuurder: 'Tweede Daf op komst'

Massa-ontslag dreigt bij fabrikant bussen

VELDHOVEN – Bestuurder J. Kirkels van de Industriebond FNV verwacht dat er in de Nederlandse vestigingen van busproducent United Bus 250 tot 300 arbeidsplaatsen zullen verdwijnen. Die drastische ingreep is volgens hem noodzakelijk omdat het bedrijf anders met de ondergang wordt bedreigd. Bij United Bus werken in totaal 1.800 mensen, waarvan 1.000 in Nederland.

Een woordvoerder van het bedrijf bevestigt dat er een onderzoek wordt ingesteld om het bedrijf weer gezond te maken. De resultaten daarvan worden over anderhalve week verwacht, aldus de zegsman. Verder commentaar wil hij niet geven.

De directie van United Bus zetelt in Veldhoven. Tot de onderneming behoren Den Oudsten in Woerden, Daf Bus in Eindhoven en Bova in Valkenswaard. Daarnaast zijn er produktiebedrijven in Engeland en Denemarken. Het bedrijf leed vorig jaar een verlies van bijna 5 miljoen gulden. In 1991 maakte United Bus nog een winst van 10 miljoen gulden.

Volgens Kirkels is de afzet van bussen met 40 procent gedaald. De zegsman van het bedrijf wil hier evenmin commentaar op geven. „Zowel bij het openbaar vervoer als bij de touringcarbedrijven wordt de aanschaf van nieuw materiaal uitgesteld. Dat heeft direct gevolgen voor United Bus. Wanneer niet op hele korte termijn maatregelen worden getroffen, dreigt er een tweede Daf te ontstaan", aldus Kirkels. Hij verwacht dat de meeste banen zullen worden geschrapt bij Daf Bus en Den Oudsten. Daar werken nu nog respectievelijk 160 en 350 mensen. Bij de buitenlandse vestigingen van United Bus zal ook worden gereorganiseerd, maar dat zal volgens Kirkels nauwelijks gevolgen hebben voor de werkgelegenheid.

Nog eens 1.400 banen weg bij Ford Engeland

LONDEN – Het autoconcern Ford wil in Groot-Brittannië dit jaar nog eens 1.400 banen kwijt teneinde te kunnen blijven concurreren op de inzakkende Europese automarkt. Op het ogenblik werken er bij de Britse Ford 31.350 mensen. In 1980 waren het er nog 72.000.

Eerder dit jaar werd er bij de Britse Ford een programma afgerond dat het aantal arbeidsplaatsen daar verminderde met 3.200. Dit programma vormde onderdeel van maatregelen die bij de Ford-vestigingen in heel Europa 10.000 banen moesten laten verdwijnen.

Ford gaat, net als andere autoproducenten, gebukt onder de sterke vermindering van de autoverkoop in Europa. Deze verkoop was in de eerste helft van dit jaar ongeveer twintig procent kleiner dan in de eerste helft van het afgelopen jaar.

In Groot-Brittannië is de autoverkoop juist aan het aantrekken. In augustus, doorgaans voor de autoverkopers een goede maand omdat er dan een nieuwe serie kentekens wordt uitgegeven, werden er 440.205 personenwagens verkocht, een verrassende 17,7 procent meer dan een jaar ervoor.

munt uit

● Gaswinning
De IRO (branchevereniging voor de Nederlandse toeleveranciers in de gas- en olieindustrie) heeft samen met de Nogepa en TNO een cluster gevormd. Deze vorm van samenwerking moet vooral de arbeidsplaatsen (25.000) bij de toeleveranciers veiligstellen. Daarnaast zijn er nog eens 5.000 banen gemoeid bij de oliemaatschappijen en 5.000 banen bij allerlei instellingen.

● Herstart
De herstart van twee harsketels bij Cindu in Uithoorn kan nieuwe vertraging oplopen doordat van verscheidende kanten bezwaar is aangetekend bij de Raad van State. Directeur Staalstra van Cindu vreest dat verder uitstel zijn bedrijf onherstelbare schade zal berokkenen. Aan de harsproduktie bij Cindu kwam op 8 juli vorig jaar een abrupt einde, toen bij een zware ontploffing drie zogenaamde HP-installaties werden verwoest. De ontploffing eiste drie mensenlevens.

● Achterstand
De vijf deelstaten van de voormalige DDR zullen tot in het jaar 2000 hun economische achterstand behouden. Ze zullen dan ook tot de euwwisseling door de EG als ontwikkelingsregio's worden aangeduid. Daardoor blijven ze steun ontvangen.

● Mijnstaking
Tienduizenden Russische mijnwerkers zijn gisteren verspreid over geheel Rusland in staking gegaan. Zij eisen dat de regering in Moskou haar beloftes nakomt wat betreft salarissen en financiële steun aan de mijnbouw.

● Ontslagen
De Japanse elektronicaproducent Toshiba wil binnen drie à vijf jaar 5.000 banen schrappen. Nieuwe produktietechnieken zorgen ervoor dat Toshiba met minder personeel toe kan. Op het ogenblik werken er 75.000 mensen.

Parijs eist aanpassingen in landbouwakkoord

Frankrijk dreigt met veto in Gatt-overleg

PARIJS – De Franse premier Edouard Balladur is „vastbesloten gebruik te maken van zijn vetorecht" om het vorig jaar november gesloten landbouwakkoord tussen de Europese Gemeenschap en de Verenigde Staten te blokkeren, als de overeenkomst niet op een aantal voor Frankrijk belangrijke punten wordt aangepast. Dat heeft een Franse regeringsfunctionaris gisteren verklaard.

Het landbouwakkoord vormt één van de grootste peilers waarop een overeenkomst moet worden gesloten in het kader van de Gatt, de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel. In het weekeinde heeft Alain Juppe, de Franse minister van Buitenlandse Zaken, verklaard dat Parijs niet verder zal deelnemen aan de besprekingen over vrijmaking van de wereldhandel als over twee weken geen rekening wordt gehouden met de eisen van Frankrijk. Op 20 september komen de Europese ministers van Buitenlandse Zaken en van Landbouw bijeen om te kijken of en op welke punten het akkoord eventueel zou moeten worden aangepast.

De mededeling komt twee dagen vóór de ontmoeting tussen de Franse premier en de algemeen directeur van de Gatt, Peter Sutherland. Balladur heeft de afgelopen twee weken bij een aantal Europese regeringsleiders erop aangedrongen het landbouwakkoord op enkele onderdelen open te breken.

Frankrijk liet vorig jaar direct na de ondertekening van het landbouwakkoord weten geen genoegen te nemen met het onderhandelingsresultaat. Parijs heeft altijd volgehouden dat de overeenkomst in strijd is met de jongste plannen binnen de EG om de landbouwsector te hervormen. Bovendien vreest Frankrijk – dat veel landbouwprodukten exporteert – dat zijn boeren onevenredig zwaar getroffen zullen worden door het landbouwakkoord.

beurs

tabiel

TERDAM – Na enkele zwakchtenduren heeft het Damrak een groot deel van de verkunnen wegwerken of in geval weten te minimalise. De EOE-index – in de loop de dag ingezakt tot 351,97 2,4) – werkte zich in de loop de middag weer op. Het slot slechts 0,11 punten lager dan vrijdag op 354,27. De CBSkon zelfs nog 0,1 punt stijtot 245,90, maar dit was te ken aan de invloed van een aandeel Koninklijke Olie. aandelenomzeten bleven met miljoen beperkt wat mede doordat Wall Street gistezijn poorten niet opende wede viering van Labor Day.

P BT stond in het teken van aangekondigde reorganisatie de massief-kartondivisie waar mensen hun baan zullen veren. De beleggers reageerden heugd op deze maatregel die den duur tot herstel van de tgevendheid moet leiden. Het deel werd f 1,10 duurder op 30.

twee grote internationals, olies Unilever, konden iets oplopen weerwil van een lage dollar. ninklijke Olie klom f 0,50 naar 4,70 en Unilever f 0,60 naar 8,60.

wel stevig in de min bleef Amet een verlies van f 1,50 op Vandaag publiceert de grootter zijn halfjaarresultaten. nter Douglas liet eveneens een lies van een daalder zien op In de chemiesector liet Akzo 70 liggen op f 171,30. DSM liep vier dubbeltjes op naar 3,20.

ndsen die ex interimdividend rden konden dit grotendeels pen. Heineken was ondanks 50 dividend f 1,50 hoger op 6,30 en dat betekende dus een van f 3. Elsevier noteerde ex dividend onveranderd 3,10 en won derhalve f 1,67.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	63,70	64,00
ABN Amro A.in F.	87,80	87,60
ABN Amro L.Gr.F.	176,60	176,60
ABN Amro Obl.Gr.f.	202,20	202,40
Aegon	87,60	88,30
Ahold	94,50	93,00
Akzo	172,00	171,30
Alrenta	253,90	253,60
Amev cert.	72,30	72,00
Bols Wes. c.	44,30	44,20
CSM cert.	64,80	65,00
Dordtsche Petr.	172,80	172,80
DSM	92,80	93,20
Elsevier	143,10	143,10d
Fokker cert.	20,50	20,20
Gist-Broc. cert.	47,80	47,80
Heineken	184,80	186,30d
Heineken Hold.	162,00	163,00d
Hoogovens nrc	44,20	43,80
Hunter Douglas	70,50	[illegible]
Int.Ned.Gr. c.	73,70	72,50k
KLM	35,40	35,30
Kon. KNP BT	35,20	36,30
Kon. Olie	184,20	184,70
Nedlloyd	48,50	47,80f
Océ-v.d.Gr.	55,00	54,20
Pakhoed cert.	44,70	44,50
Philips	38,50	38,40f
Polygram	64,70	64,80
Posth.Beleggf.	62,90	62,80
RG Florente F.	128,50	128,50
Robeco	115,00	114,10
Rodamco	58,40	57,80
Rolinco	114,40	113,80
Rorento	93,00	92,70
Stork	35,90	35,90
Unilever cert.	198,00	198,60
Van Ommeren nrc	40,80	40,00
Ver.Bezit VNU	131,50	131,60
Wolters-Kluwer	101,00	100,30

Avondkoersen Amsterdam

In verband met de viering in de Verenigde Staten van Labour Day is de beurs van Wallstreet gisteren gesloten geweest.

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	50,50	50,70
ABN AmroHld.prf.	6,57	6,56
ACF-Holding c.	46,60	46,80
Ahrend Groep c.	96,50	97,00
Asd Options Tr.	11,50	11,50
Asd. Rubber	2,15	2,15
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	128,50	128,00
Athlon Groep	50,00	51,00
Athlon Groep nrc	50,00	50,50
Aut.Ind.R'dam	68,00	69,90
BAM Groep	97,80	98,00
Batenburg	135,00	133,50
Beers	118,20	118,00a
Begemann Groep	45,90	46,00
Belindo	308,00	308,00
Blydenst.-Will.	29,70	29,70
Boer Boekh. Kon.	22,30	22,60
Boer De Winkelb.	71,10	71,30
Borsumy Wehry	104,00	104,00
Boskalis c	41,90	42,10
Brant Beheer	27,30	27,40
Breevast	9,90	9,80
Burgman-Heybroek	1550,00b	1600,00a
Calvé-Delft pref	835,00	835,00
Calvé-Delft cert	1280,00	1270,00
Cindu Intern.	95,00	95,00
Claimindo	298,00	298,00
Content Beheer	22,60	22,60
Credit LBN	29,00	29,00
Crown v.G. cert.	129,50	129,40
CSM	65,00	64,40
Delft Instrum.	19,40	17,80
Dorp-Groep	33,60	34,00
Draka Holding	30,00	30,30
Econosto	21,70	21,70
EMBA	188,00	–
Eriks Holding	83,70	83,50
Flexovit Int.	56,80	54,00
Frans Maas cert.	46,50	45,50
Fugro McClelland	35,30	35,10
Gamma Holding	92,50	92,00
Gamma pref.	6,30	6,30
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	38,00	37,30
Geveke	31,00	29,10
Giessen-de N.	233,00	233,00
Goudsmit	28,50	28,50
Grolsch cert.	40,60	40,90
GTI-Holding	157,00	158,80
Hagemeyer	106,50	104,20
HAL Trust B	14,90	14,80
HAL Trust Unit	14,90	14,80
HBG	281,50	285,00
Hes Beheer c	19,50	19,90
Hoek's Mach.	72,50	72,50
Holl.Sea S.	0,22f	0,22
Holl. Ind. Mij	44,00	44,50
Hoop Eff.bank	9,70	9,80
Hunter D.pref.	2,00f	–
IHC Caland	38,40	38,00
Internat.Muell.	71,20	71,50
Int.Ned.Groep	8,10	8,09
Kas-Associatie	55,20	54,30d
Kempen & Co	10,70	10,90
Klene Holding	83,60	83,60
Kondor Wessels	37,30	37,20
KBB	98,80	98,50
Kon. Sphinx	50,60	50,40
Koppelpoort	385,00	385,00
Krasnapolsky	167,00	167,00
Landré & Gl.	44,00	–
Macintosh	49,80	50,00
Maxwell Petr.	150,80	149,80
Moeara Enim	1490,00	1485,00
M.Enim OB-cert.	19500,00	19000,00
Moolen Holding	33,20	33,20
Mulder Boskoop	44,90	–
Multihouse	2,20	2,50
Naeff	405,00a	–
NAGRON	69,00	68,50
Nat. Inv. Bank	94,00	94,90
NBM-Amstelland	11,90	11,90
NEDAP	48,10	48,10
Nedcon Groep	62,00	61,10
NKF Holding	150,00	150,00
Ned.Part.Mij	49,80	49,90
Ned.Springst.	6550,00a	–
Norit	18,10	17,90
Nutricia GB	132,00	133,00
Nutricia VB	138,00	139,20
Nijv.-Ten Cate	89,10	88,80
OPG cert.	43,50	43,00f
Orco Bank cert.	85,90	85,50
OTRA	280,00	274,00
Pirelli Tyre	15,00	14,50
Polynorm	125,30	125,00
Porc. Fles	30,00	30,00
Randstad	49,50	51,00
Reesink	88,00	88,50f
Samas Groep	42,50	42,00
Sarakreek	13,30	13,50b
Schuitema	1620,00	1620,00
Schuttersveld	36,10	37,30
Smit Intern.	30,00	29,50
St.Bankiers c.	14,60	14,60
Stad Rotterdam c	39,80	39,60
Telegraaf De	117,00	118,30
Textielgr.Twente	74,00	74,00
Tulip Computers	15,90	16,00
Tw.Kabel Holding	185,00	185,00
Ubbink	86,00a	84,50a
Union	40,00	40,00
Vereenigde Glas	527,00	520,00a
Volker Stevin	73,00	72,80
Volmac	21,50	21,00
Vredestein	12,90	12,80
Wegener	92,00	90,00
West Invest F.	7,50	8,20b
West Inv.F. wb	85,00	70,00a
Wolters Kluwer	404,00	402,00
Wyers	24,00	24,00

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	83,00	82,70
ABN Amro Albefo	55,90	–
ABN Amro Amer.F.	76,10	74,80
ABN Amro Eur. F.	79,50	79,20
ABN Amro Far EF.	72,80	71,80
ABN Amro Neth.F.	101,50	102,00
ABN Amro rent.div	162,90	163,00
Aegon Aandelenf.	43,20	42,50
Aegon Spaarplus	5,20e	5,20b
Aldollar BF $	31,40	31,40
Alg.Fondsenbez.	251,00	249,50
Alliance Fund	9,90	9,90
Amvabel	108,00	104,00
Asian Cap.F.$	53,60	53,90
Asian Tigers F.	90,70	89,50
Asian Select. F.	86,60	86,50
Austro Hung. F.	6,20	6,00
Beleg.f. Ned.	76,50	75,50
Bemco RentSel.	62,00	62,00
Bever Holding	3,20	3,20
CLN Obl. Div. F.	119,00	118,90
CLN Obl.Waardef.	131,00	130,90
Delta Lloyd Inv.	31,90	32,40
DP America Gr.F.	36,70	36,00
EGF Investm.	143,00	143,00
EMF Rentefonds	85,50	85,50
Eng-Holl.Bel.T1	10,40	10,40
Envir.Growth F.	45,70	45,70
Esmeralda part.	39,20	38,80
Eur.Ass. Trust	7,80	7,80
EMS Growth Fund	104,80	104,60
EMS Income Fund	99,10	98,90
EMS Offsh. Fund	104,40	104,40
EOE Index Fnd	386,00	383,00
Euro Growth Fund	55,00	54,60
Euro Spain Fund	8,10	8,10
Far East Sel.F.	78,00	78,00
Gim Global	64,60	64,80
Groeigarant	1,55	1,54
Holland Fund	82,00	80,80
Holl. Eur. Fund	58,40	58,10
Holl. Obl.Fonds	143,00	143,00
Holl. Pac. Fund	131,00	131,00
Holl. Sel.Fonds	98,30	97,90
ING Bnk Dutch Fnd	55,30	55,00
ING Bnk Geldm.Fnd	58,37	58,37
ING Bnk Glob.Fund	54,00	53,40
ING Bnk Oblig.Fnd	37,70	37,70
ING Bnk Spaard.F.	104,25	104,29
ING Bnk Rentegr.F	134,30	134,30
ING Bnk Vastg.Fnd	30,50	30,50
Innovest	67,10	67,10
Interbonds	522,00	522,00
Intereffekt 500	29,00	29,00
Intereffekt wt	65,50	64,30
Investa part.	77,70	78,00
IS Himal.Fund $	11,30	–
Jade Fonds	198,00	197,30
Japan Fund	22,20	22,20
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	10,00	–
Leveraged Cap	63,10	62,40
Liquirent	52,65	52,65
Mal.Capital F.$	12,80	13,00
Mees Obl.Div.F.	126,30	126,10
Mexico Income F.	24,80	–
Mondibel	81,30	81,00
Nat.Res.Fund	75,80	73,00
Nedufo A	150,50	–
Nedufo B	151,00	–
Nevas	65,10	–
Nevas 17 cumpref.	61,30	–
New Asia Fund	8,20	8,20
Nomura Warr. F.	0,32	0,32
Obam, Belegg.	304,30	302,00
OAMF Rentefonds	16,10	16,00
Orange Fund	23,00	22,90
Pac.Dimensions	104,00	105,00
Pac.Prop.Sec.F.	34,70	35,00
Pierson Rente	127,70	127,80
Postb.Aand.f.	56,70	56,40
Postb.Obl.f.	54,20	54,20
Postb.Verm.gr.f.	62,30	62,30
Rentalent Bel.	170,20	170,30
Rentotaal NV	40,00	40,00
RG America F.	129,00	125,80
RG Divirent F.	55,30	55,40
RG Europe F.	120,80	120,60
RG Nettorente F.	101,40	101,40
RG Pacific F.	124,40	122,90
RG SP Groen	63,20	63,20
RG SP Blauw	62,60	62,60
RG SP Geel	60,70	60,30
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	90,50	–
Schrod.Int.Pr.F	30,70	30,40
Sci/Tech $	14,00	14,00
Suez Liq.Grf.	194,20	194,30
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	244,00	240,00
Trans Eur.Fund	84,90	84,10
Transpac.F.	375,00	377,00
Uni-Invest	22,40	22,40
Unico Inv.Fund	82,50	82,20
Unifonds DM	32,00	32,00
Vaste Waard.Ned	55,50	58,50
Vast Ned	116,50	117,20
VIB NV	61,00	60,90
VSB Mix Fund	50,20	50,10
VSB Obl.Gr.f.	112,30	112,30
VSB Rente Fonds	112,70	112,70
WBO Intern.	77,00	76,50
Wereldhave NV	108,50	108,00
Yen Value Fund	93,50	92,20
ZOM Florida F.$	32,50	–
Zonnespectrum	9,45	9,45

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	28,00	28,00
ABF	117,20	117,20
ASN Aandelenf.	52,50	52,40
Austria Global	1137,00	1137,00
Besouw Hold.	29,00	29,00
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Argeus F.	97,10	96,70
Comm.Benacus F.	97,80	97,40
Comm.Cea F.	98,50	98,50
De Drie Electr.	13,20	13,40
Delta Ll.Dollarf.	65,20	63,40
Delta Lloyd ECU	60,40	60,20
Delta Lloyd Mix	70,70	70,60
Delta Lloyd Rent	64,40	64,50
Dico Intern.	50,00	50,40
DOCdata	2,30	2,30
Ehco-KLM Kleding	32,10	32,10
E&L Belegg.1	81,10	80,40
E&L Belegg.2	83,40	83,10
E&L Belegg.3	113,80	113,80
E&L Belegg.4	85,30	85,00
E&L Kap.Rente F.	118,40	118,30
German City Est.	31,70	31,50
Gouda Vuurvast	52,90	52,90
Helvoet Holding	27,40	27,40
Inter/View Eur.	3,60	3,70
Kühne+Heitz	33,70	33,30
Management Share	2,10	2,10
Neways	5,90	5,90
Ohra Aand.F.	61,70	60,70
Ohra Liq.GrF.	52,00	52,00
Ohra Obl.Df.	58,40	58,40
Ohra Obl.Grf	55,60	55,00
Ohra Onr.G.F.	67,10	67,20
Ohra Totaal F.	50,50	50,40
Pan Pac. Winkel	6,30	6,00a
P & C Groep	95,00	94,00
Pie Medical	3,20	3,20
Pitcher	43,30	42,70
Satcom Hold.	26,00	26,00
Simac Techniek	10,90	10,80
Suez Gr.Fund	53,00	53,10
VHS Onr. Mij	3,40	3,40
Welna	30,10	30,70
Wereldhave	4,30	–
Wolff	65,00	65,00

Parallel top-15

Parallel top-15	v.k.	s.k.
Artu Biologicals	5,70	5,70
Bergh. Pap.	39,80	38,50
Free Record	20,80	20,80
Gelderse Pap.	51,10	49,70
Groenendijk	27,70	28,00
Grontmij	40,00	40,30
Holland Col.	48,70	48,90
LCI Comput.Gr.	2,20e	2,20
Melle, van nrc	62,30	62,50
Nedschroef	60,40	60,30
Ordina Beheer	14,10	14,10
Sligro Beheer	72,20	71,10
Vilenzo	34,30	33,80
Welna	39,10	39,70
Weweler	26,00	26,80

Wall Street

In verband met de viering in de Verenigde Staten van Labour Day is de beurs van Wallstreet gisteren gesloten geweest.

Adviekoersen

Adviekoersen		
amerik.dollar	1,750	1,870
austr.dollar	1,11	1,23
belg.frank (100)	5,02	5,32
canad.dollar	1,300	1,420
deense kroon (100)	25,75	28,25
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	2,64	2,89
finse mark (100)	29,80	32,50
franse frank (100)	30,50	33,25
griekse dr. (100)	0,60	0,87
ierse pond	2,46	2,71
ital.lire (10.000)	10,40	12,10
jap.yen (10.000)	169,00	175,00
noorse kroon (100)	24,20	26,70
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	0,96	1,16
spaanse pes. (100)	1,28	1,46
turkse lira (100)	0,0120	0,0190
zweedse kr. (100)	21,25	23,75
zwits.fr. (100)	124,75	129,25

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,81275-1,81525
antill.gulden	1,0050-1,0350
austr.dollar	1,1700-1,1800
belg.frank (100)	5,1750-5,1800
canad.dollar	1,38625-1,38875
deense kroon (100)	27,155-27,205
duitse mark (100)	112,2150-112,2650
engelse pond	2,7735-2,7785
franse frank (100)	31,775-31,825
griekse dr. (100)	0,7380-0,8380
hongk.dollar (100)	23,3250-23,5750
ierse pond	2,5025-2,6025
ital.lire (10.000)	11,475-11,525
jap.yen (10.000)	173,450-173,500
nwzeel.dollar	0,9825-0,9925
noorse kroon (100)	25,675-25,725
oostenr.sch. (100)	15,9450-15,9550
port. escudos (100)	1,0870-1,1070
spaanse pes. (100)	1,3650-1,3750
zweedse kr. (100)	22,825-22,875
zwits.frank (100)	127,375-127,425
e.c.u.	2,1165-2,1215

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	245,80	245,90
id excl.kon.olie	234,40	234,20
internationals	245,90	246,40
lokale ondernem.	247,80	247,50
id financieel	200,00	200,30
id niet-financ.	294,10	293,90

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	375,30	376,20
id excl.kon.olie	335,30	336,10
internationals	391,40	392,20
lokale ondernem.	356,40	357,40
id financieel	328,20	330,00
id niet-financ.	392,90	393,40

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	127,70	127,30
internation	127,00	127,20
lokaal	127,30	127,00
fin.instell	151,10	150,90
niet-financ	122,70	122,30
industrie	124,10	123,90
transp/opsl	98,30	98,60

Goud en zilver

Goud onbewerkt 20,950-21,550, vorige 21,300-21,900, bewerkt 23,150 laten, vorige 23,500 laten.
Zilver onbewerkt 225-295, vorige 235-305, bewerkt 340 laten, vorige 350 laten.

Dow Jones

OPTIEBEURS

	serie			omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c	jan	60,00	218	6,00	6,20b
abn amro	c	jan	65,00	1920	3,40	3,80
abn amro	c	apr	62,50	222	5,80	6,20
ah	c	okt	90,00	225	4,90a	4,00
ah	c	okt	95,00	303	2,50	1,80a
ah	c	okt	100,00	246	1,00	0,80a
akzo	c	okt	175,00	247	4,20	3,80
d/fl	c	sep	180,00	353	3,70a	2,30a
d/fl	c	sep	195,00	308	0,05	0,10
d/fl	c	dec	190,00	357	2,80a	2,20
d/fl	c	jun	200,00	234	3,20a	3,00
d/fl	p	sep	175,00	309	0,05	0,25
d/fl	p	sep	185,00	194	3,00b	4,90
d/fl	p	sep	190,00	221	7,70b	9,50b
d/fl	p	okt	180,00	245	2,20a	2,50
dsm	c	jan	95,00	300	6,00	6,30
eoe	c	sep	350,00	493	7,30	7,10
eoe	c	sep	355,00	828	4,40	4,00
eoe	c	sep	360,00	572	2,50	2,00b
eoe	c	sep	365,00	281	1,30	0,90
eoe	c	sep	370,00	252	0,50	0,40
eoe	p	sep	320,00	230	0,20	0,10
eoe	p	sep	335,00	216	0,50	0,00
eoe	p	sep	350,00	984	3,00	2,00
eoe	p	sep	355,00	328	5,50	4,50
eoe	p	sep	360,00	255	8,90	7,20
eoe	p	okt	290,00	350	0,30a	0,20
eoe	p	okt	330,00	193	1,00	1,40
eoe	p	okt	340,00	604	2,80	2,50
eoe	p	okt	350,00	790	5,00b	5,30
eoe	p	okt	355,00	251	7,00b	7,50
eoe	p	okt	360,00	420	11,00b	10,00
eoe	p	jan	290,00	350	1,00a	1,00
goud	c	sep	365,00	330	4,00	4,00
goud	c	okt	370,00	863	6,00	6,00
ing	c	okt	70,00	434	3,70	3,80
ing	c	okt	75,00	305	1,20	1,30
ing	c	jan	75,00	682	2,70	3,00
ing	c	apr	75,00	545	4,10	4,10
nedl	c	okt	37,50	420	11,00b	10,90
nll	c	feb	107,00	500	6,00a	5,50
olie	c	okt	170,00	254	15,00a	15,00
olie	c	okt	185,00	257	3,00a	2,80
olie	c	okt	195,00	230	0,00a	0,80
phil	c	okt	30,00	943	6,00	6,50
phil	c	jan	37,50	531	2,00	2,00
phil	c	apr	32,50	810	6,10	6,70
phil	c	o95	20,00	1504	17,50	17,20b
phil	c	o96	25,00	1000	14,00	13,90b
unil	c	sep	200,00	505	2,80a	2,80

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) D808

Personeel aangeboden

SCHILDER
kan nog binnen- en buitenschilderwerk aannemen. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgaaf. 045-320550.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Personeel gevraagd

Gevraagd
Ervaren confectiestrijkster
voor blouses. Salaris volgens CAO.
Tel. reactie: 9.00-17.00 uur 04493-4788.

Irik Bouw BV
Terweyerweg 11 te Heerlen
vraagt met spoed
Tegelzetters (specie)
Timmerlieden
Stucadoors
Zonder ervaring onnodig te reflecteren.
Gelieve te melden bij dhr. F. Dijkhuis,
dagelijks tussen 16.00-17.00 uur. ☎ 045-221222.

In den Heerlyckheit
LUNCHROOM - RESTAURANT - PARTYSERVICE
vraagt nette enthousiaste
all-round medewerkster
leeft. ca. 17 jr. voor ca. 24 uur p.wk.
Inl. tel. 045-754400 dhr. Janssen. Woonboulevard Heerlen.

Het Zweeds cosmeticahuis
Oriflame
vraagt enkele
dames
die opgeleid willen worden tot manager.
Wie bieden U eigen tijdsindeling, prima verdiensten en promotiemogelijkheden. Belt U voor informatie:
Mieke Coumans ☎ 046-376134 of
Corrie Kelderman ☎ 046-520388.

Gevraagd OPPAS voor 2 meisjes, 1½ en 3 jaar oud. Voor ma., wo. en do. van 08.00 tot plm. 15.00 uur. Schoolvak. vrij. Liefst omg. Heerlerbaan. ☎ 045-427047.

WERKSTER gevr. ½ ochtend per week. Caumerbeeklaan 56, Heerlen. Tel. 045-413585.

HULP in de huishouding gevraagd voor 3x 4 uur per week (wit), omgev. Brunssum. Tel. 045-273174.

Gevr. voor Hotel-Restaurant te Valkenburg ONTBIJT-MEDEWERKSTER plus poetsvrouw. ☎ 04406-15341.

Ga je graag met mensen om? Sticht. Gez. Lichaam zoekt nog een MEDEWERKSTER, 17-20 jr. Soll. 045-352044.

Vedu Bouw b.v. zoekt met spoed akkoord KLINKERMETSELAARS voor langdurige projecten in Duitsland. Reacties: Mevr. Bartel-Kersten, 045-222965.

Te huur gevraagd

ANNETTE. Aziatisch meisje zoekt massageruimte. Tel.nr. a.u.b. Br.o.nr. B-04578, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Woonhuis verkopen???
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. Telefoon 040-518428.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Spaarhypotheek vanaf 7,2%. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-732514 STIENSTRA Hypotheekservice.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd. Opknappen geen bezwaar. Telefoon: 040-520558.

Te k. WOONHUIS met grote loods. Woonhuis bestaande uit; grote keuken, kamer, waskeuken, grote serre, 3 toilets, badkamer, 3 slpks. Gelegen Baanstr. Landgraaf. Tel. 045-323732 b.g.g. 045-728533 of 06-52.984913.

Geldzaken

TON verdienen? Bel 04450-4754!

Kamers

Mooie gemeubileerde KAMERS te huur. Holtskuilenstraat 1, Eygelshoven.

AMSTERDAM, kamer te huur bij net gezin. Tel. 020-6910705.

Centrum-HEERLEN, kamer te huur. Telefoon 045-729637, na 18.00 uur.

Te huur 1-pers. KAMER te Geverik, pr. ƒ 500,- p.mnd. incl. ontbijt en gebruik van alle accomodatie. Tel. 046-375285.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te koop compleet PAARDENKOETSTUIG nog niet gebruikt, geschikt voor bv een Fries. Handgemaakt. Vaste pr. ƒ 1.250,-. Tel. 046-375285.

Winkel & Kantoor

Kantoormeubelen
Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a.: buro's, kasten, dossiersladenkasten, tafels en stoelen etc.
EMLY KANTOORMEUBELEN
Industriestraat 37, 6135 KG Sittard. ☎ 046-523738.

Faxen & Kopieermachines in de aanbieding
Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Roltex, ALLES voor Winkel & Kantoor.
Daelderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Telefoon: 045-242880, fax. 045-241690.

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden.
NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubelinrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.00-18.00 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Bouwen/Verbouwen

Heftruck huren?
Frissen b.v. bellen
04406-40338
Vroenhof 92, Valkenburg
Officiële KOMATSU dealer

Bouwmat./machines

AANBIEDING!! Verkregen uit faillissement enz. Div. licht beschadigde nw. binnen- en buitendeuren ƒ 40,- t/m ƒ 100,-; div. soorten dakleer ƒ 10,- t/m ƒ 65,- per rol; laminaat parket ƒ 25,- t/m ƒ 40,- p. m2; M.D.F. houten platen 3 m2 ƒ 20,-; div. houten materialen, schroeven, nagels, bouten, scharnieren, gereedschappen enz. enz. voor spotprijzen. Handelaren grotere afn. extra korting. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. 045-727742/723076.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Transacties

Te huur gevraagd WOONHUIS voor "privé" doeleinden. Br.o.nr. B-4580, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Auto's

Occasions
Panda 34 '86 750 CL '87; Panda 1.0 CL '89; Panda 1.0 Italia '90; Panda 1.0 L IE '92; Panda 1.0 Skyline IE '92; Panda 1.0 Maggiore IE '93 0 KM.; Uno 45 Fire '86; Uno 60S '86/'87; Uno 1.5 SX IE '88; Uno 1.0 S LPG 5-drs. '90; Uno 1.4 S IE 5-drs. '90; Uno 1.1 S IE '91; Ritmo 1.5 CL IE '87; Tipo 1.4 DGT IE '89/'90; Tipo 1.4 AGT S '92; Tipo 1.4 S 3-drs. IE '93; Tempra 1.6 Skyline IE '92: Croma 2.0 S IE Business '93; Mercedes 230 C '78; Peugeot 309 1.4 GL Profil '89; VW Polo 1.3 Fox '90
Bedrijfswagens
Fiorino 1.3 B '90; Ducato 2.5 D '91
1 jaar 100% garantie
Persoonlijke lening, financial lease en/of verzekering vlot geregeld.
Fiat Schobben Brunssum
Tegelstraat 3, telefoon 045-250675.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Te koop BMW 320, bwj. '80, in pr. st., APK-gek. 4-'94, ƒ 1.450,-. ☎ 045-415528.

Te k. CHRYSLER Le Baron cabrio '88, 45.000 km, i.st.v. nw., inr. Sedan mog. Tel. na 19.00 uur 045-421094.

Te k. GEVR. alle merken auto's, bet. de hoogste prijs!!! ☎ 045-416239 tot 21 u. open

Te koop FIAT Ducato 1.4 1991, 40.000 km, verhoogd, trekhaak. Tel. 045-426330 tussen 9.00-17.00 uur.

Te koop FIAT Uno Rialto, bwj. '88, i.z.g.st., ƒ 6.750,-. Telefoon 045-316940.

Te koop zeer mooie ESCORT, '84, pr.n.o.t.k. ☎ 046-581536.

Te koop HONDA Civic, bwj. '80, ƒ 500,-. Tel. 045-270655.

Te koop Opel CORSA 1.0 S HB, '86, apart mooi, ƒ 5.750,-. ☎ 045-217268.

OPEL Corsa 12 S, '85, 3-drs., APK, in nw.st., 80.000 km, ƒ 6.350,-. ☎ 046-331665.

Te koop Opel KADETT 1.3 S 3-drs., bwj. 8-'85, i.z.g.st., ƒ 4.950,-. Tel. 045-453572.

Opel KADETT C 1200 bwj. '78, APK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 750,-. Haesenstr. 44, Landgraaf-Schaesberg.

SEAT Marbella, bwj. '90, zwart met sunroof, APK aug. '94, ƒ 8.750,-. ☎ 045-460942.

Te koop Toyota COROLLA 3-drs, bwj. '82, APK-gek. 5-94, ƒ 1.450,-. ☎ 045-724993.

Te koop VW GOLF, bwj. '82, APK-gek., i.z.g.st., ƒ 2.350,-. ☎ 045-724993.

VW GOLF diesel 3-drs. '86, APK 5-'94, vr.pr. ƒ 7.250,-. ☎ 045-245099 na 18.00 uur.

Te koop Ford SIËRRA diesel 2.3 bwj. '85, echte km's 96.000, pr.n.o.t.k. Tel. 046-375285.

Opel WELLING biedt aan: Kadett GSi cabrio '88; Lancia Prisma 1.6i 4-drs. '87; Toyota Corolla 1.6 XLi '90; Vectra 4-drs. 1.6i '89; Vectra 5-drs 1.6i '91; Honda Accord Sedan '87; Corsa Fiat Uno '91; Astra 3-drs 1.6i '92; Ford Escort 1.4 '89; Kadett Stationcar 5-drs '87 en nog veel meer! Diverse goedkope inruilers. Welling Opel, Haefland 2, Brunssum. Telef. 045-257700.

Suzuki Alto GLX '92 13.000 km; Suzuki Alto '84; Opel Kadett 1200 GL Sedan '86; Nissan Sunny 1.6 10-'86; VW Golf 1300 '86; VW Passat Sedan '86; Opel Manta HB 1.8 S '85; Opel Corsa 1000 '84; Opel Kadett HB 12S '83; Renault TL '84; Seat Ronda GL 1.2 '84. Autobedrijf M. HOOGENHOUT, Wilhelminastr. 146, Hoensbroek. ☎ 045-215557.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: BMW 320i Bauer TC '85; Opel Kadett combo 1.3 1e eig. 10-'86; VW Passat CL diesel '84; Ford Escort XR3 '86; VW Caddy D 10-'85; Opel Ascona 16S 5-drs. '83; Volvo 340 DL aut. '82; Ford Siërra 2.0 L 5-bak, '84; Alfa Giulietta 1.6 '84; Toyota Corolla 1.6 DX 10-'83; BMW 315 '82; Ford Fiësta 1.1 L '83; BMW 316 nw. model '84; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; VW Golf D '82; Citroën Visa Chrono '83; VW Golf '80; Opel Kadett 16S 11-'81; Opel Kadett 1.2 S '83; Opel Kadett 12S '79; BMW 1502 '76. Daf 66 '74 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financiering. Diverse inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 u., zat. 10.00-17.00 u.

Autocentrum P. VEENSTRA: Volvo 440 GL '92 ƒ 23.500,-; Mazda 323 F 1.6 LX '91 ƒ 23.250,-; BMW 316i Edition '90 ƒ 21.900,-; VW Jetta 1.6 CL 4-drs. '90 ƒ 17.900,-; Toyota Corolla 1.3 XL Sport '91 ƒ 19.500,-; Toyota Starlett DX '86 ƒ 7.150,-; Opel Kadett 1.4i Life '90 ƒ 17.500,-; Opel Kadett 1.3 GL '87 4-drs. ƒ 9.750,-; Mazda 323 XL '89 ƒ 15.700,-; Mazda 626 2.0 GLX coupé '88 ƒ 14.900,-; Mazda 626 1.8 GLX 5-drs. '89 ƒ 16.750,-; Nissan Sunny 1.6 SLX 5-drs. type '92 ƒ 23.500,-; Nissan Sunny 1.6 SLX coupé '88 ƒ 14.750,-; Mitsubishi Colt 1.5 GLX '89 ƒ 14.900,-; Honda Accord 2.0 EX Airodeck '87 ƒ 12.500,-; Fiat Panda 1.0 XLi type '90 ƒ 9.900,-; Ford Fiësta 1.1 L '85 ƒ 6.750,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 ƒ 13.900,-; Fiat Uno 60 '87 ƒ 7.900,-; Peugeot 309 XR 4-drs. '86 ƒ 7.900,-; Lada 2104 stationcar '87 ƒ 2.900,-. Bovaggarantie,inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Met bovaggarantie en ANWB gekeurde auto's: Mercedes 190D '86 ƒ 20.750,-; VW Golf 1300 rood '88 ƒ 14.500,-; Opel Corsa '88; Opel Omega 2.0i '87 ƒ 13.950,-; Kadett 1.3 '88 ƒ 12.500,-; Kadett 1.6i '90 ƒ 19.950,-; Escort 1300 Sport ƒ 2.900,-; Opel Kadett stationcar 1.2 S '87 ƒ 11.950,-; Opel Kadett 1.6i stationcar '89 ƒ 17.250,-; Opel Astra 1600 stationcar '92; Opel Kadett 1600 automaat Sedan '90; Opel Rekord 2.0 S '85 ƒ 6.750,-; Opel Ascona '83 ƒ 3.500,-; Corsa 14i '90 ƒ 14.750,-; Corsa RS '85 ƒ 8.750,-; Volvo 360 GLT '83 ƒ 1.600,-; Opel Kadett 1200 stationcar '83 ƒ 2.900,-; Opel Rekord 2.0 '84 ƒ 3.250,-. WEBER Autobedrijf, Baanstraat 38, Schaesberg. ☎ 045-314175.

Autohandel O.K. CARS. Porsche 924 '79; VW Golf GTD '85; Nissan Sunny 1.5 '85; Siërra 1.6 '86; Siërra Combi '84; Opel Corsa TR 1.2 '84; Opel Kadett 13S Sedan '86; Mitsubishi Colt '83; Fiësta '84; Escort '85; Fiat Panda 45 S '83; Honda Civic 1.3 L '84; Honda Prelude EX '83; Chrysler Le Baron '79; Mercedes 280 S '78; busje Mitsubishi L300 D '86. Verlengde Lindeln 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Een greep uit onze voorraad: Audi 100 5E '85 ƒ 9.750,-; Alfa Sprint coupé '85 ƒ 5.950,-; BMW 323i '84 ƒ 10.750,-; Fiat Panda '83/'85/'86 v.a. ƒ 2.250,-; Ford Siërra '84/'85/'86 v.a. ƒ 4.750,-; Escort 1.4 CL '87, ƒ 11.400,-; Opel Monza '84 ƒ 7.400,-; Ascona 1.6 '86 ƒ 6.950,-; Kadett '85/'86/'87 v.a. ƒ 5.900,-; Saab 900 GLi ƒ 3.750,-; Seat Ronda '87 ƒ 5.900,-; Suzuki Alto '86 ƒ 5.960,-; Toyota Celica 2.0 XT '83 ƒ 4.950,-; Golf diesel '83/'86 v.a. ƒ 3.950,-; Volvo 240 combi '87 ƒ 10.900,-. Gar., inr. finc., mogelijk. Autobedrijf Gebr. Dominikowski, Locht 38, Kerkrade. Telefoon 045-420209.

Te k. ALFA 33 1.3, bwj. 7-'90, 42.000 km, stuurbekr. en alarm, kl. rood, pr.n.o.t.k. Tel. 04498-58016.

AUTO'S U belt, wij kopen! Ook 's zondags met vrijwaringsbewijs!! ☎ 045-427671.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Te k. FIAT X 1/9, bwj. '80, pr. ƒ 5.500,-. Telefoon 045-330097 na 16.30 uur.

Koopje! Rancho MATRA, bwj. '84, APK, ƒ 2.350,-. Tel. 045-226773.

HOOGSTE prijs! Te koop gevraagd alle merken auto's. ☎ 045-420119/045-754588.

Auto KALDEBORN wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! Tel. 045-411572.

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

Motoren

Te koop CHOPPER Honda Shadow 1100 VT, ƒ 9.750,-, '85. Locht 38, Kerkrade.

(Brom)fietsen

Te koop grote JONGENSFIETS, Sparta Disco, i.z.g.st., ƒ 250,-. ☎ 04406-13409.

GIANT 1994 GSR 100 ƒ 549,- mod. '93 spec. prijs. GPA-helmen ƒ 299,-. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Puch MAXI zeer snel, met verz., sterwielen, i.z.g.st., pr. ƒ 575,-. ☎045-231962.

Te k. RACEFIETS met 10 versnellingen, Kogomiata, ƒ 250,-. Tel. 045-459314.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

HONDEN-. kippen en konijnenhokken v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, 6464 GA Kerkrade. Tel. 045-460252.

Te koop Duitse HERDERPUPS met stamboom, geënt en ontwormd. Telefoon 045-321988/425634.

Te k. prachtige Maltzer BOOMERTJES, ingeënt en ontw., iets aparts. ☎ 045-241996, na 18.00 uur.

Te k. grijze ROODSTAART Kongo met grote witte kooi, handtam en goedsprekend. Tel. 045-423576.

Te k. blonde BOUVIER reu, 1 jr. oud, goedwaaks, lief voor kinderen. ☎ 046-757430.

Ned. SCHAPENDOESJES. Inl. Pieta Janssen. Tel. 04747-2910.

KAMERVOLI(ERE op wieltjes, met vogels, prijs ƒ 150,-. Telef. 045-325815.

Uitgaan

It's Happy Hour again gay's tussen 23.00-24.00 uur in gay bar dancing CHEZ NOUS, met gewoon te gekke muziek van d.j. Dieter.

Kunst en Antiek

Te koop gevr. antieke MEUBELS enz. P.Cortenraad, Riemst(B) ☎ 09-32.1226.1156

Bel de Vakman

Het onderhoudsvrije platte dak van de toekomst
Een deugdelijke isolatie moet niet even van binnen uit, maar deskundig van buiten af worden aangebracht, omdat dan tevens gelet wordt op de voor de gehele woning zo belangrijke ventilatie van het dak. Daarom...isoleer en ventileer uw huis, maar vooral uw dak! Door jarenlange ervaring in het dakdekkersvak hebben wij een systeem ontdekt dat u van uw problemen met name de hoge energiekosten en de wateroverlast zal verlossen. Nu ƒ 15,- per m2 subsidie.
Veugen dakbedekkingen
046-523306, 06-52127603, 02520-15301.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b. g.g. 646919.

STOELMATTERIJ vernieuwd rieten- en biezenstoelen m. gar. 045-418820.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

SCHILDER kan nog binnen- en buitenwerk aannemen, tevens het schilderen van gevels. Telef. 045-310273.

Voor al uw SCHILDERWERKEN binnen en buiten. Bel 045-274245.

Opleidingen

TEKEN en schildercursussen. Stichting re-creatief te Meersen. Start in de week van 6 sept. weer met haar cursussen. Er is nog plaats. Info atelier Franscz Witte. Telefoon 043-643435.

Mogelijkheid tot het volgen van een cursus BOETSEREN en beeldhouwen. Cursusduur: 30 dagdelen. Tijdstip: dond.ochtend of maand. avond. Cursusplaats: Grasbroekerweg 166, Heerlen. Inl.: 045-353593.

CHAUFFEURSDIPLOMA CCV-B start 11 september. U kunt zich nog aanmelden, betaling in 4 keer, bij niet slagen volgende cursus gratis. Verkeersschool Arnoldussen, Hoogstr. 201, Landgraaf. ☎ 045-311631.

Rijles

Hoe snel wilt u uw rijbewijs? Bepaal uw eigen tempo. De flexibele opleiding van ANWB en Bovag-erkende verkeersschool Theo van BENTUM laat elke cursist zijn of haar eigen tempo bepalen. Voor het motor, auto, vrachtauto-rijbewijs. Tussen 2 wkn. en 3 mnd. kan iedereen slagen. Tev. chauffeursopl. en motorverhuur. Voor inl. Nieuwstr. 86, Hoensbroek. 045-217487, fax. 045-229370.

Computers

AANBIEDING: computersupplies en printers o.a. OKI-ML 380 24 naalds matrixprinter (ƒ 650,-) 120 Mb IDE Conner harddisk (ƒ 500,-) 170 Mb IDE Conner harddisk (ƒ 550,-) prijzen zijn inclusief BTW. Voor meer informatie: Akkermans Automatisering, Nuth. Tel. 045-241444.

Te k. AMIGA 500 met uitbreiding Ron 2, video digitizer, RGB splitter, div. kabels, software, muis en handl., ƒ 550,-. Tel. 046-510439.

Wonen Totaal

Te k. gevr. antieke MEUBELS enz. P.Cortenraad, Riemst(B) ☎ 09-32.1226.1156.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

Diverse eiken MEUBELS te koop. Tel. 045-740935, na 18.00 uur.

Massief eiken KAASREK, hoogte 1.80, breedte 1.60m., vr.pr. ƒ 400,-. ☎ 045-451715.

Te koop eiken drie ELEMENTENKAST, ƒ 1.000,-. Tel. 04926-1749.

Zonnebank/-hemel

Nieuw! Pas geopend de grootste zonne-vakspeciaalzaak in de regio: GOERGEN zonnehemels. Nog steeds met spectaculaire openingsaanbiedingen. Alles met 3 jaar garantie, Rijksweg Noord 97, Sittard 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis).

TV/Video

Goede KLEUREN TV's met garantie, v.a. ƒ 95,-, zeer grote sort. Meer dan 25 jaar TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. ☎ 045-724760.

Huish. artikelen

IJSK., gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Diversen

HELDERZIEND. Goede erv. voor al uw levensvragen, consult vanaf ƒ 25,-. Br.o.nr. B-04581, Limburgs Dagblad, P.B. 610, 6401 DC Heerlen.

Te k. grote dubb. LICHTKOEPEL, kunstst. deur, negen balken, 10 dakplaten 18mm dik. Tel. 045-410299.

Te koop carambole BILJART merk Roothaert 1,05x2,10 met alle toebehoren, pr.n.o.t.k. 046-375285.

Proficiat!

De Zjwarte (27) en de Witte (30)
samen jaorig vandaag

Gefeliciteerd van de Witte (Andrea) Leroy en de Zjwarte (Marjo).

Profi... Ge...

Braderieën/Markten

Deeln. gevr. voor ROMMELMARKT en Luikse Markt. Kerkrade-West Zo. 12 sept. 10.00 tot 18.00 uur. Inl. 045-324112

Deelnemers gevraagd voor STRAATMARKT en rommelmarkt Merkstein Dld. Zondag 26 sept. 10.00-18.00 uur. Inl.045-324112.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te koop gevraagd alles over FERRARI. Tel. 045-231962.

Muziek

Te koop Yamaha PIANO i.z.g.st. Telef. 046-513221.

Kachels/Verwarming

GAS-, houtkachels, ƒ 500,- zomerkorting. Kachelsmid, Walem 21. ☎ 04459-1638.

Te koop eiken BRANDHOUT. Telefoon 04455-1729.

In/om d...

KINDERKOPPEN ... ten, goedkoper ... Zutendaal 09-32.8...

Goedkoopste ... aanleg GRASZ... frezen, beplanting... strating. Telef. 045-...

Voor Picco... zie verder p...

RTL4 met veertien programma's in Top 25

Nederland 2 verliest opnieuw veel kijkers

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Na een korte opleving in de maanden juni en juli is het marktaandeel van de gezamenlijke publieke omroepen in de maand augustus weer gedaald naar vijftig procent. In de zomermaanden juni en juli waren die percentages respectievelijk 51 en 54. RTL4 zag haar marktaandeel in augustus met drie procent toenemen tot 28. Het commerciële station blijft daarmee de best bekeken zender op de Nederlandse televisie.

RTL4 is nog niet terug op haar oude niveau van de voor de zomer. Toen haalde het station een marktaandeel van 31 procent (mei). De daling van het marktaandeel van de publieke omroepen is vooral toe te schrijven aan Nederland 2. Deze zender haalde in augustus een marktaandeel van 16 procent. Dat is maar liefst vier procent minder dan in de maand juli.

● *Het Spijt Me van Caroline Tensen trok na Studio Sport de meeste kijkers.* Foto: DIJKSTRA

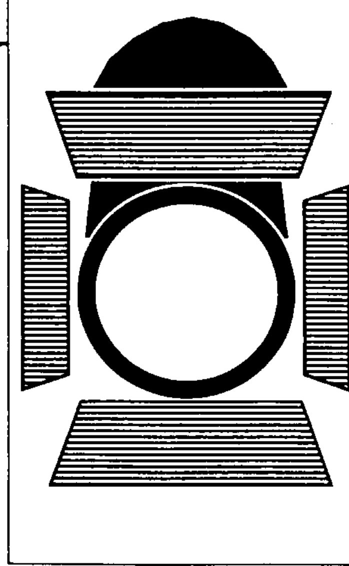
Uit de cijfers van de afdeling Kijk- en Luisteronderzoek van de NOS over de maand augustus blijkt dat op het tweede net de grootste daling te zien was op de maandag- en de vrijdagavond. Dat zijn de uitzenddagen van de Tros. De Tros scoorde in juli heel hoog met programma's zoals Lach Mee met André, Te Land ter zee en in de lucht en Blind Date. Deze programma's zijn in augustus gestopt.

Het marktaandeel van Nederland 1 daalde in augustus met 1 procent naar 17. Nederland 3 daarentegen won een procent en kwam uit op 17 procent. Op de zondagavond wist het derde net een marktaandeel van 22 procent te halen. De zondag is daarmee de enige dag waarop de publieke omroep meer kijkers trekt dan RTL4. De overige zes dagen is RTL4 de best bekeken omroep.

De top 25 van de meest bekeken programma's werd in augustus gedomineerd door RTL4. De commerciële omroep had 14 programma's in die Top 25 staan. Het Spijt Me van Caroline Tensen trok na Studio Sport de meeste kijkers (zo'n 2,2 miljoen). De eerste aflevering van Goede Tijden Slechte Tijden in het nieuwe seizoen trok direct ruim twee miljoen kijkers. De KRO, Avro, EO en VPRO komen geen enkele keer voor in de top 25 van de meest bekeken programma's.

Algonquin Park en Vier Seizoenen van de EO kregen van de kijkers de hoogste waardering: allebei een 8.1. RTL4 laat de waardering niet meten.

De omroepen wachten in spanning de cijfers van de maand september af. Immers RTL4 is weer begonnen met de grote publiekstrekkers en op de publieke netten is de dagtelevisie gestart. De publieke zenders beginnen in oktober met de winterprogrammering, dan gaat ook de nieuwe concurrent RTL 5 de lucht in.

● *Tv-presentatrice Violet Falkenburg: „Gezondheidszorg is niet onbegrensd."*

Foto: NCRV

Alledaagse rechtszaken in nieuw RTL4-programma

Frits Bom in wereld van recht en onrecht

● *Frits Bom: „Bij ons zul je geen bloederige taferelen aantreffen."*

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Meneer Jansen heeft een conifeer van zeven meter in de tuin staan. Buurman X ergert zich daar al jaren aan want de boom neemt alle zon in zijn tuin weg. Hij vraagt beleefd of meneer Jansen de boom wil toppen. Deze weigert dat en het loopt uit op een rechtszaak.

Wie gelijk krijgt van de rechter is niet van tevoren vast te stellen. Raar eigenlijk, want in de wet staat toch zwart op wit wat iedere Nederlander wel en niet mag doen.

„Juist de nuances in de Nederlandse wetgeving maken ons rechtssysteem zo interessant," meent Frits Bom. Hij presenteert woensdagavond om 22.20 uur bij RTL4 de eerste aflevering van zijn nieuwe programma Elke Nederlander wordt geacht de wet te kennen. Een programma over recht en onrecht. Bom werpt een blik achter de schermen van voornamelijk het civiele recht zoals familierecht, erfrecht en arbeidsrecht.

„We willen laten zien hoe genuanceerd of juist ongenuanceerd het er tijdens rechtszaken aan toe gaat. Vaak lees je in kranten in een kort berichtje iets over een kort geding. Aan één zo'n zaak zitten vaak heel veel verschillende kanten en belangen."

In het programma komen onderwerpen aan bod die dicht bij de mensen liggen. „Het moet herkenbaar zijn voor de kijker. Bijna elke Nederlander heeft wel eens een klein conflict met zijn buren of heeft van dichtbij een echtscheiding meegemaakt. In dit programma laten we de zware misdaad en de sensationele onderwerpen links liggen. Dat komt al voldoende aan bod in programma's als Crime Time en Opsporing Verzocht. Bij ons zul je geen bloederige taferelen aantreffen en geen ledematen door het beeld zien vliegen," aldus Frits Bom.

De aandacht die besteedt wordt aan strafrecht zal vooral gericht zijn op kleinere misdrijven. „Je moet dan denken aan tasjesroven en fietsendiefstallen."

Na de eerste paar uitzendingen zal volgens Frits Bom al aangetoond zijn dat het beginsel dat elke Nederlander geacht wordt de wet te kennen in praktijk onmogelijk blijkt. „We hebben in ons land maar liefst 7000 advocaten die burgers bij moeten staan omdat ze dingen hebben gedaan die volgens de wet verboden zijn. Zelfs de advocaten en rechters kennen de wet niet uit het hoofd. Voor elke zaak duiken zij opnieuw in de boeken. Ze weten dan precies of hun cliënt volgens de wet in overtreding is, maar het kan toch gebeuren dat de rechter tot een andere conclusie komt."

In het nieuwe programma worden rechters, advocaten en ander juristen getest op hun kennis. In een spel dat als een rode draad door het programma loopt nemen zij het op tegen kijkers. „We laten vijf filmpjes zien, waarin zaken uitgebeeld worden en stellen dan de vraag of wat je ziet mag of niet mag." Het programma begint steeds met een weekoverzicht, waarin allerlei actuele rechtszaken aan bod komen. Verder is De Zaak van de Week een vast onderdeel. Verslaggever Hugo van Rhijn duikt daarvoor elke week op een zaak.

Kijkers kunnen telefonisch met brandende vragen bij het programma, dat live wordt uitgezonden, terecht. Een panel met deskundigen zit klaar om antwoord te geven.

'Zorc is meer dan alleen actie en mooie vrouwen'

Veronica brengt tv-serie rond rechts-extremisme

DOOR FRANK TIMMERS

HEERLEN – Kleine stootjes om mensen even aan het denken te zetten, wilde de producent Jürgen Dohme uitdelen. Niet teveel en niet te vaak natuurlijk, want het moest amusement blijven. Toch ga je bij de misdaadserie Zorc soms rechtop in je stoel zitten. Zeker op het moment dat neo-nazi's op het scherm verschijnen en elkaar in de catacomben van Berlijn de Hitlergroet brengen.

De harde, spannende serie Zorc, die vanaf vanavond elke dinsdag om 22.30 uur via TV2 bij Veronica is te zien, is 'niet alleen jong, wild en snel, maar heeft ook nog iets te zeggen', om de woorden van Bart Soepnel te gebruiken, die de serie voor zijn omroep inkocht. „Als het zo uitkomt," mag dat wel van hem.

Zorc is het verhaal van de kalende ex-bokser, in werkelijkheid Klaus Löwitsch geheten, die woont in een leegstaand flatgebouw in Berlijn en leeft van het geld dat hij zo nu en dan van een weldoener krijgt. Bij Veronica noemen ze hem voor het gemak maar een privé-detective, hoewel die aanduiding de lading niet dekt. Eigenlijk neemt Zorc het tegen al het kwaad op dat op zijn weg komt.

De bedenker en producent van de serie is Jürgen Dohme (53) en woonachtig in München. De onderwerpen werden eind '91 verzonnen, de opnamen in het voorjaar van '92 gemaakt en voor het eerst einde dat jaar in Duitsland uitgezonden. Nu nog blijkt de serie uiterst actueel. „RTL vroeg me om een verhaal dat zou afwijken van de bestaande Duitse krimi's," vertelt Dohme. „Ik haalde de Amerikaanse tekstschrijver Bob Shermon naar Duitsland om de 'scene' in Berlijn te bekijken. We zijn op zoek gegaan naar thema's die een jaar later actueel zouden kunnen zijn. Dat is ons aardig gelukt."

Vrouwenhandel

Inderdaad hadden verhalen over vrouwenhandel en het witwassen van geld net zo goed gisteren bedacht kunnen zijn. Maar een absoluut schot in de roos was het thema rechts-extremisme. In de vorige uitzending leidde een op Franz Josef Strauss gelijkende prominente figuur een bijeenkomst van jonge neo-nazi's en hoorde je Zorc – alsof hij het tegen dovenmansoren had – roepen dat het rechts-extremisme levensgevaarlijk is omdat het zo goed is georganiseerd. Onverwacht een politieke uitspraak in de krimi dus, want de Duitse politiek heeft dit jaar eindeloos gehakketakt over de vraag of de neo-nazi's nu wel of niet goed georganiseerd zijn.

„Toen we het verhaal bedachten, was het rechts-extremisme nog helemaal niet zoals nu in de belangstelling. Maar als je in Berlijn je oor te luisteren legde, merkte je dat het – verborgen – wel aanwezig was. Je zag de gedesoriënteerde jongeren uit de voormalige DDR en je zag hoe de burgers in Oost-Duitsland het kapitalisme opgelegd kregen. Je zag behoefte aan provoceren, aan radicale uitingen. Een goede voedingsbodem voor rechts-extremisme, dat al snel van bovenaf prima georganiseerd werd." Maar weinigen wilden dat laatste toen onderkennen. Vandaar dat Zorc het in de camera roept.

Provoceren

Dohme, die ook de serie Kir Royal maakte, probeert in zijn produkties meer te brengen dan amusement alleen. „Als televisie slechts ter verstrooiing dient, is het voor mij te weinig. Ik probeer er méér in te brengen. Zorc moet meer zijn dan mooie vrouwen en actie. Het moet ergens iets bij de mensen wakker maken. Maar de mogelijkheden daartoe zijn natuurlijk wel erg beperkt. Wat kun je in vijftig minuten doen? Een documentaire mag het tenslotte niet worden."

De serie heeft geen boze reacties opgeleverd in Duitsland. „Het onderwerp rechts-extremisme was tijdens de uitzending zo actueel dat de televisiekijkers het natuurlijk vonden dat ook in de serie erop werd gewezen. Bovendien moet je er rekening mee houden dat RTL de serie uitzond. RTL heeft in Duitsland toch het etiket van duidelijker, aggresiever en provocerend. Als het bij de ARD of de ZDF was uitgezonden, waren de reacties anders geweest. Maar uitzending van Zorc via die kanalen is ondenkbaar."

Steviger

De actuele thematiek was voor Veronica niet de reden om de serie aan te kopen. „Het is moeilijk om daarop een serie aan te schaffen, want je kunt er de plank gigantisch mee misslaan," zegt Bart Soepnel. „Wat mij trok is dat het een Duitse krimi is die afwijkt van Tatort of Der Kommissar, omdat-ie steviger is. Bovendien was hij in Duitsland succesvol. En een Duitse politieserie was nog niet eerder bij Veronica te zien. Ik wilde wel eens weten hoe ons publiek er op reageerde." De kijkdichtheid is niet overweldigend, namelijk vier tot zes procent. „Dat is redelijk. In de zomer, wat later op de avond kun je tenslotte niet meer verwachten. Opmerkelijk is dat het programma dezelfde kijkdichtheid heeft als De Wrekers. Het verschil is dat naar Zorc meer mensen van onze doelgroep kijken, terwijl De Wrekers meer in de belangstelling staat bij het wat oudere publiek."

Zorc is nog tot eind deze maand te zien. Er zijn tien afleveringen gemaakt. Dohme vertelde dat onlangs is besloten de serie niet voort te zetten. De hoofdrolspeler Löwitsch wilde alleen nog meewerken als er afleveringen van negentig minuten kwamen. Series van die lengte passen echter niet in het concept van RTL.

● *Michele Marian is een van de hoofdrolspelers in de serie Zorc.* Foto: KIPPA

'Op leven en dood' over gezondheidszorg

DOOR MONIQUE BRANDT

HILVERSUM – Een 35-jarige vrouw wacht op een levertransplantatie. Kosten: 319.000 gulden. Tegelijkertijd wachten er 20 patiënten op een nieuwe heup. Een heupoperatie kost 15.000 gulden. Er is te weinig geld om alle patiënten te behandelen. Wie wordt er uiteindelijk geholpen?

Zo'n keuze maken, het lijkt onmenselijk en onmogelijk. Het studiopubliek van de nieuwe zesdelige NCRV-programmaserie 'Op leven en dood' over de kosten van de gezondheidszorg, krijgt echter een aantal van zulke prangende vragen voorgeschoteld. Het programma, een co-produktie met de Amsterdamse produktiemaatschappij ID TV, is gebaseerd op 'The life and death game show' van de BBC, maar wel grondig aangepast aan de Nederlandse situatie. Vanavond wordt om 21.53 uur via Nederland 1 de eerste aflevering uitgezonden.

Hierin praat presentatrice Violet Falkenburg tijdens de eerste ronde met twee patiënten die leiden aan een ernstige, soms levensbedreigende ziekte. Allebei wachten ze op een dure operatie, maar slechts één van de twee kan worden geholpen omdat er maar een bepaalde hoeveelheid geld beschikbaar is. Het publiek moet vervolgens door een druk op een knop beslissen welke patiënt wordt behandeld.

In de tweede ronde wordt de zaak van de 'uitverkoren' patiënt geplaatst naast een andersoortige medische kwestie. Specialisten lichten de kwesties toe, waarna het publiek zich nogmaals uit moet spreken. „Zo kan de vraag zijn: moeten we een pasgeboren baby redden door middel van een dure behandeling in een hart-longmachine of benutten we het beschikbare budget voor het creëren van extra plaatsen in een inrichting voor zwakzinnigen," aldus Falkenburg. „Natuurlijk, in werkelijkheid komen die benodigde gelden uit verschillende potten, maar het gaat ons om het principe. Waar liggen de grenzen, hoe stellen we prioriteiten?"

De formule is zeer confronterend, voor patiënten, voor het publiek én voor de kijker. „Met dit programma hopen we dat mensen gaan nadenken over het feit dat er in de gezondheidszorg misschien wel steeds meer mogelijk wordt, maar dat er eenvoudigweg niet genoeg geld is om álle vormen van zorg maar voor iedereen beschikbaar te stellen. Gezondheidszorg is niet onbegrensd. Er is besloten om 9 procent van het nationaal inkomen te reserveren voor de gezondheidszorg. Het is overduidelijk dat dat geld niet toereikend is. Er moeten dus keuzen gemaakt worden. Door politici, door artsen, maar ook door de mensen zélf."

De leden van de Commissie Dunning, die het afgelopen najaar het rapport Keuzen in de zorg voltooiden, zullen het programma vermoedelijk met veel genoegen bekijken. In hun adviesrapport constateerden zij al dat keuzen in de zorg onvermijdelijk zijn. De commissie stelt dat te verlenen zorg tenminste moet voldoen aan vier eisen: ze moet noodzakelijk zijn, werkzaam, doelmatig en onmogelijk zelf te bekostigen.

Zulke strikte normen zullen in het programma niet gehanteerd worden. Het publiek werd vooraf wel geselecteerd – bijna iedereen heeft een link met de gezondheidszorg – en tijdens het programma ruimschoots geïnformeerd, maar emoties spelen duidelijk een grote rol bij het maken van een keuze.

Falkenburg: „Het is natuurlijk erg moeilijk, voor patiënten en publiek. Alhoewel we steeds benadrukten dat de keuzen in dit geval natuurlijk geen consequenties hebben, gaat het toch om échte patiënten die misschien al maanden wachten op een operatie van levensbelang. Het gaat om hun leven. De spanning is soms dan ook voelbaar in de studio. Maar het is goed dat mensen de beperkingen van de gezondheidszorg gaan beseffen. En zich tevens realiseren dat als je zelf zorg nodig hebt, er minder voor anderen overblijft. Heel direct, heel confronterend. We hadden natuurlijk acteurs kunnen nemen, maar op deze manier is het programma veel realistischer geworden."

Personeel Kontakten/Klubs

La Comparsa Bar
Meisje gevraagd, garantie. Tel. 045-241592 of 244240.

Met spoed MEISJES gevr. voor priveclub meer als fifty fifty. ☎ 046-745814.

Classic Club te Lanaken (B) heeft weer plaats voor een gemotiveerde, representatieve, spontane MEID, die het een pré vindt om op niveau te werken in een gezellig team, en om op deze manier een leuk inkomen te verwerven. Inl. tel. 09-32. 89718692/472301.

06-lijnen

06-Gay Café Limburg
75 ct. p.m. Nu direct contact met iemand uit je eigen regio 06-320.327.55

Sex-oproepen
snel en discreet, 100 cpm.
06-340.340.77

Nog geen 18?
Jammer dan! TABOE HOMO Zuid Nederland. 06-340.330.42 ƒ 1,- p.m.

(50cpm)"Kijk ik heb
geen slipje aan"
zei Tanja en ze deed haar benen wijd, toen kon Natasja zich niet meer beheersen 06-340.310.31

Rijpe Esther
& Janny rond de 40, chique, pervers tikje ordi. 1 gpm 06-9886

Lekker babbelen met een meisje in een box. (75 cpm)
06-9580

Flirtbox
voor twee, direkt apart met een leuke meid. Bel 06-9590 (75 cpm)

Thuiskontakt
meisjes bij jou in de regio 06-320.326.33 (100 cpm)

Nieuw:
Plezier voor 2
direkt babbelen met een meisje 06-9503 (75 cpm)

Hete meisjes in de buurt
Limburgkontakt
06-350.210.73 (100 cpm)

Homo
direkt apart
Direkt kletsen met een hete gay bij jou in de buurt. Bel Gay Privé Limburg. 06-320.322.75 (75 cpm).

Nieuw: direkt babbelen met de vrouw van
je dromen
06-320.330.97 (100 cpm)

Nieuw: direkt
een kanjer
van een vrouw aan de lijn. 06-9710 (100 cpm).

Zeker weten
dat er ook op jou een meisje wacht! 06-320.330.67 (100 cpm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75 cpm)

Leuke meiden
willen jou aan de lijn 06-320.330.77 (75 cpm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (100 cpm)

Rijpe vrouwen zoeken
Sexkontakt
06-320.330.60 (100 cpm)

Hete vrouwen
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt 06-320.330.42 (75 cpm)

06-320.326.66
Jonge meiden kontakt voor snel sexkontakt (100 cpm)

Direkt apart
met een meisje of jongen, voor 'n heet sexgesprek. 06-320.330.81 (75 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 (75 cpm)

Genoeg ondeugende meisjes, ben jij ook op zoek? (100 cpm)
*** 06-9602 ***

Vluggertje
hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel **?06-9603 ** (100 cpm)

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt. Bel 06-9661 (100 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (100 cpm).

Direkt
een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes. 06-320.322.05 (75 cpm).

Altijd succes
Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de afspreeklijn. 06-320.320.33 (75 cpm)

Nieuw
35+ sexdating
Volop rijpe vrouwen zoek snel sexkontakt. 06-9616 (100 cpm)

Gratis
sexkontakt meer dan 400 ondeugende hete meiden. 06-320.330.45 (100 cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan 06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil. 06-320.330.91 (75 cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

Direkt een hete meid
Sexkontakt
06-320.320.55 (75 cpm)

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt! 06-320.320.36 (100 cpm)

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm)

400 meisjes
willen direkt kontakt! 06-320.322.11 (75 cpm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Sexafspraakjes
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm).

Triokontakt
Zoek je twee vrouwen? 06-320.325.04 (100 cpm).

SM kontakt
bij jou in de buurt! 06-320.325.80 (100 cpm)

Privé-kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn 06-9570 (100 cpm)

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon (100 cpm)

Direkt gratis sexkontakt
Sexkontakt
06-320.320.32 (100 cpm)

Hete meisjes
willen echt snel sexkontakt. Nu me tel.nr. 06-320.330.66 (75 cpm)

Hete vrouwen
bij jou in de buurt willen sexkontakt 06-9709 (100 cpm)

Nu direkt
een afspraakje met een leuk meisje (100 cpm) 06-320.322.33

Direkt kletsen
met een leuk meisje! 06-320.330.90 (100 cpm)

Homo
Waar gebeurd, echt live 06-320.327.01 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters
SM voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

300 meiden
zoeken een heet avontuurtje 06-320.321.44 (100 cpm)

Sex voor 2
direkt kontakt met meiden en jonge vrouwen. 06-320.330.46 (75 cpm)

Direkt apart
met div. leuke meiden. 06-320.322.88 (75 cpm)

En niemand weet dat je naar mij luistert...!
Erotifoon
06-320.320.12 ƒ 1,- p.m.

Maak je broek los en doe je ogen dicht, Lisa doet de rest...
Lisa
06-320.331.02 ƒ 1,- p.m.

heerlijk vrouwtje
geeft haar tel.nr. - 100 cpm. 06-96.80

Perverse sex met jonge vrouwen
06-340.340.90
ƒ 1,- p.m.

(50 cphm) Stoute Evelientje moest nablijven.
Je broekje
uit en bukken, je krijgt straf met de lineaal! 06-340.340.30

Griekse Sex
Lisa draait z. om. 100 cpm.
06-320.325.55

Tienervriendin
06-320.321.10 - 100 cpm.

Grieks Bizar!!! 100 cpm.
06-320.320.06

Nymf Annet!!! 100 cpm.
06-320.320.08

Lief en heet!!! 100 cpm.
06-320.320.07.

EROX! Heeft de lekkerste vrouwen en meisjes voor een livegesprek met jou. Wij helpen snel. 100 cpm.
06*95*06

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 ..... 325.10
Gaysex Limburg 325.73
Jack off privé 321.16
Darkroom 324.16
Gay Pervers 329.16
Bi-sex 323.36
Jongens-sex 325.19
Studenten 327.56
Travestie 325.09
Transsexueel 321.36
Bondage 325.18

Blonde Natasja
Broek uit en bukken....! 06-320.324.11 (75 cpm)

Rijpe dame live opgenomen toen ze op bed lag 75 cpm
06-320*320*38

Griekse porno!
Ze bukte
Zonder slipje over de tafel? 18 jr. is ze. 75 cpm 06-320*320*62

Lady Bizar! Live opgen. De Meesteres, geselingen, travestie. 75 cpm.
06-320.324.68

Lady SM 06-320.326.86 De vrouw sexles Zalig juf. 75 cpm.
06-320.332.06

06-320.360.22 Lesbi Tieners. 75 cpm. Gluur maar. Tiener 18 alleen.
06-320.331.32

Val je voor dominante vrouwen. 75 cpm. 06-320*332*32. Bel je
meesteres

Direkt apart
een leuk flatje, maar een leeg bed? met plezier voor ... 2wordt het ideaal. 06-9860 ƒ 1,-p.m.

Ongelijke strijd
Een mooie gehuwde vrouw belandt in een bizar sexhuis. Feuilleton. 06-350.250.55 100 cpm.

Redhot sexgids 06-9585
Love date...1
meteen een hete sexpartner
Livesex...2
ze doen 't echt en komen..
Rosie rel.lijn 3
hun naaktfoto's in Rosie
De karwats...4
live SM. Gloeiende sensatie
Sexbiecht...5
bekennen en meegenieten 100 cpm.

!!! Nieuw !!!
Bel Lenie voor een sexgespr. Wil je een videoband van me? 06-320.324.96 (100 cpm)

Live sex voor 2
direct sex contact ƒ 1,- p.m. 06-9894

Frans! Grieks! Russisch! Lekker ord.! 75 cpm.
06-320*320*59

Sex'O'foon
De lekkerste sexcomputer. Toets of draai maar schatjes.
1. Tieners 18 jr./Rijp.
2. Sexdating
3. Gaysex en Dating
4. Sexjackpot...1 gpm.
06-96.06.

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm
06*96*09

Sex"o"foonbox
Live sexen met een lekkere meid! Bel voor Grieks of Frans! 1gpm. 06-320.329.50

Lesbische meisjes. Petraatje en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee, 75 cpm.
06-96.08.

Kontakten/Klubs

Kessie's escort
Is weer open met nieuwe meisjes. v.a. 20 uur. 045-456958.

LYDIA HELPT U!!!
TOT NA DE BOUWELLENDE IN HET CENTRUM
ƒ 125,- PER UUR! Dag. 11-23 u.
Hoe moet u rijden? Bel effe: 046-749662. 3 nieuwe meisjes!

Erotisch Paradijs nodigt alle mannen uit om met ons te komen genieten. De voormalige PLAYBOYCLUB is nu
SEX-O-THEEK LIBERTA
Intern. meisjes ontv. U in een ongedwongen sfeer. Aan onze riante bar is vrijen, knuffelen en naakt dansen toegestaan. Zin in ruilsex of meerdere meisjes? Voor ons geen taboe. Nieuwsgierig? Probeer maar!! Op onze bovenste verdieping mooie grote romant. kamers met films, bubbelbad etc. voor langdurig sexgenot. Aanw. 6 blondines, 2 temperamentv. brunettes, Thaise en Indische Schone en lange sexy zwarte parel. Spec. moeder en dochter!! en lesbisch trio. Paar uur vrij? Geniet met ons mee op ma., di. en do. 12.00 tot 02.00u. Wo. en vr. tot 18.00u. Voor een all-in prijs. Maaseikerwg. 24, Susteren 04499-4346. 300 m. va. A2 richting Susteren. Euro en Visa welkom. Privé Parking.

Porky's Pretpark: D'r op of d'r onder.
Gelukkig, Ilona is weer terug in de avonduren. 10 LEUKE DAMES AANWEZIG!
☎ 045-228481 ook zat. 12-19 uur.

NIEUW *** NIEUW
Club/Bar Enjoy
* Nette meisjes
* Gezellige bar
* Hygienisch tot in de kleinste details
Openingstijden: ma. t/m vr. 11.00-24.00 uur
Zat. + zond. 14.00-24.00 uur
Industriestr. 56, Kerkrade. Tel. 045-428305.
Tot ziens. Kim, Clair, Ilona uit Kerkrade, Sandy, Astrid en Claudia
Net meisje altijd welkom.

**** Riversideclub ****
Kusjes van onze meisjes Gerda, Manuela, Saskia, Sanne en Petra. Dijk 2, Ohé en Laak. Plm. 200 mtr. van camping de Maasterp. Open van ma. t/m vrijd. van 14.00-02.00 uur. Telefoon 04755-1854.

Holland Hostess Service
Bemiddeling in * escortdames * escortkoppels * striptease * dinner-date's * hostess-dames
☎ 04750-34272
* Een buro voor mensen met smaak!.

Leuke jonge meisjes geven
ontsp. massage
045-353489 (ook door twee tegelijk)!!

Buro Sittard
Tel. 046-523203

Monika's escort
M. jong meisje 045-727854

Privé en escort
Lief voor jong en oud. Tel. 045-720916.

(Delight) Escort
Tel. 045- 22 91 56

Sandra privé
Telefoon 045-416344.

Wild Boys
Escort. Tel. 045-229156.

E.Z.N. Escort!
☎ 045-273099.

Candy Privé
intieme sfeer, charm. meisjes. ☎ 045-212616 / 211391.

Escort Service
discreet en snel, voor een leuk meisje bij u thuis of hotel, v.a. 12.00 t/m 02.00 uur. Tel. 045-422685.

Club Denise
met nwe. meisjes, 12.00-03.00 uur, tevens escort. all-in service, discreet, snel. ☎ 045-413887

Sexy Blondy
af 10.00 u., ook zat. en zond. 045-721759. Meisje gevr.

Heerlen Privé
045-714707 v.a. 11.00 uur.

ƒ 50,- all-in
Géén handmass. Frans zonder. Film & drankje gratis! Ook weekend. 045-423608.

De vriendinnen van
Angelique
doen de massage net zo uniek. Voor 100% discr. 045-311135.

Diana Escort
☎ 045-320323 v.a. 10.00 uur.

Boys for men
Tel. 043-431646 Tevens boys gevraagd.

Escort All-in
045-326191
14.00t/m 04.00 uur 's nachts 06-340.320.20

Buro Mieke
Discr. bem. 046-748768.

Lief en Lekker
en altijd vijf stukken aanwezig bij MAASTRICHT PRIVÉ in de Jodenstr. 2, 043-254183. Ook weekends geopend v.a. 13.00 uur. Zondag STRIPTEASE ƒ 15,-. Kusjes en tot snel!

Club Levant
Nieuw nieuw Annouk, jong en sexy, Isabel met dubbel D en Suzanne rank en slank. Open v. ma.-vr. van 12-24 uur. Telef.045-275199. Maastrichterstr. 156, Brunssum. Meisjes gevraagd.

Peggy privé
Escort ma.-vr. 11-22 uur wo. tot 19u. 046-374393. Nieuw Vanessa D cup. Tevens meisje gevraagd.

Nieuw! Nieuw! Party-service
Michelle
voor escort en diverse. 045-417205. Open 18.00-06.00.

Escort Manuella
Tel. 045-418886.

Escort Anja
Alleen de mooiste Maand. zond. 14.00-04.00. 045-213540.

***** Jetaim *****
Escort. Tel. 045-224385.

Massage
doet wonderen, daar ik een alleenstaande ben! Annemarie, 20 lentes, beeldschoon fotomodel één brok liefde en geduld, biedt zich aan als masseuse voor algehele, diepgaande, prikkelende massages, gehuld in een wit uniform. Van voren open, daaronder jarretels, een piepklein slipje, slank met super D.D. b... een temperament volle vrouw die tijdens het masseren zichzelf 100% geeft en verraadt dat ze nymfomane is, wie wil een keer uren lang genieten van echte liefde. Oranjestr. 30, Hoensbroek. Maandag t/m zondag 11.00-02.00 uur 's nachts.

Heerl. j. knul
v. discr. relax. Tev. dame gevr. Tel. 04492-5972.

Privéclub
vraagt met spoed nog enkele meisjes. Tel. 04756-2419.

Lady Escort
Charmant en discreet Telefoon 045-275262.

Lady "S"
De meesteres voor SM en Isabelle (18 jaar). Telefoon 043-638365.

SM huis Rachel
5 meesteressen, 3 slavinnen, 6 voll. inger. sm ruimtes. Tel. 045-414338.

St. Tropez-Bar
Iedere dag geopend van 21.00 tot 5.00 uur. Putstraat 40, Sittard.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER

Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

FAILLISSEMENTEN

Bij vonnis van de rechtbank te Maastricht van 2-9-1993 zijn de volgende faillissementen:

A. UITGESPROKEN:

1. **M.M.P. Wolffs,** Rector Nelissenstraat 8, 6433 EV Hoensbroek **h.o.d.n. Transportbedrijf Wolffs.** Rechter-commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. G.M.J. Diederen, Juliana Bernhardlaan 118, 6432 GX Hoensbroek, tel. 045-213639 (flnr. 14248).
2. **Groothandel T.C. Heerlen BV,** voorheen Litscherveldweg 11, 6413 BA Heerlen, thans Via Regia 638, 6218 RJ Maastricht. Rechter-commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. C.F.M.P. Spreksel, Schinkelstraat 25, 6411 LN Heerlen, tel. 045-712351 (flnr. 14249).
3. **M.S.H. Lemmens,** Pannesheiderstraat 19, 6462 EA Kerkrade (vennoot van de -sedert 6 mei 1993 in staat van faillissement verkerende- v.o.f. Cafetaria Dentgenbach, Winricusstraat 37, 6467 BM Kerkrade. Rechter-commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. J.J.M. Goltstein, Grupellostraat 8-10, 6461 EV Kerkrade, tel. 045-457130 (flnr. 14191).

B. OPGEHEVEN:

4. **A.A.J. Rademakers,** v/h Weijenbergstraat 376, Hoensbroek, thans Treebeekplein 169, Brunssum (flnr. 13884).
5. **ECM Heerlen, BV,** Van Grunsvenplein 10, Heerlen (flnr. 14082).
6. **C.P. Ellis,** Nobostraat 11A, Maastricht (flnr. 14192).

WIJZIGING CURATOR:
In het faillissement - uitgesproken 26-8-1993 - van **M.G.J. Hensen e/v Van Schooneveld,** Heukelstraat 3, 6225 AA Maastricht, h.o.d.n. **Evas Handelsonderneming,** Mergelweg 6, 6212 XH Maastricht, is bij beschikking van 2-9-1993 tot curator aangesteld mr. Th.H.M. Schijlen, Van Hasseltkade 21, 6211 CD Maastricht, tel. 043-251351, i.p.v. mr. W.J.H.M. Lejeune te Maastricht (flnr. 14246).

Nederland 1

KRO/Ncrv
07.00 **Journaal.**
07.07 **Alles kits.** Met om:
07.07 **Pluizerd.** Animatieserie.
07.32 **Breakfast club.**
08.00 **Journaal.**
08.05 **Boggle.** Spelprogr. (herh.).
08.32 **I love Lucy.** Comedyserie.
09.00 **Journaal.**
09.07 **Wijnwereld Spaanse wijnen.** (herh.). Afl.5 : Pinedes.
09.32 **Het grote dierenrijk.** Natuurserie. Afl.: Nijlpaarden en neushoorns.
09.57 **Uitz. pol. partijen: Groen Links. (herh.).**
10.00 **Total work out.**
10.16 **Bolke de beer.** Kinderserie.
10.24 **Rikkie de raaf.** Tekenfilmserie.
10.29 **Candid camera.** (herh.).
10.49 **Ken je de witneusmakako.**
11.14 **Dingbats.** Quiz. (herh.).
11.37 **(TT) Stopwatch.** (herh.).
12.07 **(TT) In kort geding.** (herh.).
12.31 **TROS Telearchief.** (herh.).
13.00 **(TT) Journaal.**
13.07 **Zomergasten.** Vandaag met prof. dr. Ernst van de Wetering.
16.00 **(TT) Journaal.**
16.09 **Ja, natuurlijk.** Natuurfilmserie.
16.32 **Parker Lewis,** Jeugdserie.
16.58 **Circus van morgen.** Reportage over beginnende circusartiesten.
17.43 **Boggle.** Spelprogramma.
18.15 **Sesamstraat.** Afl.: Huizen.
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.40 **(TT) Klokhuis.**
18.58 **The arctic.** Natuurfilmserie over het leven op de Noordpool. (herh.). Afl.7 : Ghosts of the northern seas.
19.30 **Growing pains,** Amerikaanse comedyserie. Afl.: B=MC2.
20.00 **(TT) Journaal.**
20.25 **Taxi.** Ontboezemingen in een taxi.
21.22 **Televizier special.** Reportage.
21.53 **Op leven en dood.** Discussieprogr. over de gevolgen van financiële nood in de gezondheidszorg.
22.37 **Hercule Poirot,** Engelse misdaadserie. Afl.: How does your garden grow?
23.31 **Open Amerikaanse tenniskampioenschappen.** Rechtstreeks.
01.00-01.05 **Journaal.**

Nederland 2

Veronica
13.00-13.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
14.00-15.00 **Het vragenuurtje.** Wekelijks verslag van het vragenuurtje in de Tweede Kamer.
16.00 **(TT) Journaal.**
16.10 **Voyager** (The world of National Geographic) Documentaireserie. Afl.: Huizenhoge golven.
Het vereist een speciale techniek en veel moed om op de huizenhoge golven te surfen. Er is ook maar een handvol mensen die het kunnen op deze golven. de Waimca Bay op Hawaii is een van de plekken op de wereld waar dit soort golven voorkomen.
16.40 **Samson.** Belgisch kinderprogramma.
17.20 **Countdown.** Muziekprogramma.
18.00 **Journaal.**
18.20 **De heilige koe.** Auto- en motormagazine.
18.50 **Empty nest,** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Charley bekeerd. Na een zeiltocht met religieuze fanatici lijkt Charley te zijn bekeerd.
19.15 **Veronica film & video.** Filmmagazine.
19.50 **(TT) Veronica goes Asia.** Serie reisverslagen uit Azië.
Veronica trekt deze zomer door Azië op zoek naar allerlei vreemde, uitzonderlijke en oude gewoontes van de diverse culturen in dit werelddeel. Vandaag: De Filipijnen. Presentatie: Frans van Deursen.
20.20 **De Staatsloterij Show.** Spelshow rond de trekking van de Staatsloterij. Presentatie: Marc Klein Essink.
22.00 **Nieuwslijn.** Actualiteitenrubriek.
22.30 **Privé-detective Zorc** (Zorc - Der Mann ohne Grenze) Duitse actieserie. Afl.: Wapenbroeders.
In New York wordt een kunstverzamelaar vermoord. Vreemd genoeg wordt tijdens de overval niets gestolen.
23.25 **Overzicht programma najaar 1993.**
23.40-23.45 **Journaal.**

Nederland 3

NOS/Vara
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
10.30-10.55 **Streetlife.** Afl.1.
16.30 **Open Amerikaanse tenniskampioenschappen.** Samenvatting.
18.00 **Journaal.**
18.18 **Antilliaans verhaal.** Documentaireserie. Afl.7 : Op eigen kracht.
18.51 **(TT) Lingo.** Spelprogramma.
19.20 **Van gewest tot gewest.** Regionaal magazine. 'Vaarvakantie voor gehandicapten'.
19.54 **Brooklyn bridge.** Serie. Afl.14 : Where have you gone, Jackie Robinson?
Alan slaagt voor het moeilijke examen voor de bijzondere hogeschool voor wetenschappelijk onderwijs in The Bronx. Dat betekent dat Alan zijn vrienden in Brooklyn zal verliezen. Alan is er niet zeker van of hij wel naar deze school wil.
20.23 **NOS-dans: Dancing.** Serie over dansvormen in verschillende culturen.
Afl.7 : Het individu. Deze aflevering gaat over de choreografe Isadora Duncan.
21.28 **Terug naar de Barok** (Revival of the Baroque) 4-delige documentaireserie over muziek uit de 17e en 18e eeuw.
Afl.2 : De instrumenten.
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Sportjournaal.**
22.30 **Nova.** Actualiteitenprogramma.
23.00 **Den Haag vandaag.** Parlementaire rubriek.
23.15 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.16 **Fakkels** (Facklorna), Zweedse mini-serie uit 1991 van Ake Sandgren.
Met: Julius Magnusson, Viveka Sehldahl, Sven Wollter e.a. Afl.1.
In de jaren '50 is in een dorp aan de Zweedse kust een rare moord gepleegd. De 17-jarige Krakan is de zoon van een knappe, ongehuwde moeder en houdt zich bezig met de vraag wie zijn vader is. Dan wordt er weer een moord gepleegd.
00.01-00.06 **Nieuws voor doven.**

RTL4

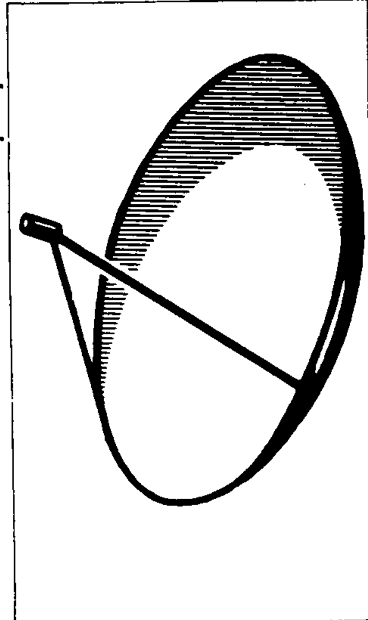
06.00 **Hei elei kuck elei.**
06.30 **RTL Classique.**
07.00 **Nieuws.**
07.05 **Scooby Doo.**
07.30 **Nieuws.**
07.35 **Yogi Bear.**
08.00 **Nieuws.**
08.06 **The bold & the beautiful.**
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** (herh.).
09.00 **Nieuws.**
09.10 **Rad van fortuin.**
09.35 **Goede tijden, slechte tijden.**
10.05 **As the world turns.** (herh.).
10.50 **Sons & daughters.** (herh.).
11.15 **The famous Teddy Z.** (herh.).
11.45 **RTL Shop.** RTL Club shopping.
11.55 **Clip van de dag.**
12.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
13.00 **The great Scout and Cathouse Thursday,** Amer. speelfilm.
Sam Longwood en zijn vriend Knox zijn op zoek naar het grote geld. Ze kidnappen een stel prostituées en hun madam. De meisjes ontsnappen al vrij snel, behalve een zeventienjarige die van het duo de naam Thursday krijgt. Vervolgens ontvoeren de beide heren de vrouw van Jack Colby, de man die hen nog zestigduizend dollar schuldig is. Colby komt echter niet met het geld over de brug. Thursday wordt gedwongen om voor hen de kost te verdienen.
14.50 **RTL shop.** (herh.).
15.00 **General Hospital.** Soapserie.
15.45 **Santa Barbara.** Amer. soap.
16.15 **The Oprah Winfrey show,**
17.00 **5 uur show.**
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.20 **RTL club.** Magazine.
18.35 **The bold & the beautiful.**
19.00 **Rad van fortuin.** (herh.).
19.30 **Avondnieuws.**
20.00 **Goede tijden, slechte tijden.**
20.30 **Hitbingo.** Showprogramma.
21.10 **De zwarte ruiter,** dramaserie.
23.05 **Mistral's daughter,** miniserie.
00.00 **Laatste nieuws.**
00.15 **The Oprah Winfrey show.**
01.00 **As the world turns.** (herh.).
01.45 **General Hospital.** (herh.).
02.30 **De thuiswinkel.**
03.00 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

17.00 **William Tell** Jeugdserie.
17.30 **Draaimolen.**
17.40 **Emma.** Korte jeugdfilm.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.250.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenloos** (The bold and the beautiful) Afl.764.
18.35 **Top score.** Spelprogramma.
19.03 **Buren** (Neighbours). Afl.1189.
19.25 **Lottowinnaars,** overzicht.
19.30 **Journaal** en sport.
20.00 **De drie wijzen.** Quiz.
20.35 **Alles gaat voorbij.** Magazine.
21.35 **Married with children,** comedyserie. Afl.83 : Sue Casa, his Casa.
22.00 **I.Q..** Quiz.
22.30 **Vandaag en sport.**
22.55 **Programma van de Socialistische Omroepvereniging.**
23.15-23.20 **Coda.** De wolf en het lam van L. de Vocht en J. Simons, uitgevoerd door het BRTN Koor.

België/TV 2

18.50 **Journaal.**
19.00 **Schooltv:** Voedselzekerheid. Afl.1
19.30 **Het capitool** (Capitol). Afl.609.
19.53 **Benny Hill.** Engelse humor.
20.00 **Niveau 4.** Culinair magazine. Afl.1 : Cordon bleu: Aardappelen. Met: warenkennis, basistechnieken, de studiobereiding en een introductie in het schenken van wijn.
20.25 **Kijk Uit!** Verkeerstips. Afl.: Veiligheidcontract opgevolgd.
20.30 **De groene pracht van Europa,** 12-delige Franse documentaire over natuurschoon in Europa. Afl.10 : Plus beaux rivages.
Vandaag onder andere: de Lagune van Tindari (Sicilië), de kliffen van Slieve Sleague (Ierland), eilanden en fjorden in Noorwegen, de rotsen van Ploumamach, de Baltische Zee, de Noordzee, Etratat (Frankrijk), les Landes (Frankrijk), Zeeland en Jutland (Denemarken).
21.30 **Journaal** en sport.
22.00-23.40 **Try this for size.** Speelfilm uit 1989.

14.30 Neighbours. **14.50** Going for gold. **15.15** Hollywood or bust. Amer. speelfilm uit 1956. **16.50** Tales of the tooth fairies. **16.55** Moomins. **17.20** The chipmunks. **17.35** Run the risk. **18.00** Newsround. **18.10** Archer's goon. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** The Brittas empire, comedyserie. **20.30** EastEnders. **21.00** 2point4 children. NB! progr. is niet verwijderd, maar verplaatst! **21.30** The skipper. **22.00** nws. **22.30** Making the case for murder: The Howard Beach story. Amer. speelfilm uit 1989. **00.00** Aretha Franklin: Duets. **01.00** Impulse. Amer. speelfilm uit 1984. **04.15-4.54** BBC Select.

BBC 2

07.45 Open University. **09.00** Breakfast news. **09.15** Ghostwriter. **09.45** Town portraits. **09.50** Bloemenmagazine. **10.20** TUC 93. **13.55** Jerusalem - of heaven and earth. **14.20** Fireman Sam. **14.30** The family Ness. **14.35** Great vegetarian dishes. **15.00** nws. Aansl.: TUC 93. Met om 16.00 nws en en om 16.50 nws. **18.00** Filmrubriek. Vandaag o.a. aandacht voor de film Sliver met Sharon Stone. **18.30** Ring of bright water. Engelse speelfilm uit 1969. **20.10** Animation now. **20.20** Live verslag van de twee WK matches die in Londen en Nederland gespeeld worden. **20.50** Master builders. **20.30** Wildlife showcase. **22.00** The brown man. Comedyserie. **22.30** Documentaireserie over genetische manipulatie. **23.20** 10 x 10. **23.30** Newsnight. **00.15** Screenplay firsts: The charter. Film. **00.45** Animation now. **01.00-01.30** Open Forum.

België/RTBF 1

16.10 Vacaturebank. **16.30** Nouba nouba. Kinderprogramma. **17.20** Parker Lewis. Amerikaanse jeugdserie. Afl.: Opération Kubiac. **17.50** Monsieur Belvedere. Serie. Afl.: La saint-valentin. **18.20** L'empire des medias. Spelprogramma rond de media. **18.50** Servi chaud. Gevarieerd magazine. **19.20** Ça va charder. Persoverzicht. Aansl.: Lotto-/jokertrekking. **19.30** Nieuw. **20.10** Double 7. Spelprogr. **21.45** Les grands jours du siécle. Documentaireserie over belangrijke gebeurtenissen in deze eeuw. Afl.14 : 1900-2000. **23.05** Atmosphère. Cultureel magazine. Thema: Le pouvoir. Gast: Henri Ronse. **00.05** Weerbericht en laatste nieuws. **00.20-00.30** 24 H sur les marchés. Internationaal beursnieuws.

België/Télé 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal). **20.11** Zie België/RTBF 1. **21.26-22.06** Nieuws en beursberichten.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.15** Peau de banane. Canadese serie. (herh.). **13.40** Les dames de la côte. Serie. (herh.). **14.40** Les voiles du futur. Portret van de Zwitserse industrieel en ex-diplomaat David de Pury. **16.00** Nieuws. **16.15** Vision 5. Magazine. **16.25** 40x à l'ombre. Amusementsprogr.. Vandaag een compilatie. **18.30** Nieuws. **19.00** Revue de presse. Persoverzicht. **19.05** Le jeu des dictionnaires. Spelprogr. **19.25** Clin d'oeil. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Le chemin des écoliers. Magazine. Vandaag: kinderen uit een vluchtelingenkamp in Thailand, net over de grens met Cambodja. **20.30** Maatschappelijk magazine. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.40** Envoyé spécial. Magazine met reportages. **23.15** Frou-frou. Magazine. **00.15** Nieuws. **00.30** Reflets images d'ailleurs. Magazine. (herh.). **01.30** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **02.00** Vision 5. Magazine. **02.10** La route des vacances. Toeristisch magazine. **02.30** 40x à l'ombre. (herh.). **04.30** Questions pour un champion. (herh.). **05.00** Le chemin des écoliers. (herh.). **05.30** Tell quel. (herh.).

Super Channel

05.30 Victory. **06.00** Super shop. **06.30** Eur. business today. **06.45** Business insiders. Discussieprogr.. **07.15** Business tonight. **07.45** Eur. business today. **08.00** ITN World news. **08.30** Agenda. Nieuws magazine. **09.00** Super shop. **12.00** Videofashion. **12.30** Business insiders. Discussieprogr. **13.00** Agenda. Nieuws magazine. **13.30** Filmmagazine. **14.00** Videogenerator. **16.30** On the air. Live showprogr. **18.30** Modemagazine. **19.00** (herh.). Amer. serie. Afl.: Don't come on 'a my house. **19.30** Filmmagazine. **20.00** The history of soccer. **21.00** Agenda. Nieuws magazine. **21.30** Milieumagazine. **22.00** ITN World news. **22.30** European business today. **22.48** US Market wrap. **23.00** The tuesday film: Mon oncle Antoine, Canadese speelfilm uit 1971. **01.05** Videogenerator. **02.00** China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, om 3.00 Econ. nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarijn en Cantonees. **05.00** Videoclips.

Duitsland 1

05.55 **Käpt'n Blaubär.**
06.00 **Morgenmagazin.** Ontbijttv.
09.00 **Tagesschau.**
09.03 **Dallas.** Amer. serie. (herh.).
09.45 **Tele-Gym.** Ochtendgymnastiek.
10.00 **Tagesschau.**
10.03 **Auslandsjournal.**
10.45 **ZDF-info Gesundheit.** Medisch magazine. Vandaag: Verslaving.
11.00 **Tagesschau.**
11.03 **(TT) Oppen und Ehrlich.** Duitse serie. Afl. 14: Der Jungbrunnen.
11.55 **Klassentreffen.** Vandaag: Michael Schanze. (herh.).
12.40 **Umschau.**
12.55 **Presseschau.**
13.00 **Tagesschau.**
13.05 **ARD-Mittagsmagazin.**
13.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
14.00 **Tagesschau.**
14.02 **Floris Zapp Zarapp.** Magazine.
14.30 **Der Traum vom Clown,** Afl.6.
14.55 **Philipp.** Kinderprogramma.
15.00 **Tagesschau.**
15.03 **Mick's Tour.** Kindermagazine.
15.30 **Talk täglich.** Talkshow.
16.00 **Tagesschau.**
16.03 **Familienjournal.** Magazine.
16.30 **Medisch Centrum West, Amsterdam.** Ziekenhuisserie. Afl.75.
17.00 **Tagesschau.**
17.05 **punkt 5 - Länderreport.**
17.15 **(OO) Der Dünnbrettbohrer** (Home improvement), comedyserie.
17.40 **Regionale informatie.**
17.50 **Tagesschau-Telegramm.**
17.55 **en 18.00 (TT) Praxis Bülowbogen,** serie. Afl. Afl.: Abschiedsbriefe.
18.50 **Tagesschau-Telegramm.**
18.55 **Grossstadtrevier,** Serie.
19.58 **Heute abend im Ersten.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(TT) Peter Strohm.** Duitse serie. Afl.: Strohms Partner.
21.04 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.05 **Wiedersehen mit Loriot.** Compilatieprogramma met sketches.
21.30 **Globus.** Natuurmagazine.
22.05 **Golden Girls.** Comedyserie.
22.30 **Tagesthemen.**
23.00 **Boulevard Bio.** Talkshow.
00.00 **Magnum.** Afl.: London-Trip.
00.45 **Tagesschau.**
00.50 **Love me or leave me.** Amerikaanse speelfilm uit 1955.
02.50-02.55 **Z.E.N.** Das innere Auge. Afl.: ...erlebt die Musik.

Duitsland 2

05.55 **Gezamenlijk programma ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1.
13.45 **Ausflüge des Bewusstseins.** Documentaire over bijna-dood ervaringen in de Verenigde Staten. (herh.).
14.30 **Drei sind einer zuviel,** 13-delige Duitse serie. Afl.: Herrn Lehrers erster Schultag.
14.55 **WISO-Tip. (herh.).**
15.00 **Heute.**
15.03 **Kinderstudio.** Kinderprogramma, met om:
15.03 **Gesucht, entdeckt, erfunden.** Tekenfilmserie. Afl.: Das Wunder der Fotografie.
15.30 **Star Runner,** 8-delige Nieuw-Zeelandse Jeugdserie.
Afl.1 : Ein Rennpferd in Gefahr.
16.00 **Logo.** Jeugdjournaal.
16.08 **Heute-Schlagzeilen.**
16.09 **Inspektor Hooperman.** Misdaadserie. Afl.: Im Zeichen der Angst.
16.35 **Inspektor Hooperman.** Misdaadserie. Afl.: Baby an Bord.
17.00 **Heute, sport en weerbericht.**
17.15 **Länderjournal.** Aansl.: Heute-Schlagzeilen.
17.55 **Der Landarzt.** Duits-Oostenrijkse serie. Afl.: Gegen die Uhr.
18.20 **Guten Abend.**
19.00 **Heute.**
19.20 **Weerbericht**
19.25 **Die Nesthocker,** 3-delige serie. Afl.: Helfer in Nöten.
21.00 **Frontal.** Actueel magazine.
21.45 **Heute-journal.**
22.15 **Wir haben jeden zum Reden gebracht.**
Documentaire over psychologische marteling. Onderzoekers stellen vast dat twee op de drie mensen bereid zijn elkaar te folteren.
Uit de serie Kontext.
23.00 **ZDF Sport extra.**
Voetbal: Bundesdeliga, 7e speeldag; Tennis: Open Amerikaanse Kampioenschappen vanuit New York.
23.45 **Das kleine Fernsehspiel: Waldgenossen.**
Documentaire over de jacht in Duitsland. We zien onder andere hoe jagers opgeleid worden en wat hen beweegt de bossen in te trekken.
Tevens een kijkje op jagerexpo.
01.00-01.05 **Heute.**

Duitsland 3 West

08.15 Sport treiben, fit bleiben. **08.30** Cursus wiskunde. **09.00** ARD-Morgenmagazin. **09.55** Aktuelles aus dem Videotext. **10.00** Schooltv. **12.00** Das Recht zu lieben. **12.30** Report. **13.15** Sportmagazine. **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Reportage over industriële projecten in de Braziliaanse tropische regenwouden. **15.00** FensterPlatz. **16.00** WAS. **16.30** Cursus wiskunde. **17.00** Hallo Spencer. **17.30** Meine kleine Robbe Laura. **18.00** West 3 aktuell. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. Gev. middagmagazine. **18.30** Vermisst. **18.45** Reg. magazine met o.a. sport. **19.20** Fensterprogr. der Landesstudios. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Heiter bis ulkig. **20.15** 1000 Hertz. Actueel live-magazine. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** Reporter. Over de (on-)veiligheid van verboten. **21.45** Privatdetektiv Harry McGraw. Afl.15. **22.30** Tief im Westen. **23.00** ■ The Usual. Amer. speelfilm uit 1991. **00.20** Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

08.15 Ochtendgym. **08.30** Cursus wiskunde. **09.00** Schooltv. **10.35** Non-Stop-Fernsehen. **14.00** Schooltv. **14.59** Progr.-overzicht. **15.00** Hallo, wie geht's? Vandaag: Rugklachten. **15.15** Landesschau - Treffpunkt. Vandaag over een bijeenkomst van piloten van oude vliegtuigen in Hahnweide. (herh.). **15.45** Macher. Portret. **16.15** MuM. Econ. magazine. **17.00** Cursus wiskunde. **17.30** Sesamstrasse. **17.58** Fury - Die Abenteuer eines Pferdes. **18.22** Philipp. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Menschen und Tiere. Afl.12: over de grote zaagbek (vogel). **18.59** Herrchen/Frauchen gesucht. **19.05** Hallo, wie geht's? Vandaag: Incontinentie. **19.19** Progr.-overzicht. **19.20** Landesschau **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Politiek magazine. **21.00** Nachrichten. **21.15** Willkommene Gelegenheit. Franse misdaadfilm. **22.35** Teleglobus. Vandaag: Chili 20 jaar na de militaire staatsgreep van Pinochet. **23.05** Denkanstösse. (herh.). **23.10** Weisser Fleck. **23.55** Schlussnachrichten. **00.10** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 **RTL aktuell.**
07.00 **Guten Morgen Deutschland.**
09.00 **Der Chef** (Ironside), misdaadserie. (herh.). Afl.: Priestermörder.
10.00 **Reich und Schön** (The bold and the beautiful), Amer. soapserie.
10.30 **227,** comedyserie. Afl.: Eiszeit.
11.00 **Der Preis ist heiss.** Spelshow.
11.30 **Familienduell.** Spelprogramma.
12.00 **Punkt 12.** Middagmagazine.
12.30 **Springfield story** (The guiding light), Amerikaanse serie.
13.20 **California Clan** (Santa Barbara), Amerikaanse serie.
14.10 **Zeit der Sehnsucht** (Days of our lives) Amer. soapserie. Afl.2.
15.00 **Mord ist ihr Hobby** (Murder, she wrote) Amerikaanse misdaadserie. (herh.). Afl.: Das Geheimnis des gedemütigten Liebhabers.
16.00 **Hans Meiser.** Vandaag: Kampf ums Leben - Frühgeburten.
17.00 **Wer ist hier der Boss?** (Who's the boss?), Amerikaanse comedyserie. Afl.: Die Aussprache.
17.30 **Eine schrecklich nette Familie** (Married... with children), comedyserie. Afl.: Wochenende im Wald.
18.00 **Elf 99.** Live-magazine.
18.45 **RTL aktuell.** Nieuws en sport.
19.10 **Explosiv - Das Magazin.**
19.40 **Gute Zeiten, schlechte Zeiten,** Duitse serie.
20.15 **Miami Vice,** Amerikaanse (USA) misdaadserie. Afl.: Auf dem Kriegspfad. Aansl.: RTL aktuell.
22.05 **Der heisse Stuhl.**
23.05 **L.A. Law - Staranwälte, Tricks, Prozesse** (L.A. Law), Amerikaanse advocatenserie. Afl.: Schmerzhafte Tugend. Aansl.: RTL aktuell.
00.00 **Law and Order,** Amer. misdaadserie. Afl.: Die Verschwörung.
01.00 **Eine schrecklich nette Familie** (Married... with children), comedy.
01.35 **Wer ist hier der Boss?** (Who's the boss?), Amer. comedyserie.
02.05 **Der Chef** (Ironside), Amerikaanse misdaadserie.
03.00 **Hans Meiser.** Talkshow. (herh.).
03.55 **Explosiv - Das Magazin.**
04.20 **Mord ist ihr Hobby** (Murder she wrote), Amer. misdaadserie.
05.30 **Reich und Schön** (The bold and the beautiful), Amer. soapserie.

● *Guy Marchand in Try this one for Size (Sauf votre respect) (België/TV 2 - 22.00 uur).*

SAT 1

05.15 The young and the restless, (herh.). **06.00** Ontbijttv met früh ran, sport. **09.15** Neighbours, (herh.). **09.40** Trapper John, M.D., (herh.). **10.30** Bonanza, (herh.). **11.20** Riskier' was! **11.50** Glücksrad. **12.30** The young and the restless, Amer. serie. Afl.: Zwischen Bangen und Hoffen. **13.20** Trapper John, M.D., doktersserie. Afl.: Der Traum vom grossen Geschäft. **14.15** Neighbours, soapserie. Afl.: Die Intrigantin. **14.45** Bonanza, westernserie. Afl.: Seemannsgarn. **15.45** Raumschiff Enterprise (Star Trek) Amer. sf-serie. Afl.: Miri, ein Kleinling. **16.45** Riskier' was! **17.20** Geh aufs Ganze! **18.00** Reg. progr.'s. **18.30** Sugarbaker's (Designing women) Amer. comedyserie. Afl.: Aufklärung ist angesagt. **19.00** Newsmagazin. **19.18** Sportmagazine. **19.30** Glücksrad. **20.15** Die Goldene Hitparade der Volkmusik. Muziekprogr. **21.10** K - Verbrechen im Fadenkreuz. Misdaadmagazine. **22.00** ran. Voetbalmagazine met Bundesliga-voetbal, 7e speeldag. **23.00** Spiegel TV-Reportage. Aansl.: TopNEWS. **23.40** Emotions. Frans erotisch magazine. Afl.18. **00.10** Mann-o-Mann. Spelshow. **01.00** Raumschiff Enterprise (Star Trek), (herh.). **01.50** Sugarbaker's (herh.). **02.20-05.15** Teletekst.

RAI UNO

06.00 Gev. ochtendprogr. **13.30** Nieuws **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** Il barone rosso. Speelfilm. Aansl.: Mancia competente. Speelfilm. Europa-cyclus. **18.00** Nieuws. Aansl.: Appuntamento al cinema. **18.15** Cose dell' altro mondo. Serie. **18.40** Nancy, Sonny & Co. Film. **19.10** Fra nonni e nipoti. Film. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 Sport. **20.40** Quark speciale. **21.45** Dal Negombo di Lacco Ameno - Ischia la S.P.A.I. **23.00** Nieuws. **23.05** Dalla 50a Mostra Internazionale del Cinema Venezia Cinema '93. **00.00** Laatste nieuws. **00.30** Mezzanotte e dintorni. **01.15-06.00** Prove tecniche di trasmissione.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Medische tips. **10.20** Pop goes summer. **10.45** Whatever happened to...? **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.25** Rupert. **11.35** A summer good morning. **12.00** nws. **12.05** Carol and Compagny. **12.30** My wilderness reprieved. **13.00** nws. **13.05** King of the road revisited. **13.30** Pebble Mill encore. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws.

Eurosport

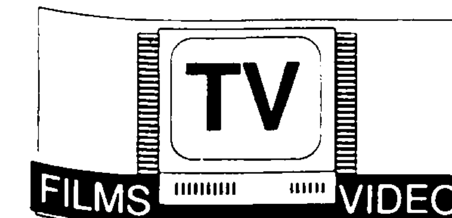
08.30 Aerobics. **09.00** WK Roeien. (herh.). **10.00** Golf. Eur. Masters. **12.00** Triathlon. De Ironman. **13.00** Eurogoals. (herh.). **14.00** Motorsport. Grand Prix. (herh.). **16.00** Kunstschaatsen. (herh.). **18.00** Eurogoals. (herh.). **19.00** Eurofun. (herh.). **19.30** Eurosportnews. **20.00** Amer. Football. Nat. Football League: Dallas - Washington. **22.00** Boksen. **23.00** Snooker. World Classics vanuit Antwerpen. **01.00-01.30** Eurosportnews. (herh.).

MTV

07.00 Awake on the wild side. **10.30** Marijne van der Vlugt. **13.00** Greatest hits. **14.00** Simone. **16.30** The report. **16.45** At the movies. **17.00** News. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial MTV. **18.00** The soul of MTV. **18.30** Music non-stop. **20.00** Sports. **20.30** Most wanted. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Hit list UK. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

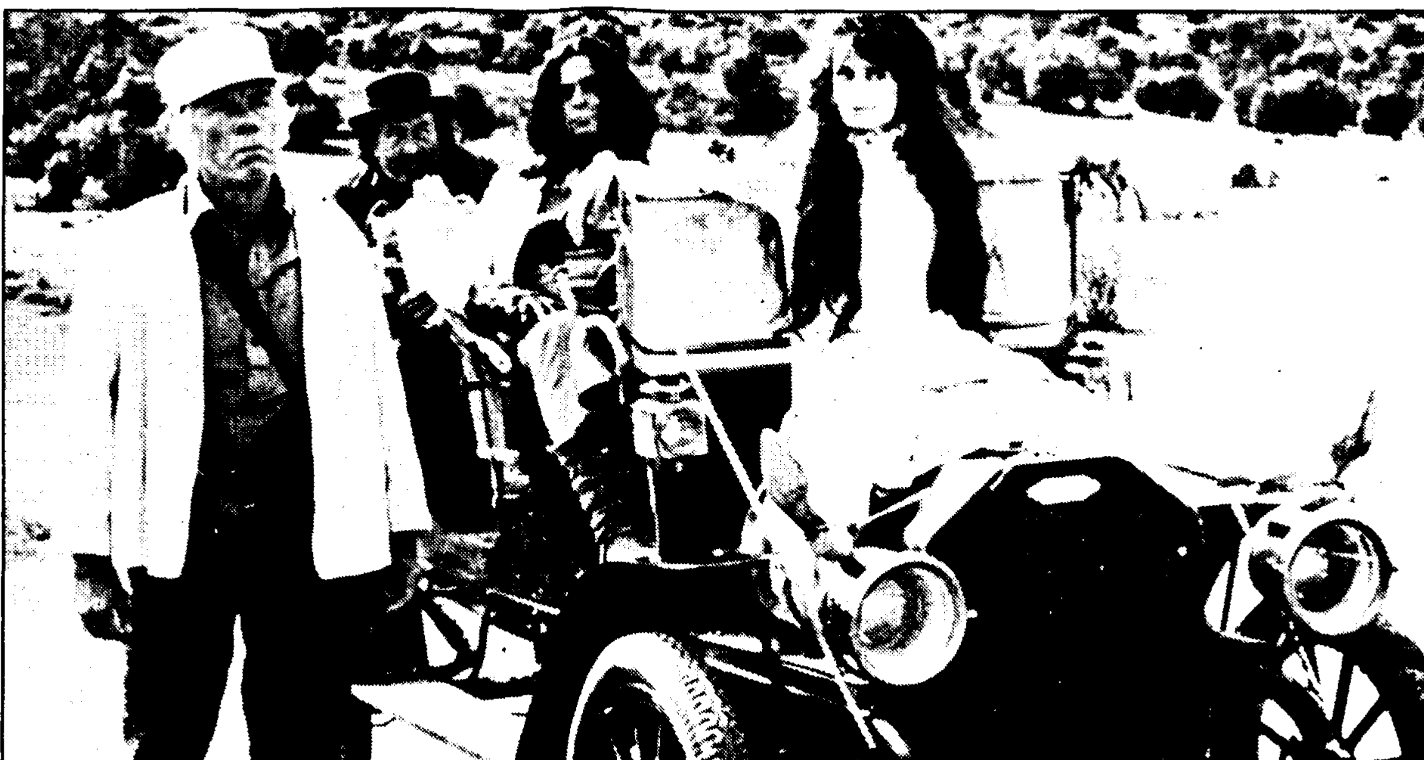
24 uur per dag nieuws, met om: **09.45** CNN newsroom. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King. **17.30** CNN and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Monéyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.30** Showbiz today.

RTL4
13.00 Great Scout and Cathouse Thursday (USA,1976).
Misdaad komedie van Don Taylor. Twee zwendelaars denken snel rijk te worden door een paar prostituées te kidnappen.
Met Lee Marvin en Oliver Reed.

BBC 1
15.15 Hollywood or Burst (USA,1956). Komedie van Frank Tashlin.
Twee vrienden winnen een auto, de een wil hem zo snel mogelijk verkopen om zijn gokschulden af te lossen, de ander wil het liefst naar Hollywood rijden.
Met Jerry Lewis en Dean Martin.

België/TV 2
22.00 Try this one for Size (Sauf votre respect - Frankrijk,1989).
Misdaadfilm van Guy Hamilton.
Op een kunsttentoonstelling wordt een antiek beeldje gestolen. Een oud politieagent krijgt van de verzekeringsmaatschappij de opdracht het op te sporen.
Met Arielle Dombasle en Michael Brandon.

● *Scène uit 'The Great scout and Cathouse Thursday' met Lee Marvin (links). (RTL4 - 13.00 uur).*

Super Channel
23.00 Mon oncle Antoine (Canada,1971).
Aangrijpende, veel bekroonde film van Claude Jutra over het leven van alledag in een dorpje in Quebec in 1940.
Met Jean Duceppe en Lyne Champagne.

Duitsland 3 West
23.00 The Usual (USA,1991).
Sympatieke low-budgetfilm van Eric Tretbar.
Meisje uit de provincie trekt naar Minneapolis waar twee jongens verliefd op haar worden. Een van hen vertrekt naar New York.
Met Lisa Todd en Steve Epp.

Duitsland 1
00.50 Love Me or Leave Me (USA,1955).
Een van de betere musicalfilms uit de MGM-studio's. Zangeres is verliefd op gangster.
Met Doris Day en James Cagney.

BBC 1
01.00 Impulse (USA,1984).
Matige thriller van Graham Baker. Dorpsbewoners verliezen na een aardbeving ieder normbesef.
Met Tim Matheson en Meg Tilly.

radio

Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 nieuws. 7.07 Echo. 9.05 Dingen die gebeuren (M/V). 12.07 NCRV's Hier en nu (12.45 Aandacht voor agrarische actualiteiten.). 14.05 Veronica Nieuwsradio. 19.04 Tros Interaktief. 20.04 Tros Klantenservice. 22.04 Veronica sportradio. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 For the record. 2.02 Geen tijd. 5.02-7.00 Ochtendhumeur.

Radio 2

Elk heel uur nieuws.
7.04 Sugar in the morning. 9.04 Arbeidsvitaminen op 2. 11.04 Mezzo. 12.04 Het beleg van Hilversum. 14.04 De gouden greep. 15.04 Formule 2. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Andermans veren. 20.04 Album. 22.04 Limelight. 23.04-24.00 De Skymasters Trophy 1993.

Radio 3

Elk heel uur nieuws.
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Forza. 21.04 Villa 65. 0.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Zone. 4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Een goede morgen met Mr. Gerrit-Jan Ribbink. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert. I. Symf. Ork. Tsjechische Omroep met viool; II. 12.15 Pianomuz. 13.04 De klassieke top 10 en nieuwe klassieke cd's. 14.00 Middagconcert. I. Radio Filharm. Ork. en Groot Omroepkoor met sopraan en mezzo-sopraan; II. Noord-Hollands Philharm. Ork. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Leger des Heilskwartier. 17.15 Muziek in vrije tijd. 18.04 Geloven in muziek. 18.30 Orgelconcert. 19.00 Klassiek in vogelvlucht. 20.02 Avondconcert. I. Pianumuz.; II. 21.30 Muz. voor slagwerk. 22.30 Orgelbespeling. 23.00 De oratoria van G. F. Händel. 23.30-24.00 Songs of praise.

Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.07 1008 AM. 8.50 Snippers. 8.55 Waterstanden. 9.02 VPRO's dinsdag op 5, met om 9.02 Marjoke Roorda is in gesprek; 9.45 Instituut Schreuders; 10.02 Ontmoetingen in de natuur met Gied Jaspars; 10.42 De jazz van Pete Felleman; 11.02 Ischa; 12.02 De Omgekeerde Wereld; 12.50 Het Niek Stein-archief; 13.10 Aardse zaken; 14.02 Passages passanten; 15.02 Boeken; 16.00 Stenen des aanstoots; 16.20 Kunstclips. 17.10 Radio UIT. 17.50 D '66. 18.02 Tot uw dienst. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Actualiteiten in het Chinees. 21.00 Van belang. 23.00-24.00 Het paradijs.

Omroep Limburg

Elk heel uur ANP-nieuws
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenland rubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg Aktueel. 9.00 Tussen de Bedrijven door, verzoekplaten. 11.00 De ruilbeurs: luisteraars helpen luisteraars bij het opsporen van lang gezochte voorwerpen, met Hubert van Hoof. 12.00 Limburg Aktueel met nieuws en achtergronden. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenland rubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Mediarubriek Horen Zien en Vragen. 14.00 Licht Limburgs, nonstopmuziek. 15.00 Groene Golf, natuur en milieuprogramma. 16.00 Cultuurmagazine Festival.
17.00-18.00 Limburg Aktueel.

België/Radio 2

06.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 Regionaal (6.30, 7.00. 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Soes met een goede raad van tante Kaat en de soesafoon. 10.00 Nieuws. 10.03 Antilope: open blik op het dagelijks leven. 11.50 Het koekoeksnest, radiofeuilleton. 12.00 Radio 2 Regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Mokka: leuke, internationale muziek bij de betere koffie. 14.00 De gewapende man: Belgische muziek met studiogasten en live-music. 17.00 Radio 2 Regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 CoKoen: lichte muziek met Koen Crucke. 20.00 Lukraak. 22.00 Nieuws 22.10 De Nachtwacht. Stemmig muziekprogramma om de nacht in te gaan. 23.30-06.00 Nachtradio (nieuws om 24.00, 05.00 en 05.30).

België/BRF

Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Verantstalltungstips; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt (Tips und Musik à la carte. (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18.35 Klassik Musikjournal. 20.00-20.05 Nachrichten.

Happy RTL Radio

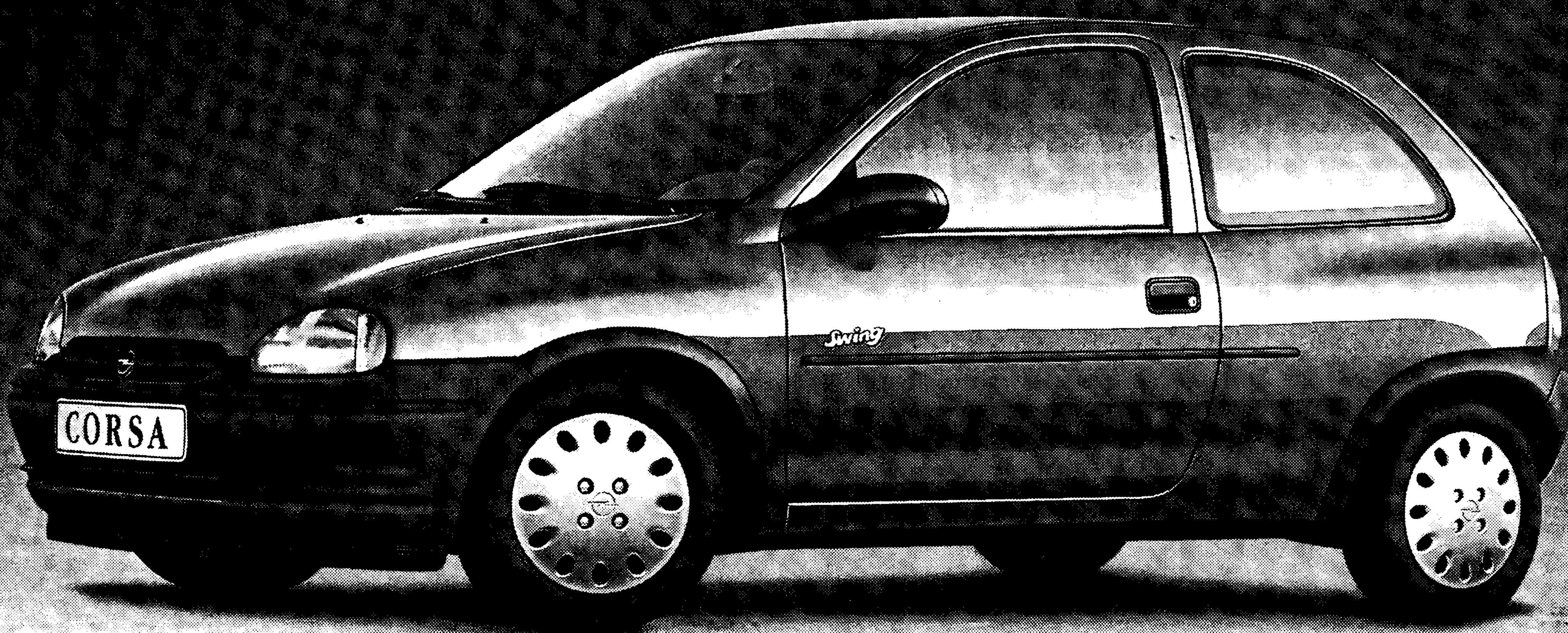
Elk heel uur nieuws. 07.03 De start met Bart, Bart van leeuwen. 09.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag, Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4

04.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. (7.00 en 8.00 nieuws). 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt. (met om 13.00 Mitmenschen, 14.00 Nieuws en 14.05 Sachwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress (18.00 Nieuws; 19.00 Auf ein Wort; 19.30 Ohrenbär, voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. (22.00 Nieuws). 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress (elk heel uur nieuws).

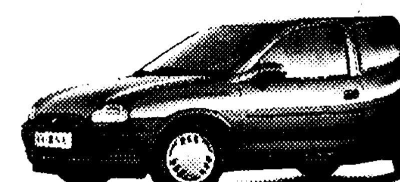
Als je de krant leest, dan kom je maar tot één conclusie.

Je bedoelt dat het goede tijden zijn voor een nieuwe Opel?

Afgebeeld: Corsa Swing 3-deurs.

Dat het niet zo goed gaat met de Nederland economie is inmiddels bekend. Wie 'n nieuwe auto kopen, zal dus zeker niet over één nacht ijs gaan. Zoals u weet staat Opel garant voor betrouwbaar-

Corsa vanaf ƒ 23.200,-

De Corsa Swing heeft standaard o.a.:
• 6-speakersysteem en dakantenne • ventilatiesysteem met pollenfilters en recirculatie • Opel veiligheidspakket • info-display (tijd, datum en buitentemperatuur) • moderne wieldoppen • 2-spaaks stuur • verstelbare neerklapbare achterbankleuning • waarschuwingszoemer brandend licht • vanbinnen uit verstelbare buitenspiegels.
Corsa Swing (3-deurs 1.2i-liter) vanaf **ƒ 23.700,–**

heid, duurzaamheid en veiligheid. Compleet uitgevoerde auto's met een zeer doordachte vormgeving.

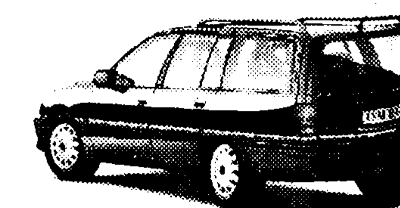
Astra vanaf ƒ 28.600,-

Of u nu kiest voor de dynamische Corsa, populaire Astra, de veelzijdige Vectra of de prestigieu Omega. De voordelig geprijsde pakketten extra's op de diverse modellen maken het juist nu extra interessant om voor een nieuwe Opel te kiezen. De lage kilom terprijs en spreekwoordelijk hoge inruilprijs maken investering ook op de lange termijn interessant.

Vectra vanaf ƒ 34.950,-

Kom daarom nu snel naar een van de vele Opel dealers voor een onthullende proefrit en ervaar dat het juist nu goede tijden zijn voor een nieuwe Opel...

Omega Stationwagon vanaf ƒ 46.45

OPEL

OPEL FINANCIERING. Uw Partner in geldzaken. Prijzen inclusief B.T.W. exclusief kosten rijklaar maken. Prijs- en specificatiewijzigingen voorbehouden.

HET ZIJN GOEDE TIJDEN VOOR EEN NIEUWE OPEL

Limburgs Dagblad **piccolo's** Voor méér resultaat!

Als u ons voor 12 uur 's ochtends belt, staat uw **PICCOLO** de volgende dag al in het Limburgs Dagblad.

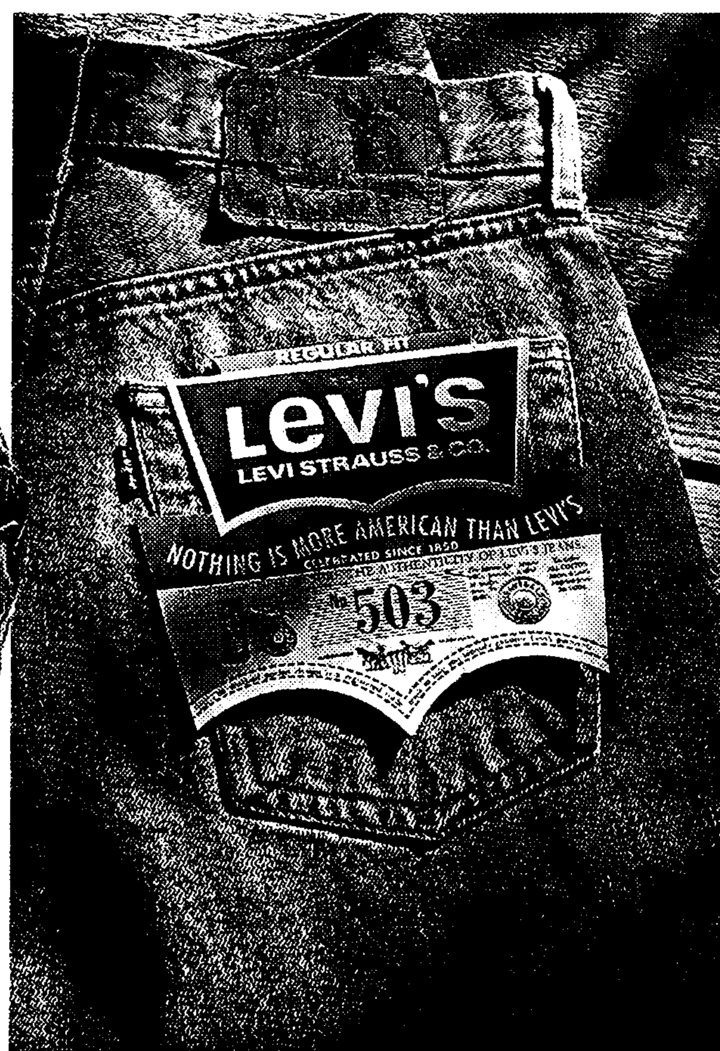
Bel 045-719966

WEEKVOORDEEL

Zijdezacht jack in microfibre. Met afritsbare capuchon en imitatie-bontrand. In de kleuren antraciet, groen en zalm. Maten: 38-46.
~~229.-~~ **179.-**

Vista

Levi's jeans 503. Regular fit. Stone-washed denim. Maten: 28-38, lengte: 32,34 en 36.
~~149.95~~ **99.-**

Sony stereo radiocassetterecorder met CD speler. Radio ontvangst van LG, MG en FM stereo. CD-synchro dubbing. Microfoon aansluiting met mix-mogelijkheid. ~~349.-~~ **289.-**

Casio rekenmachine FX-82 LB. Met alle funkties voor het middelbaar onderwijs en vele vervolgopleidingen. Nederlandse handleiding, hardcase en batterijen. ~~24.95~~ **19.-**

V&D IS ELKE ZATERDAG TOT 18.00 UUR GEOPEND.
Aanbiedingen geldig t/m zaterdag 11 september (zolang de voorraad strekt). Model- en prijswijzigingen, tevens zetfouten voorbehouden.

VROOM & DREESMANN

Limburgs Dagblad Regionaal

Dinsdag 7 september 1993 Pagina 11

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

Huiskamerproject bij station kost bijna miljoen gulden

Heerlen vangt dagelijks honderd verslaafden op

Van onze verslaggever

HEERLEN – De gemeente Heerlen wil nog dit jaar bij het station een Opvang- en Adviescentrum voor verslaafden (OAC) openen. Er worden dagelijks honderd bezoekers verwacht. Ze kunnen in het OAC terecht voor medische hulp, advies, eten, een douche en 'huiskamersfeer'.

De verslaafden worden begeleid door negen professionals en waarschijnlijk vrijwilligers van het huidige Inloophuis. Heerlen investeert jaarlijks bijna negen ton in de opvang. Naast het OAC wordt, ook nog dit jaar, een politiebureau geopend. Burgemeester Jef Pleumeekers zegt dat Heerlen een forse inspanning wil doen om de overlast van verslaafden rond het station beter beheersbaar te maken.

In de regio Heerlen wonen 1200 tot 1500 verslaafden. „Het gaat om een van de grootste maatschappelijke problemen van deze tijd. Dat is ook niet met een OAC op te lossen," waarschuwt Pleumeekers voor te hoge verwachtingen.

Het Consultatiebureau voor Alcohol en Andere Drugs (CAD) hoopt in het opvangcentrum beter contact te kunnen leggen met de verslaafden. „Ze kampen vaak ook nog met psychiatrische problemen en ze vereenzamen vaak," zegt Laurens Melisie van het CAD. Het opvangcentrum zal verslaafden uit Duitsland en de Randstad weren. „Zo hopen we een bezoek aan Heerlen voor die mensen minder aantrekkelijk te maken," zegt Pleumeekers.

Het opvangcentrum is dagelijks geopend van 10.30 tot 16.30 uur en van 18 tot 21.30 uur. „Door die onderbreking willen we bereiken dat mensen niet de hele dag in het OAC rondhangen, maar op zoek gaan naar alternatieven," verklaart wethouder Dorien Visser (Welzijn).

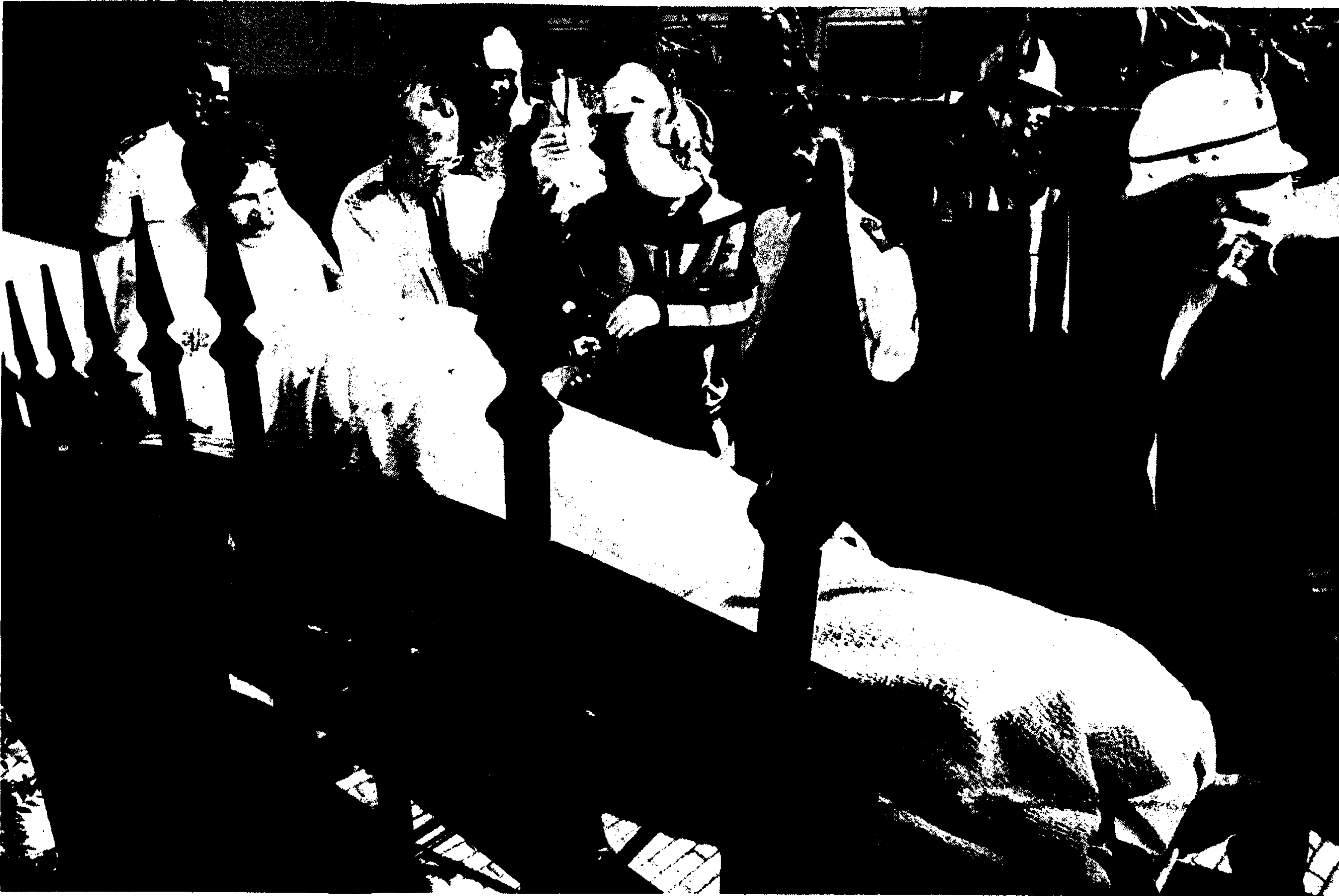
De politie zal er streng op toezien dat in en rond het OAC geen drugs worden verhandeld of gebruikt. „Vanuit het nieuwe bureau wordt intensief gesurveilleerd. We willen het agressieve gedrag van de verslaafden verminderen. Ik verwacht een positieve invloed op de openbare orde," zegt Harry Vodeb, chef van de nieuwe politiepost.

De politie denkt de verslaafden ook weg te kunnen houden uit de voetgangerstunnel, waar ze nu massaal drugs dealen en gebruiken. Een besluit over (tijdelijke) sluiting van die tunnel is nog niet gevallen.

De gemeente houdt op dinsdag 14 september in de Stadsschouwburg een informatie-avond over het nieuwe opvangcentrum. De omwonenden van de Willemstraat en omgeving laten echter op voorhand al weten dat ze het OAC niet zien zitten. Ze vrezen een 'negatief maatschappelijk uitwerkingseffect'.

Zie verder pagina 13

Commentaar

● *Een Duitser die op de vlucht voor de politie met zijn bovenbeen in een hek is blijven hangen, wordt afgevoerd met een afgezaagde speerpunt in zijn been. De brandweer moest de speerpunt losknippen, waarna de man in het ziekenhuis werd geopereerd. Rond kwart voor vier zag een Heerlense politiepatrouille de 34-jarige Duitser in de Stationsstraat zonder helm op een gestolen motor rijden. De politie hield de man op de Spoorsingel aan en begon een bekeuring uit te schrijven. Ineens rende hij weg via de Roebroekgats naar de Willemstraat. Daar ging hij een oprit binnen, sprong over een hek, maar viel met zijn bovenbeen in een scherpe punt. Daar bleef de Duitser hangen. De politie kon de man niet bevrijden uit zijn benarde positie. De brandweer knipte met een hydraulische kniptang de punt los, waarna de man met de punt in zijn been naar het ziekenhuis werd vervoerd.* Foto: KLAUS TUMMERS

Defensie passeert DSM voor order

DEN HAAG – DSM wil een gesprek met de Tweede Kamer omdat het ministerie van Defensie een order voor 18.000 scherfwerende vesten aan een buitenlands bedrijf heeft gegeven.

DSM-dochter Dyneema schreef vorig jaar in op de order, evenals Akzo-dochter Twaron en het buitenlandse bedrijf Dupont. Kortgeleden koos Defensie voor Dupont. Volgens DSM bood Dupont een lagere prijs. „Daardoor vielen de Nederlandse aanbieders, maar vooral een produkt dat een betere bescherming biedt, buiten de boot," aldus J.L. Schneider van Dyneema in een brief aan de Kamer.

Schneider meent dat met de keuze voor Dupont de overheid de kans voorbij laat gaan om Nederlandse technologie in het buitenland te profileren. In de brief vraagt hij namens Dyneema om een gesprek met de Vaste Kamercommissie voor Defensie over de procedures bij het ministerie voor het verwerven van Defensieorders.

Verband cara en DSM onduidelijk

GELEEN/HEERLEN – Het staat niet vast dat er een verband is tussen de hoge sterfte aan cara in de Westelijke Mijnstreek en de vestiging van het chemieconcern DSM. Dat vinden de GGD in Geleen en DSM.

GGD-onderzoeker René Cardinaals wijst erop dat nader onderzoek nodig is voordat een dergelijke conclusie is te trekken. „Dan zou je een regio met zo'n fabriek moeten vergelijken met een regio zonder zo'n bedrijf. We zijn niet te laf voor een harde stellingname, maar dat doen we pas als daartoe aanleiding is." Cardinaals kan waarschijnlijk pas volgend jaar definitieve conclusies trekken.

Uit het GGD-onderzoek bleek dat in de Westelijke Mijnstreek dubbel zoveel mensen overlijden aan cara als landelijk. Ook hart- en vaatziekten en maagkanker, longontsteking en suikerziekte komen in deze regio relatief vaak voor. De gemeenteraad Geleen en het Graetheidecomité uitten daarop het vermoeden dat de slechte gezondheidstoestand verband houdt met DSM.

Ook DSM zegt dat nader onderzoek nodig is. Een woordvoerder wijst erop dat het cara-onderzoek nog niet is afgerond. „DSM wacht de definitieve uitkomsten van het onderzoek af. Als blijkt dat we meer moeten doen om de vervuiling terug te dringen, zullen we actie ondernemen." De DSM-woordvoerder wijst verder op een eerder onderzoek van de Rijksuniversiteit Limburg in opdracht van DSM. Daaruit bleek dat DSM maximaal een vijfde bijdraagt aan de totale luchtvervuiling in de regio. Volgens het RL-onderzoek is wel nader onderzoek nodig naar de combinatie van zwaveldioxide en fijn stof. De combinatie kan effect hebben op de luchtwegen.

Man verkracht 17-jarig meisje

HEERLEN – In een steegje aan het Bodemplein in Brunssum is vrijdagnacht om kwart over twaalf een 17-jarig meisje uit die plaats verkracht. De dader, een 26-jarige Heerlenaar, kon zondagavond naar aanleiding van het signalement en na een uitgebreid onderzoek door de politie Brunssum/Onderbanken in zijn woning aan de Parkweg in Heerlen worden aangehouden. De man had het meisje, dat een bezoek bracht aan een dansgelegenheid in de Rumpenerstraat, met een smoes naar buiten gelokt en vervolgens verkracht in de steeg. Hij heeft bekend en zit vast op het politiebureau.

Spoorwegman vindt verkoold lijk vrouw

VERVIERS – Op het terrein van het spoorwegstation van Montzen (Verviers) is het verkoold lijk aangetroffen van een circa 25-jarige vrouw. Een man merkte rook op in het elektriciteitscentrum van het station. Hij ging op onderzoek uit en deed de lugubere vondst. Het slachtoffer bleek een lading van 70.000 volt te hebben gekregen. De politie heeft een onderzoek ingesteld.

Born ziet af van dwangsom Barge

BORN – De gemeente Born eist de aangekondigde dwangsom tegen havenbedrijf Barge Terminal niet op, omdat Barge heeft voldaan aan de eis op het gehele werkterrein een vloeistofdichte vloer aan te leggen. Eigenlijk had Barge al op 1 september daarover moeten beschikken, maar Born accepteert dat Barge kampte met overmacht: de bouwvakantie en het vaak regenachtige weer, waardoor het niet mogelijk was de vloer eerder aan te leggen. Born wil wel dat Barge Terminal in ruil twee procedures voor de Raad van State intrekt. Daar heeft het bedrijf een procedure aangespannen tegen de dwangsom en tegen de verplichting een vloeistofdichte vloer aan te leggen. Wethouder Th. Daniëls (CDA) vindt dat door het afzien van de dwangsom en de aanleg van de vloer beide procedures zijn achterhaald.

Ruziezoeker steekt Amerikaan neer

HEERLEN – Een 21-jarige Amerikaanse militair is zondagnacht door een Heerlenaar met een mes in zijn wang gestoken. De Heerlenaar maakt deel uit van een groep van tien mannen rond de twintig jaar die de laatste tijd regelmatig overlast veroorzaakt in de Heerlense binnenstad. In een friture aan het Wilhelminaplein begonnen de tien mannen rond vier uur 's nachts andere klanten te provoceren. Onder de klanten bevonden zich enkele in Duitsland en België gelegerde Amerikaanse militairen. Toen ze naar buiten liepen, begonnen de mannen hen te slaan en te schoppen. Een van hen trok een mes en stak de militair in zijn wang. De militair rende hevig bloedend de straat op. De politie hield met behulp van een politiehond drie verdachten aan. Onder hen bevindt zich ook de vermoedelijke dader van de steekpartij. De aangehouden mannen zijn 22, 20 en 19 jaar oud en allen afkomstig uit Heerlen. De militair kon na het hechten van zijn wond weer naar huis.

Trio bekent moord op caféhoudster

AKEN – Drie mannen in Aken hebben bekend dat ze in maart een 44-jarige caféhoudster met messteken vermoordden tijdens een overval. De drie mannen zeiden dat de vrouw tijdens de overval zoveel kabaal maakte, dat zij haar letterlijk tot zwijgen hebben gebracht. De zaak kwam aan het rollen toen een van de mannen berouw kreeg en zijn daad aan een reclasseringsambtenaar opbiechtte. Het slachtoffer van de moord werd op 13 maart op straat gevonden. Tijdens het onderzoek is gebleken dat zij ondanks tientallen messteken nog geprobeerd heeft hulp te krijgen op straat.

Forse straffen voor plegers incest

MAASTRICHT – De rechtbank in Maastricht heeft een 43-jarige Maastrichtenaar conform de eis van de officier van justitie veroordeeld tot achttien maanden gevangenisstraf, waarvan zes voorwaardelijk wegens het plegen van incest met zijn twee dochters. De rechtbank kwam vooral tot een veroordeling na een getuigenis van de jongste van de twee dochters in de rechtszaal. Een 42-jarige Geleendenaar die ontucht met twee kinderen van zijn vriendin pleegde, werd door de rechtbank veroordeeld tot negen maanden, waarvan zes voorwaardelijk. Officier van justitie Van Atteveldt eiste veertien dagen geleden twintig maanden, waarvan zes voorwaardelijk. o/z

Gescheiden inzameling werpt vruchten af

Minder Limburgs huisvuil naar stort

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Aan de groei van de Limburgse afvalberg lijkt een einde te komen. Deze provincie heeft de afgelopen jaren vijf tot tien procent minder huisvuil hoeven storten dan de hoeveelheid waarmee de provincie rekening hield. Dat komt door de toename van gescheiden inzameling.

Dit blijkt uit het provinciale Milieubeleidsplan 1995-1998, waarin het bestaande beleid tegen het licht is gehouden. In het rapport meldt het provinciebestuur een lichte afname van gestort huishoudelijk afval, zonder exacte cijfers te noemen. Er zijn wel cijfers over de hoeveelheid gescheiden ingezameld huisvuil. Dat is toegenomen van 44.000 ton in 1988 tot 78.000 ton in 1992. Dit is redelijk in de lijn met de taakstelling, vinden Gedeputeerde Staten (GS).

Ook groenafval belandt steeds minder op het stort. Veel afval uit plantsoenen wordt ter plaatse versnipperd, veilingafval (17.000 ton per jaar) wordt niet meer gestort maar gebruikt als veevoer en champignonmest gebruikt in de landbouw.

De inzameling van klein chemisch afval, zoals batterijen en verf, noemen GS een succes. Huishoudens leveren dertig tot veertig procent meer in dan waarop de provincie had gerekend. Bedrijven leveren klein chemisch afval ook steeds vaker gescheiden in.

De hoeveelheid gestort bouw- en sloopafval is geslonken tot circa 200.000 ton. Ongeveer 400.000 ton sloopafval wordt nu jaarlijks opnieuw gebruikt dank zij een netwerk van acht puinbrekers.

Alleen de verwerking met het gigantische mestoverschot in Limburg valt tegen. De hoeveelheid mest is bovendien twintig procent groter dan geraamd. Initiatieven voor verwerking hiervan komen volgens GS te langzaam van de grond. Momenteel wordt circa 60.000 ton mest per jaar verwerkt, een tiende van de benodigde verwerkingscapaciteit.

Omdat de provincie het Limburgse huishoudelijke en bedrijfsafval vanaf 1996 wil verbranden in Maasbracht, wordt momenteel naarstig gezocht naar een stortplaats voor gevaarlijk afval en voor reststoffen (vliegas, slakken en rookgasresiduen) van de geplande afvalverbrander. De afvalverbrander krijgt een capaciteit van 600.000 ton per jaar. Na verbranding blijft 200.000 ton chemisch afval over.

Een van de volgens GS geschikte stortlokaties is de stortplaats Zinkwit in Eijsden, momenteel in gebruik voor huishoudelijk en bedrijfsafval. GS zoeken nog naar een tweede lokatie.

Geen water Rode Beek voor golfbaan

BRUNSSUM – Golf bv in Brunssum mag van het Waterschap Roer en Overmaas geen water meer onttrekken aan de Rode Beek. De natuur- en ecologische belangen lopen volgens het waterschap anders gevaar.

Golf bv, de provincie en het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg overleggen over een alternatief. Golf bv heeft dagelijks vijfhonderd kubieke meter water nodig voor het vochtig houden van de 'greens' op de golfbaan Brunssummerheide. Een alternatief is het oppompen van grondwater. Omdat de provincie het grondwatergebruik wil terugdringen, staat ze niet toe dat Golf bv geheel met grondwater in de dagelijkse behoefte voorziet. Volgens de provincie wordt gedacht aan het gebruiken van regenwater. Dat zou kunnen worden opgevangen door de poelen op de golfbaan uit te diepen.

wie sprookjes vertelt
hoopt op sprookjes

wie naar sprookjes
luistert
gelooft in sprookjes

punaise

Minder belangstelling toeristen voor Limburg

ROERDALEN – Met het imago van Limburg als vakantiebestemming is niets mis, maar de concurrentie ligt op de loer en vooral de kustprovincies zijn in opmars. De provinciale VVV is er alles aan gelegen om de afnemende aandacht voor Limburg om te buigen. Dat zei directeur R. de Jong van de Limburgse VVV bij de presentatie van een actieplan voor de jaren 1994-'97 in Roerdalen.

Het Limburgse imago moet worden opgevijzeld door een nieuwe brochure in vijf talen en één gids voor vakantie en vrije tijd voor heel Limburg. Bijzondere aandacht gaat uit naar cultuur-historische trekpleisters, het waterrecreatiegebied in Midden-Limburg, dagrecreatieattracties en de verlenging van het vakantieseizoen. Ook komt er een promotiefilm onder de titel 'De Limburg Symfonie'.

Uit onderzoek is gebleken dat steeds meer Nederlanders voor een vakantie in eigen land kiezen. Bijna zestig procent ziet Limburg als een goede vakantiebestemming, maar slechts achttien procent komt daadwerkelijk naar Limburg.

De belangstelling voor Limburg vanuit het buitenland groeit. Maar, zegt directeur De Jong, de buitenlanders besteden steeds minder. Een verklaring daarvoor is de teruggloop van langere vakanties, met 11,7 procent. Vaker en korter op vakantie, is de trend. Het aantal kortere vakanties is dan ook met acht procent gestegen. Vandaar dat de provinciale VVV mikt op verlenging van het seizoen. In het voorjaar en najaar zal de VVV Limburg om die reden ook paginagrote advertenties gaan plaatsen.

Van het aantal overnachtingen per jaar in Nederland (vorig jaar 40,6 miljoen) worden er 6,9 procent doorgebracht in Limburg. Ten opzichte van het jaar daarvoor een daling van 0,3 procent. Volgens de VVV-directeur hebben vooral de kustprovincies geprofiteerd van mooie zomers.

De promotie van Limburg in het buitenland zal zich vooral richten op Duitsland en België. Nieuwe markten denkt de VVV aan te boren in Italië en Frankrijk.

Met vreugde geven wij kennis van de geboorte van onze dochter en zusje

Sanne

Myléne en Mark
Feron-van den Bongard,
Michelle.

Heerlen, 3 september 1993,
Aletta Jacobsstraat 19.

Heerlen, vrijdag 3 september 1993.
Met vreugde geven wij kennis van de geboorte van ons zoontje

Erik

Petrus Diane Jacoba

Cobi en Henrie Lenoire-Kers,
Fossielenerf 21,
6413 LN Heerlen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat wij samen met hem mochten beleven, geven wij u kennis dat, na ziekte, op de leeftijd van 39 jaar is overleden

Hessel Annema

☆ 20 juni 1954 † 3 september 1993

Valkenburg a/d Geul: C. Annema-Sijbesma
Maastricht: Carien en Tom
Valkenburg a/d Geul: Maarten
Valkenburg a/d Geul: Jochem

Landgraaf
Woonvorm Schaesberg
Melcherstraat 76

Corr.adres: Seringenstraat 9
6301 XD Valkenburg a/d Geul

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben woensdag 8 september a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Broekhem.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren voor de aanvang van de uitvaartdienst in de kerk.

Voor de zielerust van de overledene zal heden, dinsdag 7 september, om 19.00 uur de avondwake gehouden worden in voornoemde kerk.

Hessel is opgebaard in mortuarium Smeets, Spoorlaan 29 te Valkenburg aan de Geul. Bezoek dagelijks van 17.00 tot 18.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Hessel

wij zullen je missen.

Directie, bewoners en medewerkers
Woonvorm Schaesberg

---

†

Zij is plotseling van ons weggenomen,
haar plaats in huis is nu leeg.
Zij geeft ons niet meer haar hand.
De dood verstoorde de mooiste band.

Heden overleed tot onze diepe droefheid geheel onverwacht in de leeftijd van 72 jaar onze lieve en zorgzame moeder en schoonmoeder, lieve oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Anna Gertruda Nelissen

weduwe van

Gerardus Johannes Lemmen

De bedroefde familie:
Kerkrade: Karel Lemmen
Aggie Lemmen-Vandermeulen
Gonnie en Leonie
Familie Nelissen
Familie Lemmen

Kerkrade, Hoofdstraat 43c, 3 september 1993
Corr.adres: Pierre Zeijenstraat 17
6464 HJ Kerkrade

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op donderdag 9 september om 11.00 uur in de parochiekerk H. Catharina te Holz-Kerkrade, waarna crematie te Heerlen.

Voor vervoer is gezorgd.

Tijdens de avondmis op woensdag a.s. om 19.00 uur zal moeder bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Moeder is opgebaard in het streekmortuarium, gelegen aan de Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

† [illegible] Lemmens, 82 jaar, weduwe van Hendrikus [illegible]. Corr.adres: [illegible] 2, [illegible] Weert. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden woensdag 8 september om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Matthias te Leuken-Weert.

† Els Sons, 78 jaar, weduwe van Joep Stevens. Corr.adres: Kromstraat 40, 6041 XD Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 8 september om 14.00 uur in de H. Joseph kerk te Roermond (Kemp).

† [illegible], 84 jaar, weduwe van Piet Vallen. [illegible] 5, 6093 AL Heythuysen. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden woensdag 8 september om 10.30 uur in de noodkerk van St.-Petrus, Heverstraat 43 te Heggel.

† [illegible] Leenen, 73 jaar, echtgenoot van Mia Jansen. [illegible] 18, 6071 CD Swalmen. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden donderdag 9 september om 10.30 uur in de St.-Stephanuskerk te Neer.

† Corry Bonnemayer, 72 jaar, weduwe van Jac. [illegible] van Vlodrop. Corr.adres: Achter de Hoven 5, 6095 KN Baexem. De uitvaartdienst zal worden gehouden donderdag 9 september om 11.00 uur in de O.L.V. Munsterkerk te Roermond.

† Maria Peeters, 86 jaar, echtgenote van Josef Heemels, De Steeg 3, 6094 EV Meijel. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden donderdag 9 september om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Andreas te Melick.

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een leven dat getekend werd door goedheid, oprechtheid, eerlijkheid en eenvoud, heeft ten gevolge van een noodlottig ongeval de Heer tot Zich genomen onze innigstgeliefde vader, schoonvader, groot- en overgrootvader

Stefan Janiczak

begiftigd met Pro Ecclesia et Pontifice
Bene Merenti
en ere-medaille in goud verbonden
aan de Orde van Oranje Nassau

weduwnaar van

Stanislawa Szymanowska

Hij overleed in de leeftijd van 85 jaar, na voorzien te zijn van het h. oliesel.

Schaesberg: Franz Janiczak †
Annie Janiczak-van Horck
Hilversum: Jan Janiczak
Hanneke Janiczak-Meijer
Schaesberg: Lenie Wetsels-Janiczak
Wiel Wetsels
Schaesberg: Josef Janiczak

Kakert, 6 september 1993
Bejaardenverzorgingstehuis De Dormig
Corr.adres: Houtbaan 23, 6372 MA Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op donderdag 9 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Barbara te Schaesberg-Kakert.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondwake is op woensdag 8 september om 18.15 uur in de kapel van Huize De Dormig, Op de Heugden 100 te Schaesberg.

Tevens wordt hij herdacht op woensdag tijdens de avondmis in de parochiekerk van St. Barbara te Schaesberg-Kakert om 19.00 uur.

Vader is opgebaard in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 16.00 uur tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wij zijn diep verslagen door het onverwachte overlijden van onze oud-koster

Stefan Janiczak

ten gevolge van een tragisch ongeval vlak bij zijn geliefde kerk, waar hij samen met ons het parochiefeest kwam vieren.

Zijn hele leven was verweven met kerk en parochie van de Kakert.

Meer dan 55 jaar lang heeft hij zich pro Deo met hart en ziel ingezet voor onze geloofsgemeenschap. Woorden schieten te kort om onze dankbaarheid tot uitdrukking te brengen. Zijn naam blijft voorgoed verbonden met die van onze Barbaraparochie.

Kerkbestuur St. Barbara
Kakert-Landgraaf
Matth. [illegible], pastoor

[illegible] dat wij [illegible] mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat na een werkzaam leven, in Gods vrede van ons is heengegaan, onze zwager, oom en neef

Frans Willem Reulings

weduwnaar van

Leida (Lily) Lommen

Hij overleed in de leeftijd van 81 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Familie Reulings
Familie Lommen

Kerkrade, 5 september 1993.
Corr.adres: Niersprinkstraat 56,
6461 AT Kerkrade.

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal worden gehouden op donderdag 9 september a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk van St.-Petrus Martelaar [illegible] te Kerkrade-Chevremont.

Aansluitend zal de crematieplechtigheid plaatsvinden in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van de dierbare overledene woensdag 8 september om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West; gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

[illegible] voor wat hij voor ons betekende [illegible] zijn warme belangstelling [illegible] hebben wij geheel onverwacht afscheid moeten nemen van mijn lieve man, onze vader, schoonzoon, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Jef Slijpen

echtgenoot van

Mia Weusten

Hij overleed na een noodlottig ongeval tijdens zijn vakantie in Frankrijk, in de leeftijd van 69 jaar.

Margraten: Mia Slijpen-Weusten
Cadier en Keer: Maan Weusten-Slijpen
Familie Slijpen
Familie Weusten

6269 AN Margraten, 1 september 1993
Spriktstraat 57A

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op donderdag 9 september om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Margarita te Margraten, gevolgd door de crematieplechtigheid om 12.00 uur in het crematorium Heerlen, Imstenraderweg.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Avondmis woensdag 8 september om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

In plaats van kaarten

De Heer is mijn Herder.

Na een leven van eenvoud en liefde is vanmorgen rustig ingeslapen, onze schoonzuster, tante en nicht

Anna Maria Willems

Zij overleed in de leeftijd van 81 jaar.

Familie Willems

Kerkrade, 4 september 1993.
Corr.adres: Heiveldstraat 2, 6466 AK Kerkrade.

De crematieplechtigheid, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal worden gehouden op woensdag 8 september a.s. om 11.30 uur in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de ontvangkamer van het crematorium vanaf 11.15 uur.

Er is geen condoleren.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West; gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

---

†

Je handen hebben voor ons gewerkt.
Je hart heeft voor ons geklopt.
Je ogen hebben ons tot het laatst gezocht.
Rust nu maar uit.

Wij geven u kennis dat op 47-jarige leeftijd, voorzien van de h.h. sacramenten, van ons is heengegaan, mijn lieve man, mijn zorgzame vader, mijn zoon, onze broer, zwager, oom en neef

Lou Bronnenberg

echtgenoot van

Paula Lenz

Heerlen: Paula Bronnenberg-Lenz
Hugo
Familie Bronnenberg
Familie Lenz

6413 TK Heerlen, 5 september 1993,
Damasceusstraat 41.

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal worden gehouden op donderdag 9 september om 11.00 uur in de parochiekerk St. Joseph te Heerlerbaan-Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren is.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het uitvaartcentrum Dols, Grasbroekerweg 30 te Heerlen, woensdag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Met verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van

Jean Louis Bronnenberg

In hem verliezen wij, buiten een fijn collega, een zeer sympathiek en dankbaar voorzitter.

Algemeen Bestuur [illegible] Heerlen

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van

Leo Janssen

Met veel waardering denken wij aan hem terug. Wij wensen zijn echtgenote, kinderen, kleinkinderen en overige familieleden veel sterkte in deze dagen.

De collega's van de produkteenheid ouderdomspensioenen
Algemeen burgerlijk pensioenfonds

Het bericht van het overlijden van onze collega

Leo Janssen

heeft ons diep getroffen. Slechts twee maanden geleden ging hij vervroegd met pensioen, na 23 jaar vol inzet voor ons fonds te hebben gewerkt. Ons medeleven gaat uit naar zijn nabestaanden.

Namens alle Abp-collega's
wnd. president-directeur
mr. P.J. Bessemer

Verslagenheid overheerst bij het overlijden van onze collega

Leo Janssen

Sinds zijn indiensttreding in 1970 toonde hij zich een bekwame en behulpzame collega, die, ondanks zijn ziekte steeds opgewekt bleef. Zo blijft hij in onze herinnering.

Wij wensen zijn vrouw en kinderen de kracht dit verlies te dragen.

Namens de medewerkers
van het pensioenbedrijf Abp
mr. P. van Heugten

Rectificatie

De avondmis voor mevrouw

M. Stegerhoek-de Vries

wordt niet gehouden in de H. Martelaren van Gorcumkerk zoals reeds eerder vermeld, maar in de H. Hart van Jezuskerk te Schandelen-Heerlen op woensdag 8 september a.s. om 19.00 uur.

Dankbetuiging

Gaarne willen wij iedereen bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen tijdens de ziekte, het overlijden en de crematie van mijn echtgenoot, onze vader, schoonvader en opa

Cor Basten

Mevr. Ger Basten-Slinens
kinderen en kleinkinderen

Sittard, september 1993.

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 11 september 1993 om 19.00 uur in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Sittard/Overhoven.

Op het bidprentje was abusievelijk vermeld dat deze om 11.00 uur zou plaatsvinden.

---

†

Onverwacht, doch niet onvoorbereid, is heden van ons heengegaan, in volle overgave aan de Heer, onze schoonzus en tante

Maria Ploum

oud-directrice van het Maria Mavo te Schaesberg

Zij overleed in de leeftijd van 84 jaar.

In dankbare herinnering:
Familie Ploum

Kerkrade, 4 september 1993.
Corr.adres: Maria Gorettistraat 152, 6462 XV Kerkrade.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op donderdag 9 september a.s. om 10.00 uur in de dekenale kerk van St.-Lambertus te Kerkrade-Centrum, aansluitend gevolgd door de begrafenis op het kerkhof aldaar.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Avondwake voor de zielerust zal worden gehouden op woensdag 8 september om 19.00 uur in voornoemde dekenale kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West; gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Een leven door de tijd getekend
vol van vreugde en ook pijn.
De pap in het hart gekeken.
Het moest wel wel van liefde zijn.

Heden is zacht en kalm van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 87 jaar, onze zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader

Harie Vroemen

echtgenoot van wijlen

Els Beckers

Sao Paulo (Braz.): Math Vroemen S.M.M.
Stein: Harie en Tilly
Vroemen-Janssen
Petra en Jan,
Dennis, Stefan
Arno en Jolanda
Stein: Mia en Piet Berex-Vroemen
Ron en Jolanda
Monique
Geleen: Theo en Riet
Vroemen-Verkissen
[illegible] en Frank
[illegible]
Familie Vroemen
Familie Beckers

6171 HS Stein, 5 september 1993
Bejaardencentrum [illegible]
[illegible] (c) 45

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op donderdag 9 september om 13.30 uur in de St. Martinuskerk te Stein, waarna [illegible] [illegible] crematorium [illegible] [illegible] Beitel.

Er is geen condoleren.

Woensdagavond om 19.00 uur wordt de avondmis gehouden in [illegible] [illegible]

[illegible] vaartcentrum [illegible] Heirstraat 41 te Elsloo-Stein.

Mochten wij nog iemand vergeten, dan hopen wij dat deze annonce als kennisgeving beschouwd wordt.

---

†

Dankbaar voor wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u met droefheid kennis dat heden, geheel onverwacht van ons is heengegaan, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, lieve oma, zuster, schoonzus, tante en nicht

Maria Josephina Jeanne Smeets

weduwe van

Johannes Franciscus Peerbooms

Gesterkt door het h. sacrament der zieken, overleed zij op 74-jarige leeftijd.

Neerbeek: José Dols-Peerbooms
Theo Dols
Koen
Stein: Pierre Peerbooms
Tilly Peerbooms-Hamers
Chantal
Familie Smeets
Familie Peerbooms

Neerbeek, 6 september 1993.
Aldenhofstraat 10a.
Corr.adres: Aldenhofstraat 36,
6191 GV Neerbeek.

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben vrijdag 10 september a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk St. Callistus te Neerbeek, waarna aansluitend de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.

De avondwake voor de dierbare overledene zal worden gehouden donderdag 9 september om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbetuiging

Uw medeleven bij het overlijden van mijn lieve man, onze tweede vader en opa

Henk Ploegman

heeft ons warmte en steun gegeven.

Zoveel mensen bij de uitvaart en de crematieplechtigheid en zoveel brieven, kaarten en bloemen waren voor ons een grote troost.

Hiervoor onze hartelijke dank.

Uit aller naam:
Anneke Ploegman-Weijs

Sittard, september 1993.

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 12 september 1993 om 10.00 uur in de St.-Paulluskerk te Sittard/Limbrichterveld.

---

†

Verdrietig, maar in het besef dat haar nu gegeven, hebben wij afscheid moeten [illegible] van onze lieve moeder, schoonmoeder en [illegible]

Karola de Vries

weduwe van

Pierre Hubertus Decker

Zij overleed, voorzien van het h. sacrament [illegible] in de verpleegkliniek te Heerlen [illegible] van bijna 82 jaar.

Heerlen: Toine en Wilma
Deckers-Aubel
Toine
Nicole en John
Landgraaf: Jos en Ans
Deckers-Verheijen
Remco en Audrey
Ransdaal: Jan Deckers
Anouk en Femke
Hoensbroek: Rob en Marianne
Deckers-Bischops
Patrick en Priscilla
Heerlen: Bertie en Paul
Beuken-Deckers
Dimitri en Ivo
Nuenen: Piet en Marga
Deckers-Farenhorst
Kerkrade: Herman Deckers
Marjo Stevens
Maarten en Stijn
Familie Deckers
Familie De Vries

5 september 1993
Corr.adres: Bongaertslaan 24
6417 [illegible] Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 9 september a.s. om 11.[illegible] in de St. Martinuskerk te Welten, waarna aansluitend begrafenis op de begraafplaats al[illegible]

Voor aanvang van de h. mis is er gelegenheid tot schriftelijk condoleren, achter in de kerk.

Woensdag 8 september a.s. om 18.45 uur [illegible] kransgebed in voornoemde kerk. Aansluitend avondwake.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crom[illegible] Oliemolenstraat 30, Heerlen, van 18.30 tot [illegible] uur.

Zij die geen kennisgeving ontvingen, gelieven deze advertentie als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

Mede door u, hebben wij op een indrukwekkende wijze afscheid genomen van onze moeder, oma en overgrootmoeder

Hubertina Bolech-Bour

Het deed ons goed te ervaren voor hoeveel mensen zij iets betekende.

Het gaf ons kracht en troost. Wij danken u voor uw medeleven, in welke vorm dan ook.

De zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 11 september in de Corneliuskerk te [illegible]lerheide.

Kinderen, kleinkinderen
en achterkleinkinderen

---

officiële mededeling

GEMEENTE SIMPELVELD

BEKENDMAKING

De burgemeester van Simpelveld brengt, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 23 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, ter openbare kennis dat de raad zijner gemeente in zijn openbare vergadering van 26 augustus 1993 heeft besloten dat een wijziging wordt voorbereid voor het bestemmingsplan „Kern" (Bocholtz) voor de percelen kadastraal bekend gemeente Simpelveld:
- sectie G nr. 304, plaatselijk gelegen aan de Minister Ruijsstraat 12;
- sectie G nrs. 975 en 976 gedeeltelijk, plaatselijk gelegen aan de Kommerstraat.

Dit besluiten treden in werking op 8 september 1993 en liggen vanaf die datum voor een ieder ter inzage bij de afdeling grondgebiedzaken (sector bouw- en woningtoezicht).

Simpelveld, 31 augustus 1993.

De burgemeester van Simpelveld,
mr. P.A.G. Cammaert.

Aanleg A2 door Maastricht start niet voor 1999

AMSTERDAM – Minister Maij-Weggen wil voor 1999 niet met de aanleg van de A2 door Maastricht starten. De bewindsvrouw is wel bereid om in de periode 1994-1998 met de milieu-effectenstudie te beginnen.
Het ontbreken van een stadstraject voor de A2 wordt al jarenlang beschouwd als een ernstig knelpunt in het wegennet. Vorig jaar, tijdens de begrotingsbehandeling, bleek dat Maij-Weggen in de periode tot 1998 niets wilde doen, omdat zij het stadstraject niet zag als een belangrijke achterlandverbinding.

Onlangs stuurde de gemeente Maastricht een brandbrief over de A2 naar de Tweede Kamer. Naar aanleiding daarvan vroeg de VVD aan Maij-Weggen om volgend jaar al de milieu-effectenstudie te beginnen. En in 2000 zou Verkeer en Waterstaat met de eigenlijke aanleg moeten starten.

De minister schrijft de Kamer nu dat de A2 in Maastricht dit jaar bij het opstellen van het meerjarenprogramma een grotere prioriteit heeft gekregen, vanwege 'bijzondere problematiek ten aanzien van woon- en werkmilieu'. Dit betekent dat de minister binnen vijf jaar met de milieustudie wil beginnen. Afhankelijk van de uitkomsten daarvan wordt de datum van de aanleg vastgesteld. Maar omdat de aanleg niet in het investeringsschema voor de komende vijf jaar is opgenomen, zal dat niet voor 1999 zijn. Wel zouden in 1997 of 1998 volgens May-Weggen tijdelijke maatregelen genomen kunnen worden om de verkeersproblemen bij Maastricht te verhelpen.

Staking bij wsw-bedrijven

HEERLEN – Bij de sociale werkplaats WPM in Haanrade vindt morgen een 24-uursstaking plaats. Vandaag wordt er gestaakt bij verschillende sociale werkplaatsen in Gelderland en Noord-Brabant. Leden van de AbvaKabo en CFO voeren actie tegen het uitblijven van een acceptabel loonbod door de werkgevers. Ook hebben de bonden nog geen uitzicht gekregen op een reparatie van het wao-gat.

Vrijdag gaat de sociale werkvoorziening op De Beitel plat en maandag 20 september wordt gestaakt bij de Emma schoenfabriek in Brunssum.

De bonden zijn tot hardere acties overgegaan, nu de werkgevers een door de bonden gesuggereerde financieringsbron niet willen aanboren. Uit onderzoek van de AbvaKabo bleek namelijk dat de sociale werkplaatsen f 200 tot 300 miljoen te weinig aan afdrachten ontvangen van de bedrijfsverenigingen. Die besparen geld op de uitkeringen voor arbeidsongeschikten die voor hun arbeid in de sociale werkvoorziening loon ontvangen.

commentaar

Verslaafden

Het imago van de stad Heerlen wordt al ruim een decennium negatief beïnvloed door de zichtbare overlast die drugsverslaafden veroorzaken in en rond het station. Heerlen heeft, als grensgemeente, pech dat het probleem verergerd wordt door drugstoerisme vanuit Duitsland. Nu waagt de gemeente een eerste serieuze tegenaanval. Bij de plaats des onheils moet een opvangcentrum verrijzen. Dat is Heerlen bijna een miljoen per jaar waard. In zekere zin is sprake van een wanhoopsdaad. Want het oplossen van het drugsprobleem (zo al mogelijk) zou op internationale schaal aangepakt moeten worden en dat blijkt vooralsnog een utopie. Heerlen zal daarom al blij zijn als de overlast verminderd kan worden. Het welslagen van het opvangcentrum is echter allerminst zeker. „Niets staat vast, we zullen heel flexibel op de omstandigheden moeten inspelen," stelt burgemeester Pleumeekers. Op voorhand is kritiek hebben op de plannen namelijk eenvoudig. Voornaamste vraag: hoe groot is de kans dat de verslaafden het opvangcentrum mijden? Drugs dealen en gebruiken mag je er niet en het aangrenzende politiebureau werkt ook niet echt als een trekker voor deze mensen. Bovendien: vermindert de overlast voor de omwonenden aangezien de verslaafden in de omgeving (moeten) blijven dealen? Maar toch: jarenlang is geroepen om actie, en geklaagd over het uitblijven daarvan. Niemand is er in geslaagd met een beter alternatief op de proppen te komen. Het opvangcentrum verdient daarom een kans. Ondanks alle gerechtvaardigde twijfels.

J. P.

College pareert 'vragenlawine' van CDA en VVD

GS zweren bij ambitieuze plannen voor Grensmaas

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten van Limburg zien geen enkele aanleiding om hun ambitieuze plannen voor de Grensmaas voortijdig te laten varen. Het dagelijks bestuur van de provincie blijft grootschalige natuurontwikkeling, gefinancierd door de winning van minstens 35 miljoen ton grind, als een realistisch scenario zien.

Het college is en blijft ervan overtuigd dat de uitkomsten van de onlangs uitgevoerde financieel-economische en juridische haalbaarheidsonderzoeken 'voldoende perspectief' bieden om de lange procedureweg in stevig marstempo te vervolgen. Om te beginnen met het vervaardigen van de verplichte milieu-effect-rapportage.

Het delicate feit dat – bijvoorbeeld – de omvang en kosten van noodzakelijke bodemsaneringen in de oevers van de Grensmaas vooralsnog hoogst onzeker zijn, doet aan die positieve tussenbalans van GS niets af. Een en ander valt op te maken uit de antwoorden van het college op de – in het gouvernement inmiddels 'berucht' geworden – serie van 108 (deels uiterst) kritische vragen, die de Statenfracties van CDA en VVD in juni schriftelijk hebben afgevuurd. De reactie van GS wordt, zo benadrukken zij, volledig onderschreven door de ministeries van Verkeer & Waterstaat en Landbouw & Natuurbeheer, de twee andere initiatiefnemers van het Limburgse Grensmaasplan.

Beide coalitiefracties in Provinciale Staten maken zich onder meer ernstige zorgen over de commerciële rentabiliteit van de ontgrindingen, die door het bedrijfsleven zullen moeten worden uitgevoerd. Ook het juridisch uiterst heikele probleem van de grensoverschrijdende effecten van de grindwinning langs de Nederlandse oever van de Maas zien de partijen als één van de vele niet te onderschatten struikelblokken.

In hun uitvoerige antwoorden maken GS echter nogmaals duidelijk dat de minimum-rendementseis van twintig procent voor elke winlokatie het uitgangspunt blijft. Op de economisch minder aantrekkelijke grindwinplaatsen zal getracht worden de noodzakelijke investeringskosten terug te brengen door het treffen of juist achterwege laten van maatregelen. In dat laatste geval valt bijvoorbeeld te denken aan het niet omleggen van bestaande pijpleidingen.

Ten aanzien van de te verwachten negatieve milieu-effecten van de grindwinning voor Belgisch-Limburg (met name de voorziene grondwaterstandsdalingen) benadrukken GS dat alle plannen 'in goede overeenstemming met België' moeten worden opgesteld. Of en in hoeverre er sprake zal zijn van financiële compensaties voor Vlaanderen of Belgisch-Limburg, is volgens GS vooral afhankelijk van de uitkomsten van de bilaterale overlegronden over de kwestie.

Vragenuurtje

● J. Bronneberg (zittend), seniorenmanager, staat ouderen te woord. Foto: PETER ROOZEN

Informatiepunt voor Beekse 55-plussers

Van onze verslaggeefster

BEEK – Het eerste centrale informatiepunt voor 55-plussers in Zuid-Limburg is gistermiddag officieel in Beek geopend. Vanaf vandaag kunnen ouderen op werkdagen tussen 9 en 11 uur met al hun vragen gratis bij het loket in het Beekse gemeentehuis terecht.

Het informatiepunt is in het leven geroepen door de Stichting 55+. Daarin nemen vertegenwoordigers van de gemeente Beek, de Stichting Bejaardencentrum Beek, de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek, de Federatie Bonden voor Ouderen Beek en de Woningvereniging Beek zitting. Gezamenlijk willen zij met dit samenwerkingsverband bereiken dat de hulp aan ouderen zo snel mogelijk wordt verleend. Het project wordt begeleid door het Expertisecentrum Ouderenbeleid in Heerlen dat tevens de twee loketmedewerkers levert.

Volgens de directeur van het Expertisecentrum Wauthlé komt het maar al te vaak voor dat de hulpverlenende instanties langs elkaar heen werken waardoor ouderen van het kastje naar de muur worden gestuurd. Het centrale loket moet aan die situatie een einde maken door alle diensten op elkaar af te stemmen waardoor ouderen snel en doeltreffend geholpen worden. De twee medewerksters van het Expertisecentrum die het loket bemannen zullen op den duur niet alleen informatie en advies geven maar ook centraal bemiddelen, doorverwijzen en zorg toe bedelen.

De gemeente Beek heeft volgens Wauthlé de primeur van het ouderenloket omdat zij al in een zeer vroeg stadium in een speciale ouderennota op de toenemende vergrijzing inspeelde en de stichting 55+ in het leven heeft geroepen om zo goed mogelijk op de toekomstige ontwikkelingen in het ouderenbeleid voorbereid te zijn.

Extra miljoenen voor integratie buitenlanders

HEERLEN – Minister d'Ancona geeft de gemeenten 40 miljoen gulden extra om te zorgen dat nieuwe buitenlanders zo snel mogelijk ingeburgerd raken. Dit staat in haar begroting voor het volgend jaar.
Het project 'Opvang Nieuwkomers', dat een jaar geleden ook in Heerlen gestart is, verdient volgens woordvoerster M. Utermark van het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC) alle steun: „Beter nu meer geld steken in preventie, dan later dweilen met de kraan open."

Zodra de buitenlanders geregistreerd zijn, neemt het gemeentelijk bureau nieuwkomers direct contact met ze op.

Opening van Academisch Jaar in RL

Kwaliteit onderwijs en personeel eerste zorg

MAASTRICHT – De RL moet de komende jaren streven naar een situatie waarin onomstotelijk vaststaat dat zij zich in kwalitatief opzicht met andere universiteiten kan meten. Om dit te bereiken moet vooral aandacht geschonken worden aan de kwaliteitszorg op het gebied van onderwijs en personeelsbeleid.

Deze toekomstplannen ontvouwde Karl Dittrich, lid van het College van Bestuur van de RL, gisteren tijdens de opening van het Academisch Jaar 1993/94. Dittrich was een van de sprekers in de aula van de universiteit, waar de academische zitting plaatsvond.
„Ook binnen onze instelling is kwaliteitstoetsing op vrijwel elk niveau een vanzelfsprekend beleidsinstrument geworden," sprak Dittrich.
„Op twee terreinen is het raadzaam de zorg voor de kwaliteit extra te benadrukken, namelijk op ons onderwijs en op het gebied van personeelsbeleid. Wat het eerste betreft dienen de opleidende instellingen te zorgen voor studeerbare programma's van goede kwaliteit die studenten stimuleren tot leren vanuit een kritisch-wetenschappelijke houding. Daarnaast moeten de leidinggevenden goed worden toegerust om hun managementtaken op het gebied van personeelsbeleid uit te kunnen voeren."
Dittrich stak zijn lof voor de prestaties van zijn werkgever niet onder stoelen of banken. „Het aantal promoties is dit jaar groter dan ooit, diverse onderzoeksgroepen hebben internationale erkenning bereikt en de vermogens- en liquiditeitspositie van de RL is gezond," pronkte hij. „Dit alles is bereikt in een periode van nog geen twintig jaar. Kortom, alle reden om af en toe eens om te zien in bewondering."
De actuele problematiek van het 'bijklussen' kwam aan de orde in de rede van P. Hilderink, voorzitter van de Universiteitsraad. „Universiteiten moeten helder zijn over de normen die gesteld worden rond belangenverstrengeling. Er dient duidelijk aangegeven te worden welke activiteiten binnen ons bedrijfsprofiel vallen en welke niet," pleitte Hilderink.
„Controle hierop moet effectief vormgegeven worden. De suggestie van de commissie Zeevalking dat sociale controle afdoende is, lijkt wat al te naïef. Het lijkt immers toch uitgesloten dat een assistent-in-opleiding de hoogleraar tot de orde roept!"
De toespraken in de goed gevulde aula kregen nog een feestelijk vervolg met de uitreiking van de Edmond Hustinxprijs voor de Wetenschap 1993. Mr. H. de Kluiver, universitair hoofddocent bij de vakgroep Privaatrecht, ontving de prijs vanwege het hoge wetenschappelijke niveau van zijn werk. Historicus dr. L. Berkvens, universitair docent Rechtsgeschiedenis, mocht een eervolle vermelding op zijn staat van dienst bijschrijven.

Nog geen getuigen van verdwijning studente

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – De ouders van het meisje, die in Schagen in Noord-Holland wonen en zaterdag naar Maastricht zijn gereisd, zouden hun toevlucht hebben genomen tot een paragnost, maar daarover kon geen nadere informatie worden gegeven. In het ouderlijke huis wachten sinds zaterdag de twee oudere zusjes van Tanja in grote spanning op het verlossende telefoontje uit Maastricht.

Tot gisteravond zijn er bij de Maastrichtse politie geen meldingen binnengekomen van getuigen die het meisje na dinsdagavond 24.00 uur nog gezien hebben. Ook is de politie van Maastricht op zoek naar de oude zwarte damesfiets van Tanja Groen. Er moet een kettingslot aan hangen met daarom heen geel/groene plastic.

Op de avond van haar verdwijning droeg het meisje een rose t-shirt waarop met een rode viltstift het cijfer 50 was aangebracht en haar voornaam. Tanja had cijfer 20 toebedeeld gekregen als het nummer bij de ontgroeningsactiviteiten. Bij Sociëteit Circumflex heerste gisteren een gelaten stemming. De introductieweek is zondag beëindigd en er zouden nog enkele 'terugkomavonden' volgen, maar die zijn afgelast. De leden hebben Tanja Groen een week meegemaakt tijdens de introductie en hebben haar nog levendig voor de geest. Voorzitter Ilse van Hartevelt van Circumflex zegt goede moed te houden en positief te blijven. Alle hoop is echter nog niet opgegeven, al wordt die bij het verstrijken van de dagen wel kleiner.

Posters

Om de politie te helpen bij het opsporingswerk heeft de sociëteit in allerijl een 300-tal posters vervaardigd met in grote letters de tekst 'Vermist Tanja Groen' en een grote foto van het meisje met vermelding van het uitvoerige signalement. De affiches zijn op alle plaatsen in de stad waar veel publiek komt, opgehangen. Dat is met name het geval in de abri's van het openbaar vervoer in en rond Randwyck en Gronsveld en in de universiteitsgebouwen. „Zij is een van ons en daarom doen we wat we kunnen om haar op te sporen," aldus Van Hartevelt.

Tanja Groen had volgens een van haar zusjes gekozen voor de Rijksuniversiteit Limburg omdat daar de studie aan de faculteit van de Gezondheidswetenschappen vele richtingen kent.

Covas voorspelt prima bietenoogst

ROERMOND – Ruim 94 miljoen zakjes suiker. Dat heeft de bietenoogst vorig jaar in Limburg opgeleverd. En het ziet er naar uit dat deze prestatie dit jaar wordt geëvenaard. Dank zij voldoende regen, warmte en zon wordt het weer een prima bietenjaar. Volgende week woensdag worden de eerste bieten gerooid en gebracht naar de suikerfabrieken in Roozendaal en Puttershoek. Dit meldt de Covas, de coöperatieve vereniging voor de afzet van suikerbieten.

In de Europese Gemeenschap wordt op ruim twee miljoen hectare bieten geteeld. Nederland neemt daarvan ruim 120.000 hectare voor zijn rekening. Het bietenareaal in Limburg bedraagt 11.308 hectare. Dat is iets meer dan tien procent van het landelijk areaal.

Aan de bietencampagne, die volgende week donderdag officieel begint, nemen jaarlijks veertien laders en 58 vrachtautochauffeurs deel. Slechts een klein aantal boeren levert de bieten zelf aan. Vorig jaar werden in het Noordlimburgse Wanssum 37 schepen volgeladen.

Drie treinen van 55 wagons werden geformeerd om de Zuidlimburgse bieten vanuit Nuth te vervoeren. De totale aanvoer uit Limburg bedroeg in 1992 877.920 ton, verdeeld over ruim 44.000 vrachten.

Heeft Volvo zich in Born net een paar jaar verloofd met Mitsubushi, gaat het Zweedse bedrijf ook nog eens trouwen met het Franse Renault. Dat lijkt een mooi scenario voor een huwelijksblijspel vol onverwachte ontwikkelingen. De FNV voorziet en hoopt dat Renault Volvo Automotive, zoals de nieuwe combinatie heet, de nog prille relatie met Mitsubishi zal verbreken. Wellicht wordt de middenklasse-Volvo eind deze eeuw in Frankrijk gemaakt, suggereert de FNV. Dat zou betekenen dat straks in Born alleen Mitsubishi's van de band rollen.

in het nieuws

FNV voorspelt terugtrekken Volvo-Renault

Touwtrekken om NedCar

● *Volvo-president Pehr Gyllenhammar (links) en Renault-president Louis Schweitzer slaan de handen ineen. Renault krijgt het voor het zeggen bij het op vijf na grootste autoconcern ter wereld.* Foto: EPA

DOOR PETER BRUIJNS

BORN – Bestuurder Henk van Rees van de Industriebond FNV wil de Nederlandse overheid vragen een beroep te doen op Volvo om zich tegen het eind van deze eeuw volledig terug te trekken uit NedCar. Mitsubushi, nu al voor eenderde eigenaar van de Nederlandse fabriek, zou dan het Zweedse belang kunnen overnemen. In Born zouden dan alleen nog maar Mitsubishi's worden gemaakt. Dat geeft volgens Van Rees meer zekerheid voor de toekomst.

Het zijn volgens de vakbondsman geen hersenspinsels. Van Rees houdt ernstig rekening mee dat Volvo zich op de langere termijn inderdaad helemaal uit NedCar zal terugtrekken. De vakbondsman denkt dat dit in 1998 gebeurt, wanneer ook de Nederlandse staat haar aandelen van de hand wil doen.

Volgens Van Rees is de kwetsbaarheid van NedCar door de fusie toegenomen. Hij kan zich goed indenken dat de Fransen erin geïnteresseerd zijn om de produktie van de Volvo-middenklassers tegen het einde van deze eeuw naar zich toe te trekken. De overcapaciteit die dan in Born ontstaat wordt volgens Van Rees opgelost als Mitsubishi zou besluiten in Limburg meer varianten te gaan maken. De gesprekken daarover zijn al gaande, is zijn stellige overtuiging. Van Rees: „Als dat inderdaad gebeurt ben ik er niet rouwig om. Eén eigenaar van NedCar in plaats van drie is beter voor het bedrijf en voor de werkgelegenheid. Daarbij komt dat we de afgelopen jaren geregeld problemen hebben gehad met de Zweden."

Of het scenario van Van Rees al in 1998 uitkomt, is nog de vraag. De Zweeds/Franse combinatie heeft redenen genoeg om in Born te blijven. De Zweden investeren op het ogenblik 700 miljoen gulden in Born. Terugtrekken zou een enorme kapitaalsvernietiging betekenen. Bovendien mag Renault nu zowel aan de huidige Volvo-modellen als aan de opvolgers de motoren leveren. En de Japans/Zweedse samenwerking in Born biedt de Fransen ook nog de gelegenheid in de uitstekende Japanse keuken te kijken.

Bij NedCar werken bijna vijfduizend mensen. Dat is slechts een fractie van het enorme bedrijf dat Volvo en Renault vanaf 1 januari volgend jaar samen vormen. Renault Volvo Automotive wordt het op vijf na grootste autoconcern ter wereld. De nieuwe onderneming heeft fabrieken in acht landen, heeft 210.000 mensen in dienst en is goed voor ongeveer twaalf procent van de Europese markt voor personenwagens. Op de wereldranglijst komt het concern op de zesde plaats te staan. Samen zijn Volvo en Renault goed voor een omzet van rond de 81 miljard gulden. Ze werken sinds drie jaar nauw met elkaar samen. In diverse grote landen zijn de verkooporganisaties al min of meer samengevoegd. De grootste voordelen zijn tot nu toe behaald in de gezamenlijke inkoop van onderdelen. De produktievestigingen en de merknamen blijven voorlopig afzonderlijk bestaan.

Niet alleen de Nederlandse vakbonden maken zich nu zorgen om de werkgelegenheid. De Franse vakbond CGT, waarbij de meerderheid van de werknemers van Renault is aangesloten, wil de fusie tegenhouden: „Met Volvo haalt Renault het paard van Troje in huis. Volvo werkt samen met Mitsubishi, dat zo al voet aan de grond in Europa heeft. De privatisering van Renault levert het concern over aan buitenlands kapitaal," aldus de CGT.

Het nieuwe concern krijgt Pehr Gyllenhammar, topman van Volvo, als voorzitter van de raad van commissarissen. De dagelijkse leiding komt in handen van Louis Schweitzer, bestuursvoorzitter van Renault.

De Franse autoproducent is nu een staatsbedrijf en zal eerst aan de particuliere sector moeten worden verkocht voordat de fusie met Volvo kan worden beklonken. Met een volledig samengaan kan tegen het jaar 2000 een besparing zijn bereikt van 9,5 miljard gulden.

Gezien het overwicht van Renault in de nieuwe combinatie is overigens het woord overname eerder op zijn plaats dan fusie. Frankrijk krijgt (direct en indirect) een belang van 65 procent in het nieuwe bedrijf, AB Volvo controleert 35 procent. De nieuwe Renault-Volvo Groep wordt eigenaar van de bedrijven die nu onder de respectievelijke ondernemingen vallen: de personenauto's, vrachtauto's, de financieringsdochters en de bestelbusjes van Renault. De holding wordt, op basis van de krachtsverhoudingen uiteindelijk toch in Frankrijk in het huidige hoofdkantoor van Renault gevestigd en niet, zoals eerder werd gesuggereerd, in Nederland.

bioscopen

● **HEERLEN**

Royal: Sliver, do t/m zo 19 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 20.30 uur, za en zo ook 15 u **Rivoli:** Hot shots 2, do t/m 19.15 en 21 uur, ma t/m wo 18 en 20.30 uur, za en zo ook 14 en 16.30 uur, wo ook 14 u **Maxim:** Dennis the menace, zo en wo 14 uur, za en zo ook uur. Dragon, do t/m zo 18.30 21 uur, ma t/m wo ook 18.15 20.30 uur. **H5:** The futgitive, 14.30 17.45 en 20.30 uur, za 23.15 uur. The piano, dag. 14 18 en 20.45 uur, za ook 23 u Last action hero, dag. 14 18.30 21 uur, za zo ook 16.15 uur, ook 23.30 uur. Turtlles 3, za zo en 16 uur, wo ook 14 uur. Cliffhanger, do vr ma di 14 en 18 uur, za zo en wo 18.30 uur, ook 23.30 uur. Guilty as sin, d 21 uur. Bambi, dag. 14 uur, ook 16 uur. Indecent propo dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23 uur, Spoorloos, zo 11

● **SCHAESBERG**

Autokino: The fugitive, do t/ wo 21 uur. Cliffhanger, vr en 23.15 uur.

● **MAASTRICHT**

Mabi: Sliver, dag. 18.30 en 21. uur, za zo en wo ook 14.30 u Hot shots, dag. 18.30 en 21. uur, za zo en wo ook 14.30 u Dennis the menace, dag. 18. uur, za zo en wo 14.30 uur. Dragon, dag. 21.15 uur. The piano dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Jurrasic par do 16 uur. **Ciné-K:** Enchant april, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** The fugitive, dag. 18 en uur, za zo en wo ook 14.30 u Indecent proposal, dag. 18 21.15 uur. Bambi, zo en wo 14. uur. Last action hero, dag. uur, za zo en wo 14.30 uur. Cliffhanger dag. 21.30 uur. The vanishing, za 14 uur. **Lumière:** Gito l'ingrat, do 20 uur. Aida souk Quartier Mozart, do 20.30 uur. La chasse aux papillons, dag. 22. uur. Les yeux bleus de yonta, v 20 uur. Sankofa, vr 20.30 uu Samba traore, za 20 uur. Bla d'ebene, za 20.30 uur. Le cr paud chez ses beaux parent L'enfant et le caiman, zo 15 uu Wendemi: l'enfant de bon dieu zo 20 uur. Slowest car in tow Stool daze/In search of our fa hers, zo 20.30 uur. Yelema, ma uur. To sleep with anger, m 20.30 uur. Neria, di 20 uur. U certain matin/ Saikati, di 20.3 uur. Niiwam, wo 20 uur. L'é preuve de feu/Lumu,ba: la mo d'un prophete, wo 20.30 uur.

● **GELEEN**

Roxy: Last action hero, dag 20.30 uur. Hot shots, dag. 20.30 uur, za zo en wo 14 en 20.30 uur. Bambi, za zo en wo 14 uur.

● **SITTARD**

Forum: Sliver, dag. 20.30 uur. Indecent proposal, dag. 20.30 uur. Jungle book, do t/m zo en wo 14 uur.

● **ECHT**

Royal-MicroRoyal: Hot shots 2, dag. 20.30 uur. Made in America, dag. 20.30 uur. Dennis the menace, za en zo 14 uur. Jungle Book, za en zo 14.30 uur.

Onderzoekers positief over aanpak Maastricht

Weinig reden tot klagen voor grensbusreiziger

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/BRUSSEL – Terwijl in andere delen van Nederland het grensoverschrijdend openbaar vervoer soms nog zeer gebrekkig is, bestaat er voor de aanpak in de regio Maastricht niets dan lof. Er is in dit deel van Limburg een sluitende en uitstekende dienstregeling voor de bussen die tussen België en Zuid-Limburg rijden.

Zo kunnen de passagiers ook gratis overstappen van Vlaamse bussen op bussen van het Verenigd Streekvervoer Limburg (VSL) en omgekeerd. Elders is dat heel wat problematischer en moeten grensreizigers zowel een Nederlandse strippenkaart als een Vlaams 'Z'-bewijs aan de chauffeur tonen.
Een en ander staat in een gisteren verschenen rapport van de Nederlands-Vlaamse werkgroep Grensverkeer van het Algemeen-Nederlands Congres, dat in Brussel openbaar werd gemaakt.

De Vereniging Reizigers Openbaar Vervoer (Rover) afdeling Zuid-Limburg ontkent de conclusie van het congres niet, maar wijst wel op enkele gebreken in het Limburgs grensoverschrijdend openbaar vervoer. De samenwerking op het gebied van tarieven tussen het Vlaams bedrijf De Lijn en Stadsbus Maastricht bijvoorbeeld is gedeeltelijk afgeschaft. De regeling geldt alleen nog voor de bus naar Lanaken en niet meer naar Riemst.

Elders hebben bussen vaak nog hun eindpunt vlak vóór de grens. Buslijn 70 van VSL eindigt in Roosteren, terwijl de Belgische bus Maaseik als eindstation heeft. De twee kilometers daartussen moeten de reizigers lopen. Bij Eijsden bestaat eenzelfde situatie. Buslijn 59 eindigt in Mesch en de Belgische lijnen in Visé. Veel verbeteringen in het grensoverschrijdend openbaar vervoer – aldus Rover – hoeven niet duur te zijn, maar kunnen gemakkelijk gerealiseerd worden met een betere samenwerking.

Minder riant dan de busreiziger staat de treinreiziger tussen België en Nederland (en naturlijk vice versa) er voor. Zo maakt de trein Hasselt-Maastricht de volslagen onlogische omweg via Luik en vragen zowel de Nederlandse als de Belgische Spoorwegen een opstapgeld van de reiziger. De werkgroep heeft en passant ontdekt dat de bus tussen Hasselt en Maastricht uitkomst kan brengen en de reiziger veertig minuten sneller in Hasselt cq Maastricht kan brengen.

Overigens bestaan er weinig lijn- of uurverbindingen tussen beide landen. Alleen de trein Knokke-Blankenberge-Maastricht is een uitzondering.

De werkgroep constateert ook verbeteringen in het afstemmen van openbaar verkeer-behoeften over de grenzen heen. Dit vooral bij de toeristische arrangementen die beide landen inmiddels aanbieden aan hun eigen achterban. Zo kan er, om een voorbeeld te noemen, een Nederlandse reis naar de Antwerpse zoo en een Belgische spooruitstap naar de Efteling worden geboekt.

Er bestaan in het openbaar vervoergrensverkeer nog zeer vreemde constructies. Nog altijd mag de busreiziger die via Antwerpen van Breda naar het Zeeuwsvlaamse Hulst wil, tijdens die rit niet uitstappen op Belgisch grondgebied. Debet aan deze regel is de leiding van de Belgische spoorwegen die concurrentie voor de spoorwegverbindingen vreest.

De Nederlands-Vlaamse werkgroep pleit uiteraard voor verbeteringen ook van die busverbindingen die aan de landsgrenzen eindigen en de reiziger dwingen soms uren te wachten op de komst van een bus uit het buurland.

Frans staatsbedrijf samen met Zweedse degelijkheid

Van onze verslaggever

PARIJS/STOCKHOLM – Renault is in 1899 opgericht. In 1945 werd de onderneming genationaliseerd vanwege 'samenwerking met de vijand'. Met medewerking van de communistische vakbond CGT werd Renault een toonbeeld van sociaal beleid gemaakt.

Hoge sociale lasten en een tekort aan investeringen dreven de onderneming steeds dieper in de rode cijfers. In 1984 en 1985 leed Renault maandelijks een verlies van een miljard frank (tegen de huidige koers 320 miljoen gulden). Normaal gesproken had het concern geliquideerd moeten worden.

De Franse regering begon echter met een massale saneringsactie, waarbij er met toestemming van de Europese Commissie miljarden in de ondeneming werden gepompt. Voorwaarde was wel dat Renault van een 'Régie', een door de staat geleid bedrijf, werd omgezet in een naamloze vennootschap. Dat gebeurde in 1990.

In 1987 had het concern schulden van vijftig miljard frank. Eind 1992 was dat nog 12,55 miljard frank. De invloed van de vakbond CGT werd beknot, er werden duizenden banen geschrapt en er werd voortvarend gewerkt aan nieuwe modellen. Het succes hiervan blijkt uit de winst- en de verliesrekening en uit het marktaandeel van de autoproducent.

Zweden verliest door de fusie van Renault en Volvo zijn enige zelfstandige autoconcern. Veel meer dan Saab (voor de helft eigendom van General Motors) symboliseerde Volvo het succes van de export en de welvaart van Zweden. Bijna een op de tien arbeidsplaatsen in het land is min of meer afhankelijk van Volvo.

Vorig jaar verkocht Volvo 304.000 personenwagens, 48.100 vrachtwagens en 5600 bussen. Na het rec jaar 1987 is het met de produ van de als zeer degelijk be staande auto's alleen maar be waarts gegaan. De produktieme den van de autofabrikant, die si 1971 onder leiding van Pehr Gy hammar staat, golden niet al meest moderne. De daling van vraag op de automarkt kwam Volvo als producent van dure gens extra hard aan. In 1991 het concern voor het eerst verli

Gyllenhammar heeft herhaalde geprobeerd om met nieuwe p ners en andere activiteiten van vo een groter concern te maken minder afhankelijk was van autosector. Dat is maar voor deel gelukt. Zo ketste in 1977 voorgenomen fusie met Saab af, mislukte twee jaar daarna een av tuur in de offshore-industrie.

Verantwoordelijkheid voor Maastrichts onderzoek vervaagt

nieuwsanalyse

DOOR THEO SNIEKERS EN MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – De gemeente Maastricht weigert vooralsnog de handdoek in de ring te gooien. De door de berichten over gecorrumpeerde wethouders, zwarte betalingen en andere misstanden aangeslagen stad, veert na een korte rust van acht tellen weer overeind.

Medio juni sloten de ambtenarenvakbonden en het college van B en W een voor een gemeente opmerkelijk akkoord. Een externe deskundige moest gaan onderzoeken wat waar was van de vele geruchten die over het ambtenarenapparaat en de wethouders de ronde deden.

Oud-minister van Binnenlandse Zaken, Cees van Dijk, werd bereid gevonden naar het zuiden af te zakken om het onderzoek te leiden. Van Dijk, dé Van Dijk, een absolute autoriteit op onderzoeksgebied (voorzitter RSV-enquêtecommissie) werd alom bejubeld als ware hij de verlosser die Maastricht uit zijn lijden zou helpen.
Vakbonden en college spraken af 'de media rustig te benaderen'. Vragen van journalisten werden kort en zuinig afgedaan met: „Ook dat zal in het onderzoek van Van Dijk meegenomen worden." Rust leek verzekerd.

De presentatie van de eerste bevindingen van de oud-minister logen er niet om. Maastricht bleek ambtenaren buiten de salarisadministratie om te betalen. Ambtenaren kregen beloningen in natura, een fenomeen waarvan Van Dijk zei dat hij die niet eerder was tegengekomen. Hij beval naar deze zaken een diepgaand én onafhankelijk vervolgonderzoek door een team van deskundigen. Van echte corruptie was hem niets gebleken.
Volgens B en W van Maastricht was de belangrijkste conclusie dat van onrechtmatig of ongeoorloofd handelen van ambtenaren vooralsnog geen sprake is.
Van Dijk zelf zei letterlijk tijdens de persconferentie: „Je beveelt geen diepgaand onderzoek naar de toepassing van de arbeidsvoorwaarden als er iets niet behoorlijk mis is."

Van Dijk liet weten het komende onderzoek niet zelf uit te voeren, omdat hij daar geen tijd voor zou hebben. Hij verklaarde wel de supervisie te houden en benadrukte tegenover de verzamelde pers ook voor de eindconlusies van het onderzoek verantwoordelijk te zijn. Hij schrijft dat ook precies zo op in zijn eerste analyse op 13 juli.
De pers vulde inmiddels een aantal van die misstanden al in. Van – totnogtoe – acht topambtenaren werd bekend dat ze van de gemeente meubels, een vouwwagen, een kunstwerk en reizen naar Amerika en China/Japan kregen voor hun bijzondere inzet. De PvdA zei daar deze week over: „Degenen die het dichtste bij het vuur zitten, warmen zich het hardst. Dat is ook nu weer gebleken."

In een brief van 1 september aan de gemeenteraad schrijft het college over de nieuwe onthullingen: „Wij betreuren het ten zeerste dat deze publikaties *buiten de Van Dijk-lijn* hebben plaatsgevonden." Alsof de nieuwsgaring en controlefunctie van de pers met het binnenhalen van Van Dijk ook zou zijn 'omlijnd'.
Van veel fundamenteler belang in deze kwestie is dat het college in de 1 september-brief schrijft dat „onder supervisie van de heer Van Dijk, en onder de verantwoordelijkheid van ons college dit team (van deskundigen) nader zal onderzoeken waar en hoe de arbeidsvoorwaarden in de ambtelijke organisatie wellicht onjuist zijn toegepast."
Dat het college verantwoordelijk is voor het onderzoek is nieuw. Niet eerder heeft dat ergens zwart op wit gestaan. Volgens een woordvoerder van de gemeente moet onder die verantwoordelijkheid worden verstaan, een verantwoordelijkheid als werkgever voor het personeel. Zo is het college eventueel de aangewezen instantie om sanctionerend op te treden en kan dat nooit Van Dijk zijn. Verantwoordelijk in die zin.
Maar in de brief staat: 'Het college als verantwoordelijke voor het onderzoek'. En Van Dijk als verantwoordelijke voor de eindconclusies.

Voor het zuiveringsproces dat Maastricht doormaakt, zou het goed zijn als duidelijk is wie de echte verantwoording draagt. In zijn eerste analyse schreef Van Dijk namelijk over een onderzoek naar mogelijk verkeerde toepassingen van bijzondere beloningen dat wordt uitgevoerd in opdracht van de gemeente dat „er gegronde reden voor twijfel is of dit onderzoek een volledig beeld zal opleveren van de verantwoordelijken."

Huisvuilcontract Kerkrade Landgraaf voor vijf jaar

KERKRADE/LANDGRAAF – Kerkrade gaat vanaf 1 januari 1994 voor een periode van vijf jaar het huisvuil ophalen in de buurgemeente Landgraaf. Hiermee is een inzamelbedrag gemoeid van 55 gulden per aansluiting. De Dienst Gemeentewerken van Kerkrade gaat voor 8,6 ton twee nieuwe huisvuilauto's aankopen.

De gemeente Kerkrade is voor Landgraaf goedkoper dan enkele commerciële bedrijven. Volgens een notitie aan de Kerkraadse raad blijkt dat een gemeenschappelijke regeling eenvoudig kan worden opgesteld. Als voorbeeld dient de samenwerking tussen 's-Hertogenbosch en Sint Michielsgestel.

Het college van Kerkrade meent dat de eigen huisvuilophaaldienst straks een betere beheersing van kosten en tarieven mogelijk maakt. In het kader van de kerntakendiscussie wordt deze schaalvergroting als 'bedrijfseconomisch en kwalitatief gunstig' betiteld. Landgraaf is voordelig uit, omdat deze gemeente geen BTW hoeft te betalen.

Beide partijen hebben een opzegtermijn van zes maanden afgesproken. Die behoefte is ontstaan, omdat in Limburg gedacht wordt aan een regionaal of zelfs provinciaal inzamelbedrijf. Voor de uitvoering van de werkzaamheden gaat Kerkrade tijdelijke krachten inhuren. Deze mensen komen van een uitzendbureau.

in gesprek

CDA Landgraaf 3

Ik wil graag reageren op de ingezonden brief van de Landgraafse CDA-voorzitter P. Unger, die reageert op een artikel over een verkiezingsfilmpje. Unger stelt dat verslaggeefster Monique Parren blijkbaar een afkeer heeft van het CDA. Welnu: daar staat ze niet alleen in, neemt u dat maar van me aan. Unger betwist dat de videofilm inhoudsloos was. Maar bedoelt u met Duurzaam Vernieuwen dat in 12 jaar CDA-kabinetten de huren met 75 procent zijn gestegen zonder inkomensstijging van de laagst betaalde Nederlanders? Met vernieuwing bedoelde u ook de afbraak van de wao? Bouwen en Bewaren noemde Unger ook nog. Het CDA bewaart Strijthagen niet voor de Landgravenaren, evenmin het Eikenbos. Uw partij bouwt alleen maar aan de wereld van de kapitalist. Het CDA heeft bij de arbeider bijna alles gehaald wat er te halen was. En nu het mysterie van de Overste Hof. Ook meneer Unger heeft iets aan de oren, want niet één persoon, maar minstens zes mensen hebben gelachen om het CDA-filmpje, onder wie vijf mensen van de Socialistische Partij. Een ding moet ik erkennen: u weet veel over muziek. Was u maar zo goed thuis bij de minima, wao'ers, gehandicapten, aow'ers, chronisch zieken, studerende kinderen van arbeiders, natuurliefhebbers, de gewone mensen dus.

LANDGRAAF **Ger van Bekkum, lijsttrekker SP Landgraaf**

Crombag verwijt Heerlen willekeurig beleid

Ondernemer overhoop met gemeente over lichtreclame

HEERLEN – „In Heerlen is absoluut geen beleid ten aanzien van lichtreclames. Als je je van de domme houdt en geen vergunning aanvraagt dan laat de gemeente je ongemoeid. Dien je wel een aanvraag in dan wordt deze getoetst aan regels die niemand kent."

Aan het woord Paul Crombag, eigenaar van een reisbureau in de Oranje Nassaustraat. Tegen de afwijzing van zijn vergunning dient vandaag een beroepszaak bij de Raad van State.

De gele vertikale lichtreclame van Crombag is volgens de gemeente te groot en verstoort daarmee het 'straatwandritme'. Dit betekent dat de gevel van het pand te weinig zichtbaar is waardoor het oude karakter van de straat wordt verstoord.

„Maar overal waar je kijkt in deze straat hangen grote vertikale lichtreclames," vertelt Crombag. „Voor het merendeel is daar helemaal geen vergunning voor aangevraagd." Zelf vroeg hij twee maanden voor de opening van zijn winkel de vergunning aan. Omdat hij niets meer hoorde, heeft hij de lichtbak op een gegeven moment opgehangen. Crombag: „Mensen moeten toch weten waar mijn winkel zit." Een paar maanden daarna kreeg hij een afwijzing in de bus.

In Heerlen beoordeelt de welstandscommissie of een lichtreclame al dan niet door de beugel kan. Hierbij worden behalve afmetingen van de lichtbak ook de architectuur van de gevel en het beeld van de straat betrokken. De commisie is daarbij vooral kritisch ten aanzien van vertikale reclames omdat die het straatbeeld het meest zouden bepalen. Ze maakt hierbij geen gebruik van objectieve criteria. De commissie beoordeelt per aanvrager of deze een vergunning krijgt of niet.

Maar een lichtreclame waarvoor geen vergunning wordt aangevraagd, komt niet bij de welstandscommissie terecht. In brieven aan Crombag geeft de gemeente toe dat er inderdaad in zijn omgeving illegale reclames hangen. Maar zij acht dit niet relevant omdat het in deze zaak puur om de lichtreclame van Crombag gaat, waarvoor hij een vergunning heeft aangevraagd.

Ze kan zich wel voorstellen dat Crombag dit onbevredigend vindt maar ze geeft te kennen dat met de herinrichting van de Oranje Nassaustraat de illegale reclames de hoogste prioriteit hebben.

„De rechter moet maar uitmaken of dit een rechtvaardige gang van zaken is," aldus een woordvoerder.

● *Paul Crombag bij de omstreden lichtreclame. Voor de vierkante lichtbak heeft hij wel een vergunning.* Foto: FRANS RADE

Omwonenden willen torenflat verschuiven

Alternatief plan voor Lindeplein

BRUNSSUM – Verplaats de geplande torenflat aan het Lindeplein naar de westzijde van dat plein. Op de plek van het voormalige Fair Play en de huidige Brikke Oave komt bouwgrond vrij daarvoor. Desnoods kunnen in plaats van een flat met zestien verdiepingen, twee lagere flats gebouwd worden.

Dat is in het kort het alternatief plan dat buurtbewoners van de Vijverlaan gisteren bij raadsleden in Brunssum in de bus hebben gestopt. Eén dag voor de beslissende raadsvergadering hopen de tegenstanders van de flat aan het Lindeplein de raad nog op andere gedachten te brengen. De buurtbewoners stellen verder voor de hoefijzervormige nieuwbouw naast het gemeentehuis een stuk te verkleinen.

„Daardoor gaat er minder van het Vijverpark verloren en kost het bouwplan minder, aldus K. Timmermans namens de omwonenden.

Door het alternatief plan worden de bezwaren van de omwonenden zoals aantasting van privacy, belemmering van uitzicht en waardevermindering van huizen weggenomen. Verder noemt Timmermans als voordeel dat door de bebouwing aan zowel oost- als westzijde van het Lindeplein het gehele plein al voor een belangrijk deel wordt opgeknapt. „Met ons plan vangen we meerdere vliegen in één klap. Opwaardering van het hele plein, minder kosten en mogelijk overeenstemming tussen de raadsleden."

Volgens een woordvoerder van de gemeente doet dit alternatief echter afbreuk aan de uitgangspunten van het Lindepleinplan. Verplaatsen of verlagen van de hoogbouw verstoort het stedebouwkundig evenwicht, zo luidt de kritiek van de zegsman. „De gemeente heeft in het verleden intern een soortgelijk alternatief bekeken en dat is afgevallen," aldus de woordvoerder.

Vrouwen van tas beroofd

HEERLEN – Twee vrouwen zijn zondagmiddag in Heerlen van hun handtas beroofd. Een 58-jarige vrouw liep tegen 15 uur over de Geleenstraat. Op het moment dat een bromfietser haar passeerde, trok de duopassagier aan een zwarte tas die over haar schouder hing. De daders zaten op een bromfiets zonder versnellingen en zijn naar schatting 18-19 jaar oud.

Tegen vijf uur werd op de Parallelweg een 62-jarige vrouw aangesproken door een man op een rood-witte bromfiets. Hij vroeg haar hoe laat het was. Op het moment dat de vrouw op haar horloge keek, greep de man haar tas en ging er via de tunnel vandoor in de richting van de Spoorsingel. De buit betrof in beide gevallen een gering geldbedrag en enkele persoonlijke bezittingen.

Raad terughoudend door watervrees en gebrek aan informatie

Weinig enthousiasme voor Lindepleinplan

DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM – Het Lindepleinplan in Brunssum heeft op geen enkel moment de raadsleden en omwonenden tot groot enthousiasme kunnen verleiden. Het college, projectontwikkelaar en ambtenaren zien het ingrijpende plan nochthans als dé oplossing om het hart van Brunssum weer nieuw leven in te blazen. Slechts een enkele fractie steunde het plan meteen, enkele andere fracties volgden later schoorvoetend. Opvallend is dat er tot dusverre een groot draagvlak ontbreekt voor het ingrijpende plan. Een groot draagvlak is wel iets wat bij dergelijke grootschalige plannen aanwezig zou moeten zijn.

Het bouwplan van het consortium is tenslotte beeldbepalend voor het centrum van Brunssum de komende decennia. Het is ook niet niks: een flat met zestien lagen, een hoefijzervormige uitbouw in het Vijverpark, een parkeergarage en een ellipse cirkelvormige uitbouw van het gemeentehuis. Woningen, kantoren, cultureel centrum, hotel, bibliotheek en huisvesting voor instellingen als de Stichting Ouderenwelzijn. In een stad als Tilburg of Maastricht wordt vaker met dit bijltje gehakt, in Brunssum kunnen ze maar moeilijk wennen aan het grootschalige bouwplan.

Vriend en vijand is het er over eens dat het centrum van de 'Parel' dringend een nieuwe impuls nodig heeft om niet in een neerwaartse spiraal terecht te komen.

Dat de politiek de handen tot dusver niet enthousiast op elkaar heeft kunnen krijgen, kan enkele oorzaken hebben. Ofwel het plan deugt niet, ofwel het is wel goed voor de ontwikkeling van Brunssum, maar de raadsleden hebben last van watervrees. Dat laatste is, zo valt in de wandelgangen te beluisteren, het geval bij een aantal fracties. Wethouder Hennie de Boer zei eerder in een reactie op de kritiek van omwonenden en raadsleden: „Ik kan me voorstellen dat mensen aan de plannen moeten wennen. Er is zolang niets gebeurd op dit vlak."

Wat iemand van zo'n bouwplan vindt, hangt verder voor een belangrijk deel af van smaak. Het college vindt het huidige voorstel esthetisch en stedebouwkundig verantwoord. Een lagere flat of verplaatsen van de hoogbouw naar de zijde van de huidige Brikke Oave zichzelf te wijten. Als je al zolang met dit plan bezig bent moet je toch veel eerder de raadsleden een overzichtelijk financieel verhaal op papier kunnen overleggen. Volgens wethouder Toon Pierik houdt de gemeente negen ton over aan het Lindepleinplan. De raadsleden hebben dat graag zwart-op-wit. Niet verwonderlijk aangezien er bijvoorbeeld pas in december duidelijkheid komt over de vraag of de gemeente extra ruimte wil in de parkeergarage. Dan hebben we het toch over een ton per vier parkeerplaatsen.

Het college rekent naar aanleiding van de laatste commissievergaderingen op een kleine meerderheid van twaalf tegen negen. Borger, PvdA en D66 lijken het plan te zullen steunen. Jammer genoeg niet in alle gevallen op basis van erg sterke argumenten. „We moeten het algemeen belang laten prevaleren boven andere belangen. Er moet iets gebeuren in Brunssum, het centrum mag niet verpieteren," was de nogal koele steunbetuiging van Gerrit Boumans van Borger voor het collegevoorstel.

achtergrond

zou volgens de gemeente afbreuk doen aan het plan; het stedebouwkundige evenwicht zou verstoord raken. Daarnaast staat de gemeente een beetje met de rug tegen de muur. Schrappen van de hoogbouw zou het plan financieel onaantrekkelijk maken voor de projectontwikkelaars.

Los van stedebouwkundige tegenwerpingen bestaan er bij enkele fracties ook nog bedenkingen tegen de financiële kant van het verhaal. Onder meer het CDA is nog terughoudend omdat het nog steeds wacht op een helder financieel overzicht. Het college had dat stuk gisteren nog steeds niet helemaal klaar. Als het CDA vandaag tegenstemt heeft het college dat helemaal aan

Als het college van meet af aan de raad (nog) uitvoeriger had geïnformeerd was de onzekerheid over het al dan niet doorgaan van het plan vanavond voor het begin van de raad een stuk minder geweest. Het college kan zich niet telkens beroepen op het argument dat de oppositiepartijen toch niet ontvankelijk zijn voor goede argumenten. Zo lijkt het wel alsof B en W leunen op de macht van het getal. Zeker bij een dergelijk ingrijpend plan moet er alles aan gedaan worden om een zo groot mogelijk draagvlak te krijgen.

recensie

Een concert voor veel lege stoelen

DOOR JO VLIEX

Ter gelegenheid van haar jaarlijkse feesten hield harmonie St.-Gerlachus uit Oirsbeek een concertavond met twee harmonieën die volgende maand aan een bondsconcours zullen deelnemen. Jammer genoeg was in de sporthal van Oirsbeek vrijwel geen publiek aanwezig. Voorwaar geen ambiance om inspirerend op de muzikanten in te werken.

Harmonie Flos Carmeli uit het Heerlense Schaesbergerveld komt op 17 oktober in Sittard uit in de eerste afdeling. Dirigent Roger Cobben liet zijn muzikanten in het verplichte werk - A little Concert Suite van Alfred Reed - met mooie dynamische schakeringen musiceren. Er waren nog wat problemen in het samenspel en de klankzuiverheid, terwijl de trombonegroep op een enkele plaats niet exact overkwam. Ritmisch zat het werk echter goed in elkaar. Jammer dat het korps iets te dun bezet is in het houtregister, wat af en toe leidde tot wat kleine problemen in de klankbalansverhouding.

Het keuzewerk van Flos Carmeli - La Storia van Jacob de Haan - kende een iets te bescheiden opzet, terwijl ook in dit werk nog wat probleempjes waren met het samenspel. Verder was er in dit werk veel moois te horen. Cobben is met zijn muzikanten op het goede spoor en zal - als de voortekenen niet bedriegen - in Sittard een mooi resultaat neerzetten.

De tweede deelnemer aan het concert was de harmonie St.-Cecilia uit Ohé en Laak onder leiding van John Bartels. Dit korps komt op 24 oktober in de Rodahal te Kerkrade tijdens het bondsconcours uit in de ereafdeling. Het verplichte werk van Ohé en Laak - Praise Jerusalem van Alfred Reed - vertoonde nogal wat onzekerheden. Qua klankverhouding, zuiverheid en samenspel liet men nogal eens wat steekjes vallen. Op dynamisch gebied gebeurden er mooie dingen. Ook enkele solopassages - o.a. van de fluit en de sax-sopraan (!) - werden fraai gespeeld. De hoorngroep excelleerde op vele plekken. Als keuzewerk zal Bartels met zijn muzikanten de compositie Laud van Howard Hanson in Kerkrade ten gehore brengen. Het koraalthema kreeg een mooie muzikale uitwerking. De variaties op dit thema gaven echter op enkele plekken nog de nodige problemen. Vooral op het gebied van klankverhouding, zuiverheid en samenspel is er voor St.-Cecilia nog het nodige werk aan de winkel. In de laatste spannende weken voor het concours zal Bartels daar ongetwijfeld nog hard aan werken.

Drukte voor schouwburg

● *Het gaat goed met de Limburgse schouwburgen. De directies melden dat de kaartverkoop voor het seizoen '93/'94 voorspoedig verloopt. In Heerlen stonden de mensen gisteren zelfs buiten in de rij om kaartjes voor hun favoriete voorstelling te bemachtigen. In totaal meldden zich op de eerste dag van de vrije verkoop enkele honderden belangstellenden bij het Heerlense theater.* Foto: FRANS RADE

Van onze verslaggever

Zwarte dag voor de zwartrijders

HEERLEN – Driekwart van de zaken die kantonrechter H. van Oppen gisteren in Heerlen moest afhandelen, had betrekking op onverzekerd rijden.

Allemaal zaken die aan het licht kwamen tijdens een 'kiekjescontrole' in de regio Heerlen op 28 april van het vorig jaar. Een zwarte dag voor de zwartrijders. Een veertigtal overtreders had een dagvaarding ontvangen om gisteren voor de rechter te verschijnen. Het gros verscheen niet ter zitting en werd bij verstek veroordeeld tot een geldboete van 500 gulden. Recidivisten konden rekenen op 750 gulden boete plus een voorwaardelijke ontzegging van de rijbevoegdheid voor drie maanden.

De opsporingsambtenaren van de Rijksdienst voor het Wegverkeer hielden hun camera's zelfs gericht op plekjes waar normaliter nauwelijks of geen verkeer is.

Een 25-jarige Heerlenaar was dan ook stomverbaasd toen hij een acceptgirokaart in zijn brievenbuis ontving voor een onverzekerde auto, die al enige weken op de afgesloten parkeerplaats van het Heerlense De Weverzjekenhuis stond. „Onbegrijpelijk", begon de man zijn verweer, „de auto stond op een plek ver achter de slagbomen van het ziekenhuis. Het voertuig stond niemand in de weg, was auto kapot en de banden waren leeg. Ik had nog geen tijd en geld om de auto op te knappen. Bovendien heb ik nooit geweten dat een auto die al een half jaar niet meer op de weg is geweest, verzekerd moet zijn."

Officier van justitie F. van Diem maakte de Heerlenaar duidelijk dat elke auto waarvoor een kenteken is afgegeven, verzekerd moet zijn: „al staat het voertuig bij wijze van spreken op uw slaapkamer." Hij eiste een geldboete van 500 gulden. Kantonrechter Van Oppen vond de straf aan de forse kant. Uitspraak: 500 gulden boete, waarvan 300 gulden voorwaardelijk.

Rolstoel

● *Twintig Limburgers in een rolstoel doen in november mee aan de voorronden van het wereldkampioenschap rolstoeldansen in Schotland. Het is voor het eerst dat zij in het buitenland deelnemen aan wedstrijden. Van de groep volgen twaalf mensen lessen bij een dansschool in Maastricht en acht in Stein. De financiering van de overzeese trip is nog niet rond. Naast de twintig gehandicapten gaan ook zogenoemde 'staande' danspartners mee, begeleiders, dansleraren en ouders. Grootste probleem is echter dat het vervoer van de rolstoelen erg duur is.*

Rolstoel 2

● *Om maar eens een paar vergelijkingen te maken: een plek in een vliegtuig voor een electrische rolstoel 'kost' drie plaatsbewijzen. Uit het vliegtuig moeten namelijk drie stoelen gemonteerd worden om genoeg plaats te maken. In deze Limburgse groep zijn zes mensen met zo'n rolstoel. Een boot die 's nachts naar Hull vaart, kost voor iemand die in een electrische rolstoel zit zevenhonderd gulden in plaats van driehonderd die een valide betaalt. De reden: een dergelijke rolstoel stoort de radar die het vaartuig 's nachts nodig heeft en daarom krijgt een gehandicapte een geïsoleerde hut aan boord.*

Rolstoel 3

● *Er zijn nog meer voorbeelden. Reizen met bussen en treinen bijvoorbeeld leveren eveneens problemen op. Voor rolstoelen is namelijk een lift nodig of hellingbanen om deze in bus en trein te tillen. En binnen moeten stoelen ook weer wijken voor de voertuigen. Rolstoeldansen is sinds 1981 een erkende sport en wordt volgend jaar gepropageerd tijdens de Olympische Spelen voor gehandicapten. Toch jammer dat er in de 'oost' nog geen oefenzaal ter beschikking is.*

Collectanten

●*De Nierstichting afdeling Landgraaf zit dringend verlegen om een aantal collectanten. Vanavond is er een vergadering om bereidwillige mensen te informeren over hun vrijwilligerswerk. De informatieavond wordt gehouden in het Spaans Kentje en begint om acht uur. U kunt zich ook opgeven bij mevrouw M. Heinrichs, Burgemeester Custerslaan 35 in Nieuwenhagen.*

Grap

● *Een grap tot slot. Een apotheker heeft het razend druk in zijn eenmanszaak. Niet al te groot van oppervlakte, maar hij heeft wel een hoop artikelen in voorraad. Zo staat de wonderolie op de bovenste plank van een drie meter hoog rek. Telkens als een klant dat wondermiddeltje vraagt, moet hij eerst de ladder uit de tuin halen. Nadat hij op die dag reeds vijf maal de weg naar de tuin had gemaakt en een zesde klant voor twee kwartjes wonderolie wilde hebben, vroeg hij boven op de ladder staand, aan de volgende klant: 'Wilt u soms ook voor twee kwartjes wonderolie?' 'Neen', antwoordde de man. De ladder werd weer keurig opgeruimd. 'Wat mag het voor u zijn?, vroeg de apotheker aan de man. 'Mag ik voor drie kwartjes wonderolie...'*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Afgestudeerden blijven vaak wonen in kamers

Dreigend tekort aan studentenhuisvesting

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – Als de daling van het kameraanbod doorzet, komt Maastricht in 1996 vijfhonderd 500 kamers voor studenten tekort. Dat verwacht het Kamerburo, dat namens de Stichting Studentenhuisvesting bemiddelt tussen verhuurders en studenten.

Volgens woordvoerder S. Braun van deze instelling is er in de provinciehoofdstad vooral een kwalitatief tekort aan woonruimte voor studenten. Het Kamerburo telt op dit moment 2300 studenten die hun huidige woonruimte te klein, te duur, te slecht of te afgelegen vinden.

Tot nu toe heeft het Kamerburo iedere student aan een kamer kunnen helpen. Maar het aanbod neemt af. Volgens Braun is dat vooral te wijten aan het teruglopend aanbod uit de particuliere sector. Door een intensieve wervingscampagnesteeg het aantal aangeboden kamers de afgelopen jaren explosief.

Twee jaar geleden werd het plafond echter bereikt en sinds vorig jaar daalt het kameraanbod. Dit ondanks de versoepeling van de huurwetgeving die dit jaar is ingegaan. Volgens Braun komt dit omdat de versoepeling alleen geldt voor verhuurders die in hetzelfde pand wonen als de huurders. Deze 'hospitaverhuur' komt in Maastricht vrijwel niet voor.

Als andere belangrijke oorzaak van de daling noemt Braun het overheidsbeleid. Er komt steeds minder geld voor sociale woningbouw en andere groepen zoals bejaarden en asielzoekers krijgen voorrang. Het Kamerburo krijgt de laatste jaren bovendien steeds meer concurrentie van commerciële bemiddelingsbureaus, die soms grof geld bieden voor beschikbare woonruimte.

Verder wordt twintig procent van de kamers bezet door afgestudeerde bewoners die in hun studentenhuis blijven wonen.

Volgens een plan van het Kamerburo, de gemeente en de woningbouwverenigingen moeten er honderd kamers in de particuliere sector worden vrijgemaakt om het dreigende tekort op te vangen. Verder moeten er zeventig kamers beschikbaar worden gemaakt met het projekt 'Wonen Boven Winkels', honderd via beleggers en projektontwikkelaars en 25 door koopkrachtige ouders te bewegen een kamer of appartement voor hun studerend kind te kopen.

De woningbouwverenigingen moeten in de komende drie jaar voor 340 extra kamers zorgen: 140 door nieuwbouw, 150 door leegstaande woningen kamersgewijs te gaan opdelen en vijftig door de doorstroming van ex-studenten naar duurdere woonruimte te bevorderen.

Graetheidecomité adviseert over de

Duitse Groenen vra uitspraak over DS

Van onze verslaggever

HEINSBERG/SITTARD – De Duitse Groenen vinden dat ook de grensgemeente Heinsberg zich moet uitspreken over de uitbreiding van DSM. Ze hebben daarom voorzitter Hub Bemelmans van het Graetheidecomité om informatie gevraagd. Met die informatie wil de fractie van de Groenen een conceptvoorstel doen aan de gemeenteraad van Heinsberg.

Bemelmans heeft een brief in het Duits („ich hoffe sie verstehen mein Deutsch") en de stellingname van het Graetheidecomité in het Nederlands. Die stellingname wijst de milieu-effectrapportage (mer) van DSM om zes redenen af. Alleerst vindt het comité de mer te vaag: omdat nog niet duidelijk is wat er precies naar Graetheide komt kunnen ook de milieu-effecten niet beoordeeld worden.

Ten tweede vindt het comité dat de provincie een nieuwe moet starten, waarbij ook katies ter discussie staa moet de bestaande milie zondheidsbelasting door schreven worden. Ook he te dreigement' dat DSM duur zal verdwijnen als d ding niet kan doorgaan door de beugel, vindt het Dat DSM te weinig rui staat voor de milieugro minst vast. Ook het persp eventuele verdere uitbreid Lexhy (het gebied tuss Geleen en Graetheide) zo wogen moeten worden. B ruimtebeslag moet ook h den gemaakt hoeveel ban breiding oplevert.

Ten vijfde wijst het comité hoge geluidsbelasting do (boven de wettelijke nor decibel), en ten zesde op h vriendelijkste alternatief: de bestempelen tot (groen) gebied voor recreatie van bewoners.

Vicaris-generaal Maess ook pastoor Stevenswe

ROERMOND – Vicaris-generaal mgr. R. Maessen wordt tevens pastoor wordt van de H. Stefanusparochie in Stevensweert. De nieuwe bisschop F. Wiertz gaat liturgische en pastorale assistentie verlenen in de Christoffelparochie Roermond.

Vicaris dr. P. Moonen, die eerder al is benoemd tot pastoor van St.-Petrus Banden in Heer, treedt terug als vicaris, maar blijft enkele taken in diocesaan verband vervullen. Als vicaris is Moonen onder meer belast met kathechese en onderwijs.

Dat vicariaat, vooral de lekenvorming en onderwijs, zal door vicaris dr.J. Punt worden waargenomen. Onder hem ressorteren nu het roepingenpastoraal, de vorming en opleiding van priesters en diakens, het activiteitencentrum, sociaal-maatschappelijk werk en zielzorg voor militairen, buitenlanders, gedetineerden, woonwagenbewoners, zieken, toeristen en studente hij belast met pers en publ

De huidige administrator bisdom, dr. H. van der Meer taak als officiaal voort en w vens vicaris voor kerkre zaken, religieuzen en de oe

Mgr.A. Castermans blijft hulpbisschop en vicaris in voor emeriti, zieke priester kens. Ook is hij waarnem representatieve verplichti het bisdom. De staf wordt plementeerd door A. Filott verantwoordelijk blijft voo nancieel beheer in het bis voor bouw- en personeelsza

Vice-officiaal dr. J. Vries, te pelaan in de Christoffel Roermond, is door bisscho verzocht om hem als gede te vervangen in zijn veran lijkheid als groot-kanselier Medo-instituut. Wiertz blij kanselier van dit instituut.

Jos van Rey: 'Afvalverbranden remt innovatie'

ROERMOND – VVD-Tweede Kamerlid Jos van Rey is tegen de bouw van een vuilverbrandingsoven in Midden-Limburg. Afval verbranden is volgens hem een rem op innovaties betreffende afvalverwerking. Hij laat dit weten in een brief aan directeur ir. L. Nevels van het recyclingbedrijf Edelchemie te Panheel.

„Als we spreken over vuilverbrandingsinstallaties zou er hooguit een voor geheel Zuid-Nederland moeten komen", zo schrijft Van Rey. „Ik sta absoluut sceptisch tegenover een grootschalige verbrander in het Middenlimburgse omdat het gevaar niet denkbeeldig is dat alternatieven geheel uit het oog worden verloren. Een dergelijk project is kostbaar en zal derhalve rendabel gehouden moeten worden. Dit betekent dat de beschikbare afvalberg naar de vuilverbrander moet gaan. Milieuvriendelijkere en/of goedkopere alternatieven zullen worden gepasseerd met het argument dat de afvaloven niet haar optimale capaciteit behaalt", aldus Van Rey.

Hij steunt het zogeheten nul-optiealternatief dat is ontwikkeld door Edelchemie en dat uitgaat van kleinschalige verbrandingsinstallaties, inclusief verglazing van as tot obsidiaan (grindvervanger) en reiniging van de rookgassen. De kosten van deze techniek bedragen circa 800 gulden per ton.

'Pas op in schoenwink

MAASTRICHT – De l weken zijn in Maastric van handtassen gestol schoenenwinkels. Terwi klant schoenen past en d de boodschappentas o handtas even uit het oo liest, slaan de dieven hu De politie vraagt het p daarop attent te zijn.

In één geval ging de die listig te werk, door in schoenenzaak een gelds laten vallen bij een man d tas vasthield. Toen dez geldstuk zag rollen, buk zich om het op te rapen de tas voor een momen

Voor de dief een geschik legenheid om met de vandoor te gaan.

Ook vinden steeds vaker stallen plaats vanuit pash in kledingzaken.

Miltvuur in Velden

VELDEN – Op een bedrijf in het Noordlimburgse Velden is miltvuur geconstateerd. Miltvuur is op basis van de Veewet een aangifteplichtige ziekte. De ziekte is tevens besmettelijk voor de mens. De door een bacterie veroorzaakte ziekte beperkt zich veelal tot een enkel bedrijf en wordt vooral gekenmerkt door plotselinge sterfte en bloedingen uit lichaamsopeningen.

Op 27 augustus is bij een aan de Gezondheidsdienst voor Dieren Zuid-Nederland ter sectie aangeboden rund de voorlopige diagnose gesteld. Het Centraal Diergeneeskundig Instituut heeft de diagnose bevestigd. Vooralsnog is onduidelijk hoe de infectie tot stand is gekomen. Het bedrijf is gelegen aan de Maas. Aangenomen wordt dat door onderlopen van de percelen deze besmet geraakt zijn. Alle dieren op het bedrijf worden gevaccineerd. Er hoeven geen dieren te worden geruimd. Als de voorgeschreven maatregelen in acht zijn genomen, hetgeen in Velden is gebeurd, bestaat er geen gevaar voor de volksgezondheid.

In overleg met het Centraal Diergeneeskundig Instituut is een pakket maatregelen opgesteld om een verdere verspreiding van de ziekte op het bedrijf te voorkomen en de risico's ten aanzien van de volksgezondheid uit te sluiten.

Kees van Ro nieuwe algem secretaris LL

Van onze verslaggever

ROERMOND – Ir. Kees va (33) uit 's Gravenzande is be tot algemeen secretaris van burgse Land- en Tuinbou (LLTB). Hij volgt als zod Koos Koolen op, die d hoofdbestuur van de LLTB gedragen als kandidaat vo voorzitterschap van deze 8 den tellende standsorganis

Voorzitter van de LLTB is 1981 Pierre van Horen uit Wegens het bereiken van sioengerechtigde leeftijd zijn functie tijdens de algem gadering, op 18 november,

Aangezien het voorzittersch welijks nog te combineren het praktische ondernemers de agrarische problematiek ingewikkelder wordt, hee hoofdbestuur van de LLT het eerst een niet-praktizeren riër met kennis van zaken time-voorzitter aanbevolen. is sedert november 1987 al secretaris van de LLTB.

Zijn opvolger, Kees van Roo het Brabantse Gemert gebor deerde in Wageningen tui plantenteelt en is sinds juni dienst van de Katholieke landse Land- en Tuinbou Hij behartigde er de tuinbo gelegenheden en sinds k grondzaken en de milieupro tiek.

Limburgs Dagblad

Voorzitter Tapie vecht UEFA-besluit aan bij rechter

Olympique uitgesloten

ZÜRICH – Olympique Marseille mag de Europese voetbalbeker dit seizoen niet verdedigen. De Europese voetbalunie (UEFA) sloot de Franse club in verband met het omkopingschandaal uit. Het bestuur van de UEFA nam het besluit bij zijn zitting in Zürich die ruim vijf uur duurde. De Franse voetbalbond krijgt tot donderdag 17.00 uur de gelegenheid een andere club voor het Europese toernooi voor landskampioenen in te schrijven.

Olympique Marseille wordt verweten dat het op 20 mei de overwinning in de competitiewedstrijd tegen Valenciennes (1-0) heeft gekocht. De wedstrijd was enige dagen voor de Europese bekerfinale tegen AC Milan. De UEFA nam een besluit, waar de tuchtcommissie van de Franse voetbalbond dit weekeinde afzag van straffen. Die achtte de bewijzen voor omkoping ontoereikend.

Bernard Tapie stapt naar de Franse rechter om de beslissing van de UEFA ongedaan te maken. De advocaat van Tapie, Francis Szpiner, verklaarde maandag een kort geding aan te spannen tegen de Franse voetbalbond en de nationale voetballiga omdat besluit van UEFA is volgens de advocaat van Tapie strijdig met de rechtsregels. „Olympique is niet gehoord, een beroep tegen de beslissing is niet mogelijk. Marseille heeft zich niet kunnen verdedigen."
De voorzitter van de Franse voetbalbond, Jean Fournet-Fayard, en de ligavoorzitter Noel le Gaët overleggen dinsdag met sportminister Michelle Alliot-Marie over de precaire situatie. Premier Edouard Balladur vond de schorsing van Olympique jammer. „Omdat Olympique de hoop en de belofte was voor het Franse voetbal." Voor de rest wilde de eerste minister zijn handen niet branden. „Dit is mijn zaak niet."

„Verschrikkelijk en niet terecht", verklaarde Jean-Louis Levreau, de vice-voorzitter van Olympique. „Dit heeft gevolgen voor de club, de stad, de regio en het Franse voetbal. Wij zijn veroordeeld op basis van geruchten." Levreau zei een gesprek te hebben gehad met geldschieter Bernard Tapie, die door de beslissing „bijzonder geschokt" zou zijn.

Onbetaalbaar

De beslissing brengt Olympique in gevaar. Zonder optreden op het Europese podium is de formatie van Bernard Tapie niet te betalen. Voordat er sprake was van een schorsing had de ondernemer gedreigd zich terug te trekken. „Ik heb de spelers en het geld niet om zonder Europees voetbal door te kunnen gaan." Ingewijden schatten de schuld van de voetbalonderneming, die onder het bewind van Tapie vijf keer achtereen landskampioen werd, op meer dan honderd miljoen gulden.

Tapie, een ondernemer met politieke ambities, investeerde uit eigen kapitaal destijds 40 miljoen gulden in Olympique. Silvio Berlusconi, die met miljarden lires AC Milan tot een Europese topclub omvormde, geldt als zijn grote voorbeeld. Olympique Marseille werkt dit jaar met een budget van negentig miljoen gulden.

Het UEFA-bestuur hoorde gisteren Jean Fournet-Fayard, de voorzitter van de Franse voetbalbond en Noël le Gaët, voorzitter van de Franse profliga. Zij betreurden dat de nationale sportautoriteiten niet snel maatregelen hadden genomen. Die nalatigheid zou gevolgen voor het internationale voetbal kunnen hebben. In de ochtenduren had Fournet-Fayard nog gesproken met Joao Havelange, de voorzitter van de FIFA (wereldvoetbalbond). Daarmee hoopte de Fransman de dreigende uitsluiting te voorkomen.

De UEFA nam de beslissing terwijl een gerechtelijke onderzoek naar de omkoping nog niet is afgesloten. Voor de UEFA is het duidelijk dat er onregelmatigheden hebben plaatsgevonden. Uitstel van een besluit zou het voetbal en de internationale toernooien schade kunnen toebrengen, aldus de UEFA.

Moeilijk

„Het was een moeilijke beslissing Olympique te schorsen", verklaarde Lennart Johansson, de Zweedse voorzitter van de UEFA. „Daarom zijn we er ook zo lang mee bezig geweest. Ik hoop oprecht dat Frankrijk een andere club voor het toernooi der landskampioenen wil inschrijven." Olympique Marseille had AEK Athene als tegenstander geloot. De wedstrijden voor de eerste ronde worden op 15 en 29 september gespeeld.

Olympique is de eerste Franse winnaar van de Europese voetbalbeker voor landskampioenen. De in 1899 opgerichte club was twee jaar geleden in het voornaamste Europese toernooi verliezend finalist. Negen keer behaalde de formatie uit Marseille de landstitel.

Paris SG zegt nee

PARIJS – Paris St. Germain zal Olympique Marseille niet vervangen in het toernooi om de Europese voetbalbeker voor landskampioenen. De club eindigde vorig seizoen als tweede in de Franse competitie. Paris St. Germain verklaarde gisteren niet te willen deelnemen aan een evenement waarvoor het niet was gekwalificeerd.

● *Voormalig directeur Jean-Pierre Bernes (links) en Bernhard Tapie, zorgelijke gezichten na de bekendmaking van het omkoopschandaal.*
Foto: EPA

Van Moorsel probeert

HOUFFALIZE – Leontien van Moorsel blijft hardnekkig proberen haar achterstand in de Tour Feminin van de Europese Gemeenschap weg te werken. Opnieuw leidde de wereldkampioene de aanval, opnieuw kon zij na de streep worden gehuldigd als winnares.
Maar Heidi van de Vijver, de verrassende aanvoerster van het algemeen klassement, gaf geen krimp. Door als achtste in de kopgroep van veertien te eindigen, behield de Vlaamse haar voorsprong. Het verschil met Van Moorsel, tweede, is nog steeds ruim twee en een halve minuut.
Van Moorsel was in de 132 km lange rit van Prüm naar Houfffalize bij elke ontsnapping van betekenis betrokken. De Russsin Svetlana Boebenkova probeerde het in de beginfase. Een Italiaans-Belgische coalitie haalde Boebenkova en Van Moorsel, die steun hadden gekregen van onder meer Petra Grimbergen en Elsbeth Vink, terug.
Dat scenario herhaalde zich enige keren, totdat Van Moorsel en Van de Vijver er in het gezelschap van de Russin Alexandra Koljaseva er van tussen gingen. Zij kregen vijftien collega's mee. Op het glooiende terrein in de Ardennen was Van Moorsel de sterkste.

Bokslesje voor Hans Janssen

BURSA – Weltergewicht Hans Janssen ging naar het EK-boksen in Bursa om te leren. Veel tijd om ervaring op te doen kreeg de negentienjarige debutant gisteravond niet. Nog geen twee uur na de openingsceremonie was voor de lange Eindhovenaar het toernooi alweer voorbij. Hij verloor op punten (10-14) van Kenan Oner uit het gastland Turkije.
Janssens veel kleinere tegenstander kwam echter sterker uit de hoek dan verwacht. De felle en snelle Turk plaatste een aantal fraaie voltreffers. Vooral op zijn rechtse directe verkeek Janssen zich soms.

Wayne Rainey in rolstoel

MISANO – Wayne Rainey, die zondag bij de Grote Prijs van Italië met een snelheid van 220 km/uur ten val kwam en een dwarslaesie opliep, zal de rest van zijn leven in een rolstoel moeten doorbrengen.

Dat bange vermoeden dat de verlammingsverschijnselen wel eens blijvend van aard zouden kunnen zijn, werd gisteren door Rainey's landgenoot en ploegleider Kenny Roberts bevestigd.

„Hij kan bekken noch benen bewegen. De zenuwen naar zijn armen zijn echter niet beschadigd", zei Roberts. „Wayne zal niet worden geopereerd, omdat dat toch geen enkele zin heeft."
De drievoudig wereldkampioen in de 500 cc-klasse bracht de nacht door in het Bufalini-ziekenhuis op de afdeling intensieve zorg.

Volgens de artsen, die alleen wat bloed weghaalden uit zijn longholtes, was de toestand van Rainey ernstig maar stabiel. Van het aanvankelijke plan om Rainey onmiddellijk voor verdere behandeling naar Los Angeles te vervoeren, werd afgezien.

Volleyzege dank zij verfoeide strategie

OULU – Vier jaar geleden was het Zweedse model een veel gehoorde uitdrukking in Holland-volleyballand. Iedere gelegenheid, waarbij Neerlands eigen sportieve handel en wandel ter discussie stond, riepen de tegenstanders in koor dat de wereldtop best bestormd kon worden op de manier, waarop de Zweden dat deden. De beste internationals, die eerder in eigen land waren opgeleid, werden uit het buitenland (veelal uit Italië) teruggehaald en twee maanden voor de grote titeltoernooien bij elkaar gezet om te trainen en (veel) te spelen.

Maar die strategie werkt om uiteenlopende redenen (geldgebrek, tanende belangstelling en onvoldoende talent) niet meer. Tot dusver heeft de ploeg zich op dit titelgevecht alleen nog maar onderscheiden met opmerkelijke knievallen.

Zoals gisteravond in de Ouluhalli in Oulu, waar Nederland - evenals Tsjechië/Slowakije (3-1) en Bulgarije (3-0) in een eerder stadium - de blonde hoogwerkers na een moeizame drie-setter (15-8, 15-13, 15-7) op de knieën kregen.
Het ongeslagen Oranje is - met de wedstrijden tegen Bulgarije (morgen) en Italië (donderdag) voor de boeg - hard om weg om zich te plaatsen voor de halve finales, komend weekeinde in Turku. „Eigenlijk begint het toernooi voor ons nu pas", typeerde Peter Blangé de situatie.

Een plaats bij de laatste vier zou dan - opvallend genoeg - zijn behaald overeenkomstig de Zweedse strategie, die de trouwe volgelingen van de toenmalige bondscoaches Arie Selinger en Harrie Brokking altijd hebben verfoeid.

Wild-west aan bridgetafels

SANTIAGO – Bridge in wild-west stijl. Dat boden Nederland en de Verenigde Staten gisteren in de halve finale van het toernooi om het wereldkampioenschap. Na zestien van de 96 spellen heeft Nederland vijf punten voorsprong: 52-47. In de andere halve eindstrijd leidt Noorwegen met 49-40 tegen Brazilië.

Op grond van de resultaten in de voorronde startte Nederland met een voorsprong van acht punten. De marge werd vergroot toen Rodwell tegen een gedoubleerd slem verkeerd uitkwam. Maar het verschil werd teniet gedaan door een overbieding van Leufkens-Westra.

De jonge ploeg is opgebouwd rond het duo Leufkens-Westra, een paar dat in 1986 wereldkampioen werd bij de junioren. De sprong naar de internationale top werd gemaakt tijdens de Olympiade van vorig jaar.

Het scheelde in de kwartfinale maar weinig of Nederland had moeten buigen. In de eerste vier spellen haalden de Amerikanen enorm uit. Leufkens-Westra corrigeerden echter de foutjes, die de andere paren hadden gemaakt.

BW Filmclub speelt hoofdrol

MAASTRICHT – In de landelijke zaalvoetbalbekerstrijd heeft het Maastrichtse BW Filmclub uit de tweede divisie voor een daverende verrassing gezorgd door de sterke eredivisionist Hooghuis Sport uit Geldrop te elimineren, 5-3. Drie andere Limburgse clubs redden het niet tegen opponenten uit Nederlands hoogste zaalvoetbalklasse.

Hooghuis Sport heeft zich danig verkeken op het taaie verzet van Bw Filmclub. Een voor rust opgelopen achterstand, 0-1, werd door de thuisclub snel na rust weg. Toen de gasten vervolgens toch weer op voorsprong kwamen met nog vier minuten te spelen, leek het pleit beslecht. In een sensationele slotfase greep de Maastrichter ploeg via treffers van Harrie Seitz, Richard Mathieu en Pedro Beckers echter nog de onverwachte winst.

BW Filmclub-Hooghuis Sport 5-3 (0-1)
v.d. Schoot 0-1, Mathieu 1-1, Seitz 2-1, v.d. Schoot 2-2, v. Es 2-3, Seitz 3-3, Mathieu 4-3, Beckers 5-3.

Hercules-Dousberg Parc 2-2 (2-1)
Hercules w.n.s. 5-3
Kempkens 1-0, Persoon 1-1, Scheffers 2-1, Macheels 2-2.

Altw'heide-'t Brikske 2-5 (1-1)
Winkens 0-1, Truyen 1-1, Kockelkoren 1-2, Winkens 1-3, Welp 2-3, Vaessen 2-4 en 2-5.

FC Brunssum-Fermonia B. 2-5 (0-1)
T.Fermont 0-1, E.Fermont 0-2, Zanudi 1-2, Jejanan 1-3, Machiels 2-3, Jejanan 2-4, T. Fermont 2-5.

SB v.d.Venne-VTV Vaals 4-8 (4-3)
Hendrikx 1-0 en 2-0, v. Lieshout 3-0, Schoonbrood 3-1, N.v.Weersch 3-2, Merx 3-3, Stijfs 4-3, L.v.Weersch 4-4, Hockx 4-5, Merx 4-6, L.v.Weersch 4-7, Schoonbrood 4-8.

Hakkie-Sport Petit 1-3 (1-0)
Graeff 1-0, Boerebergs 1-1, Klumpkens 1-2, Boereberghs 1-3.

Brach-Schoenenreus 2-5 (1-2)
Rovers 1-0, Wijnen 1-1, Coret 1-2 en 1-3, Wijnen 1-4 en 1-5, Sarkol 2-5.

de Haam-DC H.Anders 1-1 (1-1)
Anders w.n.s. 3-4
Willems 1-0, Rapati 1-1.

v.Zandvoort-H.Meyers 3-5 (1-2)
Meyers: Goulding 0-1 en 0-2, Huyveneers 1-3, Virdis 2-4, Huyveneers 3-5.

SZV-Depa 2-11 (1-5)
SZV: Gubbels 2x.

Tegelhal-Reneman KK 4-4 n.s 6-7
Gouwe Sleutel-Bouwfonds 6-0
Postert-Docshop 0-10.

Chang geruisloos naar kwartfinales

NEW YORK – Michael Chang meldde zich vorige week aan de poorten van Flushing Meadow met cijfers die recht zouden moeten geven op een plaatsje bij de favorieten. Hij ontpopte zich dit seizoen als de beste speler op hardcourtbanen. Het beton van de US Open leek voor hem gestort. Maar gek genoeg geloven weinigen serieus in de titelkansen van de 21-jarige Amerikaan. Gisteren won de kleine terriër weer heel gladjes in New York, waar de dag van de arbeid (Labor Day) werd gevierd. In drie sets (6-4, 6-3, 6-4) maakte hij korte metten met Wayne Ferreira en kan zich nu opmaken voor de topper tegen Pete Sampras. Zijn landgenoot stapte direct na Chang het Louis Amrstrong-stadium binnen en won ook al vrij simpel van de Zweed Thomas Enqvist, de bedwinger van Agassi: 6-4, 6-4, 7-6 (7-4).

Sampras-Chang kan een leuke pot worden. De meeste mensen mogen dan niet twijfelen aan een overwinning voor 'Sweet Pete', Changs overlevingskansen zijn minder klein dan wordt verondersteld. Het is de 'touch' (Sampras) tegen de tennismuur (Chang). Chang: „Pete en ik speelden al tegen elkaar toen we zeven waren. Het zal een grootse wedstrijd worden."
Volgens Chang had Sampras, toen ze elkaar als ukkies op de baan troffen, niets van de volwassen Sampras. „Hij had geen service, geen volley en geen enkelhandige backhand. Pete was zelfs kleiner dan ik." Chang en Sampras zijn altijd vriendschappelijk met elkaar omgegaan.

● *Willy Boessen, ouderwets juichen in De Baandert.* Foto: archief LD

Tweejarig contract met Fortuna

Boessen terug in De Baandert

Van onze sportredactie

SITTARD – De opstelling van Fortuna Sittard morgen voor de wedstrijd tegen Telstar is in elk geval op een plaats gewijzigd. Willy Boessen maakt weer deel uit van het elftal. De ras-Sittardenaar, die drie jaar geleden morrend De Baandert de rug toekeerde is gisteren weer binnengehaald met een tweejarige verbintenis. Hij moet weer lijn brengen in het Fortuna-spel.

Indertijd vertrok de thans 29-jarige middenvelder voor vier ton naar het SVV van autohandelaar Van Dijk en trainer Dick Advocaat. De fusie met Dordrecht en de teloorgang aldaar hebben Boessen parten gespeeld. Boiessen was uit Sittard vertrokken vanwege meningsverschillen met de toenmalige trainer Han Berger. De middenvelder moest als vleugelverdediger opereren en dat gaf problemen die niet opgelost werden.

Nadat de afroming bij FC Dordrecht was ingetreden en de spelers met de dikste boterham van de hand gedaan werden, kwam ook Willy Boessen in een onmogelijke situatie terecht. Als huurling opereerde hij zelfs nog enkele maanden bij De Graafschap. Thans is aan die onzekere periode een einde gekomen. Een 'derde jeugd' in De Baandert voor een speler, die daar het spelletje onder de knie kreeg en daar thuishoort.

Quintero half jaar uitgeschakeld

BRUSSEL – De Cubaanse hoogspringster Ioamnet Quintero is zeker zes maanden uitgeschakeld. De 22-jarige atlete scheurde vrijdag in Brussel tijdens de laatste wedstrijd van de „Golden Four" een achillespees bij de aanloop voor een sprong over 1,95 meter. Quintero werd in een plaatselijk ziekenhuis geopereerd.
„Ze zit de komende twee maanden in het gips en mag de vier maanden daarna niet op het been staan", zei Renno Roelandt, de arts van de Belgische atletiekfederatie. De kans dat Quintero op het hoogste niveau terugkeert, acht hij niet groot. „Het is geen kleinigheid. De achillespees krijgt bij hoogspringen tot negen keer het lichaamsgewicht te verduren."

Interlands in Limburg

SITTARD – Ter afsluiting van de oefencampagne voor het EK, speelt de Nederlandse damesvolleybalploeg drie interlands tegen Griekenland. De wedstrijden zijn op zaterdag 18 september (19.30 uur, sporthal Egerbos in Venlo), zondag 19 september (13.00 uur, Nationaal Sportcentrum van Sittard) en maandag 20 september (19.30 uur, sporthal in Nederweert).

Nationale titel voor St. Mathias

ROERMOND – Kruisboogvereniging St. Mathias uit Weert hebben in Roermond de nationale titel veroverd met 786 punten. Paul en Jos Beelen, Ger Tillemans en Thijs Timmermans schoten een punt meer dan Willem Tell uit Weert en titelverdediger Limburgia uit Roermond. Paul Beelen werd bovendien persoonlijk Nederlands kampioen en winnaar van de ere-klasse, terwijl Jos Beelen het kampioenschap in de A-klasse veroverde.

Nieuwe renners voor Raas

DEN HAAG – Jan Raas heeft gisteren twee renners gecontracteerd voor zijn WordPerfect-ploeg: de Belg Marc Wauters, dit seizoen nog rijdend voor de formatie van Lotto, alsmede de Australiër Leith Sherwin. Sherwin debuteert vandaag voor de équipe van Raas. Hij start in de Tour de l'Avenir. Ook de Nederlanders Van Bon, Boogaart en Dekker komen uit in deze ronde.

Capitulatie Jan Timman na urenlang eenzijdig gevecht

Karpov geeft schaakcollege

ZWOLLE – In de eerste de beste partij heeft Jan Timman de in de schoot geworpen kans ooit de wereldkampioen schaken te worden goeddeels bedorven. De Amsterdammer werd met wit door Anatoli Karpov op de 56e zet tot capitulatie gedwongen nadat hij al uren met de rug tegen de muur had gestaan.

„Ik kan nog veel van Karpov leren", was Timmans eerste reactie toen hij een half jaar geleden hoorde dat hij na de rebellie van Kasparov en Short ineens om de officiële wereldtitel mocht gaan strijden. Gisteren gaf de oud-wereldkampioen zijn eerste college. Het was voldoende om Timman volkomen van het bord te spelen. In het variantenwoud van de Caro-Kann raakte Timman al snel de weg kwijt. Op vrijwel elke vondst die de Amsterdammer met zijn drie secondanten Anderson, Piket en Seirawan in de maandenlange afzondering had voorbereid, gaf Karpov een antwoord dat verried dat hij dieper en scherper had gekeken.

Karpov nam ruim de tijd voor de belangrijke beslissingen en speelde heel gemakkelijk. Zijn antwoord op Timmans nieuwtje: Pf3-d2 op de 13e zet alsnog voorbereid. Timman had hem nota bene op het idee gebracht door bij een voorgaande gelegenheid toen deze stelling ook op het bord kwam (1988 Amsterdam die in een remise eindigde) bij de keuze voor Kf1 in het toernooiboek te schrijven dat Pd2 tot een onduidelijke stelling zou leiden.

Wit: Timman, zwart: Karpov.
1. e2-e4, c7-c5, 2. d2-d4, d7-d5, 3. Pb1-d2, d5xe4, 4. Pd2xe4, Pb8-d7, 5. Lf1-c4, Pg8-f6, 6. Pe4-g5, e7-e6, 7. Dd1-e2, Pd7- b6, 8. Lc4-d3, h7-h6, 9. Pg5-f3, c6-c5, 10. d4xc5, Lf8xc5, 11. Pf3-e5, Pb6-d7, 12. Pg1-f3, Dd8-c7, 13. Lc1-f4, Lc5-b4+, 14. Pf3-d2, Lb4xd2+, 15. Ke1xd2, 0-0, 16. Th1-d1, Dc7-b6, 17. Pe5-c4, Db6-c6, 18. De2-f3, Pf6-d5, 19. g2-g3, Pd7-c5, 20. Lf1xh6, g7xg6, 21. Df3-g4 +, Kg8-h8, 22. Pc4-e5, Dc6-a4, 23. Dg4-h5, Kh8-g7, 24. Pe5-g4, Tf8-h8, 25. Pg4-e5, Th8-f8, 26. Pe5-g4, Tf8-h8, 27. Pg4-e5, Da4-e8, 28. Dh5-g4 +, Kg7-f8, 29. Dg4-a4, Pc5xd3, 30. Pe5-g6 +, f7xg6, 31. Dd4cxh8 +, Kf8-h7, 32. Dh8xe8 +, Ke7xe8, 33. Kd2xd3, f7-f5, 34. Td1-e1 Ke8-e7, 35. Te1-e5, g6-g5, 36. Ta1-e1, Ke7-f6, 37. Te5-e4, Lc8-d7, 38. h2-h4, Ta8-f8, 39. c2-c3, a7-a5, 40. Kd3-d4 Tf8-c8, 41. f2-f3, a5-a4, 42. Te1-c1, Pc6-e7, 43. Kd4-d3, e6-e5, 44. Kd3-e2, Ld7-e6, 45. Ke2-f2, Le6xa2, 46. Tc1-e1, Tc8-c5, 47. h4xg5 +, h6xg5, 48. f3-f4, Pe7-g6, 49. f4xe5 + Pg6xe5, 50. Te4-a4, Tc5-d5, 51. Td4xd5, La2xd5, 52. Kf2-e3, Ld5-c4, 53. Te1-d1, Kf6-f5, 54. Td1-d4, Pe5-d3, 55. g3-g4 +, Kf5-e5, 56. Td4-e4 +, Ke5-f6; wit geeft op.

Waarschijnlijk was het wits bedoeling de koning op de koningsvleugel in veiligheid te brengen. Maar met de briljante manoeuvres Db6 B6 en Dc6 voorkwam Karpov dat. Timman dacht het eerste te voorkomen door voor dameruil te kiezen. Maar Karpov voorkwam dat met de krachtzet 18.. Pf6-d5. Nu was het de beurt aan Timman om bedenktijd te investeren. Het 19. g2-g3 waar hij na veertig minuten peinzen op kwam was waarschijnlijk de slechtste van vier kwaden. Ld6, Pxd3 of zelfs b3 zagen er bij nadere beschouwing toch iets minder bedreigend uit.

Nu kwam Timman regelrecht verloren te staan. Als Karpov de op de 27e set Db4 + gevolgd door Df4 had gespeeld, was het in alle varianten uit geweest. Inmiddels echter had de Rus zoveel tijd gebruikt dat hij niet nog eens een half uur voor het uitrekenen van varianten kon uittrekken. Hij koos voor het veilige dame e8. „Karakteristiek voor Karpovs stijl", vond Sosonko, die de partij van commentaar voorzag. „In dergelijke situaties kiest hij altijd voor de technische zet."

De beslissing had tot gevolg dat zwart in het resterende partijgedeelte zonder risico op winst kon spelen. Dat deed hij buitengewoon omzichtig en vaak ook weinig doortastend. Maar bij het afbreken na 56 zetten zag Timman toch wel in dat hij met toren tegen loper en paard geen schijn van kans meer had. „Het was een vechtpartij vol fouten en interessante ontwikkelingen. Ik denk dat geen van beide grootmeesters tevreden zal zijn", aldus Sosonko.

● *Het begin van de tweekamp; op een moment dat het voor Timman allemaal nog overzichtelijk was.* Foto: ANP

Dames:	
V&L-Neerpelt	21- 7
V&L-Iason	20-14
Iason-Neerpelt	17-10
Iason-V&L 2	18- 8
De Volewijckers-SVM	16-15
Sittard-Harrislee	11-17
Sittard-Dzierzoniow	13-12
Sittard-Meeuwen	16-15
Sittard-Blauw Wit	12- 7
Sittard-Caesar	9-14
Margraten-Visé	11-24
UDSV-Margraten	14-11
Caesar-Harrislee	11-18
Caesar-Dzierzoniow	9-10
Caesar-Blauw Wit	11-13
Caesar-Meeuwen	10-25
Heren:	
Blauw Wit-Magdenburg	15-21
Blauw Wit-Brandenburg	15-17
Blauw Wit-Dessau	15-19
Caesar-Rheydt	16-20
Dohmen Bouw-Rheydt	17-30
Caesar-Rheydt	25-22
Caesar-Dohmen Bouw	32-14
BDC-Melveren	11- 9
V&L 2-Meteoor	3- 9
Maasmechelen-Bevo 2	10- 9
Hirschmann/V&L-Hasselt	18-18

● VOETBAL – De tuchtcommissie van de KNVB heeft Roger Reijners van MVV voor één duel geschorst.

● BC Ulestraten heeft voor het 13-jarige biljarttalent Davy van Geel dispensatie aangevraagd om wedstrijden aan de grote tafel te spelen. Normaliter spelen junioren pas vanaf hun achttiende op de grote tafel.

Van onze correspondent WILLY WINGEN

Zwart Wit-trainer Pouwels wacht zware taak

Klap dreunt nog na

EYS – De schrik sloeg Zwart Wit-'19-trainer Arno Pouwels afgelopen zondag om het hart toen zijn ploeg in het duel tegen IVS halverwege de wedstrijd al een handvol doelpunten had geïncasseerd. „Wat zou dat in de tweede helft niet moeten worden?" vroeg de coach zich vertwijfeld af. Maar in die fase heeft zijn ploeg 'de schade redelijk beperkt gehouden', al had geen mens in Eys bij het debuut in de derde klasse een 6-0 afstraffing verwacht. De klap dreunt in ieder geval nog na, zo erg dat niemand van de Zwart Wit-equipe zich geroepen voelt te poseren voor de fotograaf.

Arno Pouwels zal deze week dus nog heel wat werk moeten verrichten om zijn ploeg voor het duel tegen Heidebloem niet alleen fysiek, maar ook psychisch op de rails te krijgen.

„Oké," zegt Pouwels, „je hoopt in zo'n duel eigenlijk op één punt maar je calculeert als je tenminste reëel bent een klein verlies in. Dat je een half dozijn doelpunten om de oren krijgt had ik in mijn stoutste dromen niet kunnen verwachten."

Vreemd genoeg presteerde Zwart Wit afgelopen week in het bekerduel tegen de MVV-reserves naar behoren. „Dat zou dan de opsteker naar de competitie geweest moeten zijn," aldus Pouwels. „Het elftal was klaar, zeker omdat iedereen met name in verdedigend opzicht zich in dat duel keurig aan de opdrachten had gehouden. Tegen IVS dachten we dus ook de verdediging gesloten te houden. Als je dan de zaak zeker een kwartier kunt dichthouden groei je vanzelf in de wedstrijd. Maar die vlieger ging helaas niet op."

Waar een vrijwel compleet elftal faalt, komt alle ellende bij zo'n zware nederlaag eigenlijk bij één man terecht: doelman Jean Paul Starmans. Hij wil echter niets kwijt over dat duel. „Ik heb me zo geërgerd dat ik er absoluut niet over wil praten." Pouwels kan daarvoor toch wel enig begrip opbrengen. „Voor een keeper is dat heel erg moeilijk, zeker als je zes treffers om je oren krijgt en er ook nog geen enkele kunt houden." Pouwels hoopt dat de 'IVS-affaire' een uitschieter was. „Het zal zondag anders moeten worden. Hoe er tegen Heidebloem geschoven gaat worden weet ik niet, want ik heb niet zo veel mogelijkheden."

Uruguay behoudt kans op WK

GUAYAQUIL – Uruguay he[eft] zijn kansen op kwalificatie v[oor] het WK voetbal van volgend j[aar] in de Verenigde Staten beh[ou]den door met 0-1 te winnen [van] Ecuador. Beide teams beëin[dig]den de wedstrijd met tien s[pe]lers. Ruben Sosa, die Uruguay [in] de tiende minuut op voorspro[ng] bracht, werd kort voor tijd [uit] het veld gestuurd na een over[tre]ding op een tegenstander. [Eer]der was middenvelder Carab[alí] van Ecuador van het veld ver[wij]derd.

Zege Smit in Tweelandenkoers

SOMEREN – De Tweelande[n]koers voor amateurs van de N[e]derlandse Wielren Bond (NW[B]) met start en finish in Somer[en] Eind leverde een overwinn[ing] op voor Ron Smit. De Haarle[m]mer liet in de laatste kilome[ters] het nog honderd man sterke p[e]loton in de steek en finishte m[et] twee seconden voorsprong [op] René Poeldijk, Martin Teuniss[en] en Laurent Didderen. Acht ki[lo]meter voor de eindstreep w[as] aan een ontsnapping van E[r] Hilkens, Laurent Didderen en [de] Belg Jos Mertens een einde [ge]komen. De vlucht duurde vij[f] kilometer.

DAMMEN

Kerkrade. Klankstaddamtoernooi. Ereklasse: 1. De Kroonschijf, DCH 6, 3. Schaesb[erg] 5, 4. DIOS 2, 5. CEMA/DVZ 1. Hoofdklas[se:] 1. CEMA/DVZ 2 6, 2. De Kroonschijf 2 5, [3.] Donderberg 3, 4. Eureka 2. Eerste klasse: [1.] De Juiste Zet 6, 2. De Kroonschijf 3 6, [3.] Schaesberg 2 4, Eureka 2 0.

VOETBAL

Lima. Kwalificatie voor WK. Zuid-Am[eri]ka. Groep B. Ecuador-Uruguay 0-1 (0-1). Sosa 0-1.
Stand: 1. Bolivia 6-10, 2. Brazilië 7-10, [3.] Uruguay 6-8, 4. Ecuador 6-4, 5. Venez[uela] 7-0.

TENNIS

New York. US Open. 18 miljoen guld[en]. Vrouwen Vierde ronde: M.Maleeva-M[arti]nez 1-6 6-0 6-2, Graf-Pierce 6-1 6-0, Sabat[ini-] Davenport 6-7 6-4 6-4. Dubbelspel, de[rde] ronde: G.Fernandez/Zvereva-Grah[am/] Schultz 6-2 6-3. Mannen Derde ronde: C[ou]rier-Washington 6-4 6-4 6-2. Dubbelsp[el] derde ronde: Lareau/Paes-Nijssen/Suk [...] 1-6 6-1. Gemengd dubbelspel, eerste ron[de:] Rinaldi/Galbraith-Haarhuis/Medvedeva [...] 6-2. Tweede ronde: Zvereva/Kratzm[ann-] Schultz/Jensen 6-3 6-0.
Chang-Ferreira 6-4 6-3 6-4, Sampras-E[n]vist 6-4 6-4 7-6, Volkov-Adams 6-2 7-6 [...] Vrouwen, vierde ronde: Sanchez-Tau[ziat] 6-4 6-3, Zvereva-Gaidano 6-0 6-2, Dub[bel]spel, derde ronde: Reinach/Richards[on-] Bollegraf/Adams 6-0 4-6 6-2. Jongens, eer[ste] ronde: Schalken-Erlich 6-4 7-6, Van Sch[op]pingen-Baruah 6-4 6-3. Meisjes, eerste r[on]de: Grande-Bitter 6-4 7-5.

WIELRENNEN

Houffalize. Ronde van de Europese G[e]meenschap, vrouwen, vijfde etappe: 1. V[an] Moorsel 132 km in 3.34.00 (37,009 km/u[ur]) 2. Valvik, 3. Koljaseva, 4. Fanini, 5. Cristo[fo]li, 6. Zberg, 7. Luperini, 8. Palmer, 9. Van [de] Vijver, 10. Marsal . Overige Nederlands[e:] 17. Schop 0.08, 18. Vink 0.14, 22. Borst 1.[..] 24.Grimbergen, 28. Hillenga, 53. Hari[nga] 05.01, 54. Kroes, 64. Bouwmeester 11.58, [..] Van Smoorenburg 17.14. Niet gestart: Kn[...] Algemeen klassment: 1. Van de Vijv[er] 17.22.01, 2. Van Moorsel 2.36, 3. Koljas[eva] 3.14, 4. Purvis 3.16, 5. Marsal 3.23, 6. Hu[g]hes, 7. Zberg, 8. Young 3.28, 9. Cristofo[li] 3.40, 10. Luperini 3.42, 11. Schop 4.18, 1[.] Vink 6.03, 18. Grimbergen 11.04, 26. Bo[rst] 13.35, 45. Hillenga 16.08, 53. Haringa 31.5[.] 64. Kroes 41.49, 72. Bouwmeester 59.27, 7[.] Van Smoorenburg 1.05.41.
Someren, Tweelandenkoers NWB-ama[teurs]: 1. Ron Smit 118 km in 2.44.04, [2.] Poeldijk op 2 sec, 3. (gelijk) Teunissen, [4.] Didderen, 5. Van Seggelen, 6. Hardon, [7.] Van Hoeven, 8. Van Es, 9. Voorhorst, [10.] Van Hoeven, 16. Ubachs, 24. Hillen, all[en] z.t.

Maandag 6 september. 7 - 11 - 12 - 13 - 15 - [..] - 26 - 32 - 34 - 35 36 - 38 - 42 - 47 - 50 62 - [..] 69 - 74 - 75 (onder voorbehoud)

Lotto 35. Eerste prijs: geen winnaar, twee[de] prijs: 1 winnaar, bruto 76.261, derde pri[js:] 84 winnaars, brutto 1.361,80, vierde pri[js:] 4.612 winnaars, 24,80, vijfde prijs: 71.[...] winnaars, 5,00. **Cijferspel 35.** 6 cijfers goe[d:] geen winnaar, 5 cijfers goed: 2 winnaars, [4] cijfers goed: 27 winnaars, 3 cijfers goed: 2[..] winnaars, 2 cijfers goed: 2.477 winnaars.

Vriendin

Jan Tomaszewski, de legendarische oud-doelman van het Poolse nationale elftal, is dezer dagen in het nieuws. Engelse kranten laten de excentrieke Pool, in zijn topdagen bekend om zijn lange haren, uitgebreid aan het woord in verband met de aanstaande interland Engeland-Polen. Hoewel de 45-jarige Jan Tomaszewski zijn lange haren kwijt is, heeft hij zijn streken nog niet verleerd. Hij is inmiddels twee keer gescheiden en denkt er daarom voorlopig niet aan om met zijn derde liefde, een 16 jaar jongere tafeltennisspeelster, te trouwen. „Trouwen is net als voetbal. Je weet nooit wat er morgen zal gebeuren," weet hij inmiddels maar al te goed.

Belegen keeper

Hij leert niet alleen anderen de kneepjes van het keepersvak, maar hij heeft het zelf ook nog altijd in de vingers. Oud-Bochum-doelman Hubert Makel (47) is eigenlijk keeperstrainer bij SC Brück, medekoploper in de Duitse Oberliga. Maar door blessures van de beide doelverdedigers vatte hij weer noodgedwongen post tussen de palen. En met succes, want de belegen keeper hield in drie duels de goal schoon.

Fietsfeest voor iedereen

U kunt een aardig stukje fietsen en zou graag eens aan een wedstrijd deelnemen. Maar U bent niet aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie of Nederlandse Wielren Bond? Geen nood. Voor de zevenhonderd keer staat komende zondag in de wijk 'Op de Bossen' in Eygelshoven, behorend tot de gemeente Kerkrade, een ronde op het programma voor niet-licentiehouders.
Startgelegenheid voor alle leeftijdscategorieën, te beginnen voor 7- en 8-jarigen en eindigend voor vijfenveertig-plussers. De afstanden variëren van bijna vijf tot maximaal vijftig kilometer, de inschrijfgelden van twee gulden vijftig tot een tientje en de aanvangstijden van elf tot vier uur. Kortom, van de late ochtend tot de vroege avond flitsen de wielen.
Bovendien kunt u uw inschrijfgeld moeiteloos in veelvoud terugverdienen, mits u voldoende uithoudingsvermogen heeft en in de premiesprints uw mannetje staat. Er is voor vijfduizend gulden aan prijzen in geld en natura beschikbaar. Inschrijven kan iedere avond vanaf zeven uur (uitgezonderd woensdag 11 september) in verenigingslokaal 't Anker aan het Mgr. Nolensplein 3 in Eygelshoven. Ook op de wedstrijddag zelf kan men zich nog aanmelden. Bovendien worden telefonisch alle inlichtingen verschaft als u belt op de navolgende nummers draait: 311308, 459019 of 460162. Kengetal 045.

● *De prestatie van Jeanette Haazen in het Europees kampioenschap dressuur, dat plaatsvond in Lipica, bracht een golf van enthousiasme teweeg bij het thuisfront. Met Susanne van Cuyk, Leida Strijk en Gonnelien Gordijn sleepte zij voor Nederland brons uit het vuur. Landelijke rijvereniging Heihof uit Abdissenbosch, de thuishaven van Jeanette Haazen, bereidde de succesvolle amazone gisteravond een feestelijke ontvangst. De kersverse winnares van het brons was uiteraard het stralende middelpunt.* Foto: KLAUS TUMMERS

Voor de vuist weg

„Eigenlijk heb ik er schoon genoeg van. Ik heb er al lang spijt van, dat ik nog weer een jaartje in de eerste divisie ben gaan voetballen. Ik had na Dordrecht gewoon moeten stoppen. Telstar-speler **Hans Kraay jr.** na het rood tegen AZ in Voetbal International.

„Toen Eriks tranen begonnen te vloeien, wist ik het zeker. Elke op doping betrapte sportman, of hij nu Zoetemelk heet, Den Hertog of Merckx, huilt tranen met tuiten. Het is een dominant symptoom bij het gebruik van het bijnierschorshormoon van ongeboren kistkalveren." **Henk Spaan,** in zijn column in SI over het dopinggebruik van De Bruin.

„Voor het onderdeel voetbalmanagement deed ik examen bij Crum en Van de Wetering. Een korfbalcoach en een adrijkskundeleraar. Wie zijn zij om over mij te oordelen." **Johnny Rep,** die afgelopen jaar als enige trainer zakte voor het diploma betaald voetbal, in Het Parool.

„Volleybal is toch geen serieuze sport. In Amerika had nog niemand er ooit van gehoord. Ze oefenden drie jaar en haalden goud op de Olympische Spelen." **Harry Vermeegen** van 'Die Twee' in Panorama.

„Het is toch belachelijk dat iemand als Van Basten Ted Troost nodig heeft. (...) Ik denk niet dat Ted Marco in zijn ballen mag knijpen. Wat ie bij Gullit wel mag. Daar kan je enkel of je knie toch nooit beter van worden." **Henk Spaan** van 'Die Twee' in Panorama.

Tourherinnering

De gemeente Valkenburg aan de Geul is weer een Tour de France-herinnering rijker: een door de plaatselijke kunstenaar Widdershoven vervaardigde wandschildering in de Gemeentegrot, die de etappes Brussel-Valkenburg en Valkenburg-Koblenz in de editie van verleden jaar uitbeeldt. Het kunstwerk werd aangeboden door de Valkenburgse wielerclub. Ter gelegenheid van de 10e editie van de Tour Féminin van de Europese Gemeenschap, waarin Valkenburg afgelopen weekeinde als etappeplaats fungeerde, hield het gemeentebestuur in de Gemeentegrot in samenwerking met de Commissie van de EG een ontvangst in het onderaardse gangenstelsel, waarbij de organisatoren van de Franse vrouwentour het middelpunt waren. Ook Bernard Hinault gaf acte de présence. Zoals bekend bekleedt de vijfvoudige winnaar van de Ronde van Frankrijk sinds zijn afscheid als renner een belangrijke functie binnen de Société du Tour de France. Vandaar ook, dat hij als assistent-wedstrijdleider van Jean-Francois Pescheux in de Tour Feminin fungeert. Van de presentie van de oud-wielerkampioen werd meteen gebruik gemaakt om de bijzondere plaquette te onthullen en van zijn handtekening te voorzien. Ook burgemeester Constant Nuytens signeerde de mooie herinnering. In een later stadium zullen de verhinderden Gilles Delion (winnaar van de Tourrit in Valkenburg) en algemeen directeur Jean-Marie Leblanc gezamenlijk de muurschildering met hun handtekeningen completeren. De gemeente Valkenburg is daarmee weer een toeristische attractie rijker.

Dure handballer

De Belgische handbalinternational Jo Delpire weet deze week of hij komend seizoen nog actief is in de Belgische competitie. Begin maart tekende de 28-jarige Waal een eenjarig contract bij zijn toenmalige ploeg Herstal. Na afloop van de competitie klopte landskampioen Hasselt, waar Guus Cantelberg trainer is, bij de Waal aan. Het contract, aldus Delpire, was niet in de periode tussen 1 en 30 juni getekend, dus is in principe niet rechtsgeldig. Herstal, dat reeds een forse leegloop kende, bestreed dit en eiste van Hasselt een transferbedrag van 1,2 miljoen Belgische frank, bijna 60.000 gulden. Dat alles ging Delpire én Hasselt te ver. Zij besloten de zaak aanhangig te maken bij de Luikse burgerrechter. Eind deze week weet Delpire of hij zijn carrière bij Hasselt, danwel wellicht in Nederland (als alternatief) kan afsluiten. Herstal lijkt immers bereid om Delpire voor een acceptabel bedrag naar Nederland te transfereren. Toen de Waal vernam dat Cantelberg de nieuwe trainer van de Belgisch kampioen zou worden, begon hij als een bezetene te trainen, wetende wat hem onder leiding van de Nederlandse ex-bondscoach te wachten staat. Hopelijk zit zijn extra inspanningen niet voor niets geweest.